

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายวิชา **ภาษาไทย 2**

รหัสวิชา **พท 13016**

จำนวน **1** หน่วยกิต

สำหรับเด็กไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ
ระดับประถมศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารวิชาการลำดับที่ 07/2557

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต

สำหรับเด็กไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

ระดับประถมศึกษา

ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกาได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับจัดพิมพ์เอกสารนี้
เนื้อหาในเอกสารไม่ได้สะท้อนความคิดเห็นหรือเป็นนโยบายของ
กระทรวงแรงงานสหรัฐอเมริกา ชื่อทางการค้า ผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์
หรือองค์กรที่ได้รับการรับรองจากสหรัฐอเมริกา

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารวิชาการลำดับที่ 07/2557

ชื่อหนังสือ	: แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสรายวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
พิมพ์ครั้งที่ 1	: กรกฎาคม 2557
จำนวนพิมพ์	: จำนวน 500 เล่ม
จัดพิมพ์และเผยแพร่	: ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ โทรศัพท์ 0 2281 72717-8, 0 2628 5329 โทรสาร 0 2628 5330, 0 2281 7216
เว็บไซต์	: http://www.nfe.go.th
สนับสนุนเงินทุนในการจัดพิมพ์	: องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO)
พิมพ์ที่	: โรงพิมพ์ 44 ถนนบูรณศาสตร์ หลังศาลเจ้าพ่อเสือ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200 โทร. 0 2224 1648-9 โทรสาร 0 2622 1395

คำนำ

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 2 รหัส พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต สำหรับเด็กไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ระดับประถมศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้ครูผู้สอนนำไปจัดการเรียนการสอน โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพผ่านประสบการณ์การปฏิบัติจริง เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา เนื้อหาในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ฉบับนี้ ประกอบด้วย คำอธิบายรายวิชา รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา เนื้อหาสาระ ตัวชี้วัด กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล ตลอดจนแนวทางการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนด้านอื่น ๆ ซึ่งผู้จัดทำได้รวบรวมรายละเอียดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของผู้เรียนอย่างแท้จริง

การดำเนินการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 2 ได้รับความร่วมมือจากองค์กรและหน่วยงานที่มีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษา ได้แก่ USAID มูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท SAVE THE CHILDREN UK องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และคณะผู้จัดทำที่ช่วยให้งานสำเร็จลุล่วงด้วยดี จึงขอขอบคุณ ไว้ ณ ที่นี้

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย 2 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนและส่งผลดีสำหรับเด็กไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ

(นายประเสริฐ บุญเรือง)

เลขาธิการ กศน.

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
คำอธิบายรายวิชา	1
รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา	
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ	4
ใบความรู้ เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ	5
ใบงาน เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ	6
ใบความรู้ เรื่อง ครอบคลุมพอเพียง	9
ใบงาน เรื่อง ครอบคลุมพอเพียง	11
ใบงาน เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ	13
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การพูดในที่ประชุม	15
ใบความรู้ เรื่อง การพูดในที่ประชุม	17
ใบงาน เรื่อง การพูดในที่ประชุม	19
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง มาตราตัวสะกด	21
ใบความรู้ เรื่อง มาตราตัวสะกด	25
ใบงาน เรื่อง มาตราตัวสะกด	36
– เฉลยใบงาน เรื่อง มาตราตัวสะกด	40
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำเป็นคำตาย	43
ใบความรู้ เรื่อง คำเป็นคำตาย	44
ใบงาน เรื่อง คำเป็นคำตาย	45
– เฉลยใบงาน เรื่อง คำเป็นคำตาย	48
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง คำควบกล้ำ	50
ใบความรู้ เรื่อง คำควบกล้ำ	51
ใบงาน เรื่อง คำควบกล้ำ	52
– เฉลยใบงาน เรื่อง คำควบกล้ำ	54
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน (รร)	56
ใบความรู้ เรื่อง คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน (รร)	57
ใบความรู้ เรื่อง คำที่ใช้ ร หัน (รร)	60
ใบงาน เรื่อง คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน (รร)	63
– เฉลยใบงาน เรื่อง คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน (รร)	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง ชนิดของคำ	69
ใบความรู้ เรื่อง ชนิดของคำ	71
ใบงาน เรื่อง ชนิดของคำ	80
- เฉลยใบงาน เรื่อง ชนิดของคำ	81
แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนจินตนาการจากภาพ	82
ใบงาน เรื่อง การเขียนจินตนาการจากภาพ	84
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การคัดลายมือตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย	87
ใบความรู้ เรื่อง การคัดลายมือ	90
ใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ	91
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเขียนจดหมาย	94
ใบความรู้ เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา	98
ใบงาน เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา	101
- เฉลยใบงาน เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา	102
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	108
แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและมารยาทในการอ่าน	112
ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	115
ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	117
ใบความรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	124
- แบบทดสอบ	126
- เฉลยแบบทดสอบ	128
ใบความรู้เสริม เรื่อง การอ่านหนังสือตามความสนใจ	129
ใบงานเสริม เรื่อง การอ่านหนังสือตามความสนใจ	132
ใบความรู้เสริม เรื่อง ควยหงานกับผักหวานป่า	138
- แบบทดสอบ	140
- เฉลยแบบทดสอบ	142
ใบความรู้เสริม เรื่อง ขนมหไทยไร่เทียมทาน	143
- แบบทดสอบ	147
- เฉลยแบบทดสอบ	149

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ใบความรู้เสริม เรื่อง กล้วย ๆ	150
- แบบทดสอบ	152
- เฉลยแบบทดสอบ	154
ใบความรู้เสริม เรื่อง คุณธรรมชีวิต	155
บรรณานุกรม	158
ภาคผนวก	159
- รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม (ครั้งที่ 1)	161
- รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม (ครั้งที่ 2)	162
- คณะผู้จัดทำ	163

คำอธิบายรายวิชา
ชื่อรายวิชา ภาษาไทย 2 พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
ระดับประถมศึกษา

มาตรฐาน มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสาร

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และมีทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสารภาษาไทย

ศึกษาและฝึกทักษะ

1. ทักษะการฟังและพูด
 - 1.1 การสรุปใจความสำคัญ
 - 1.2 การพูดในที่ประชุม
2. ทักษะการอ่านและการเขียน
 - 2.1 มาตราตัวสะกด
 - 2.2 คำเป็นคำตาย
 - 2.3 คำควบกล้ำ
 - 2.4 คำที่มีตัวการันต์และ คำที่มี ร หัน
 - 2.5 ชนิดของคำ (คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำบุพบท คำวิเศษณ์)
 - 2.6 การเขียนจินตนาการจากภาพ
 - 2.7 การคัดลายมือตามรูปแบบ
 - 2.8 การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา
 - 2.8 การอ่านจับใจความสำคัญ
 - 2.9 การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ และมารยาทในการอ่าน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

1. ศึกษาจากใบความรู้ / บัตรคำ / สื่อวีดิทัศน์
2. ศึกษาจากห้องสมุดประชาชน / อินเทอร์เน็ต (E-learning)
3. ทำใบงาน แบบฝึกหัด
4. ทำแบบทดสอบ

การวัดและประเมินผล

1. สังเกต การเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน
2. ใบงาน / แบบฝึกหัด
3. แบบทดสอบ

รายละเอียดคำอธิบายรายวิชา
ชื่อรายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
ระดับประถมศึกษา

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ

มีความรู้ ความเข้าใจ เห็นคุณค่า และมีทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับภาษาและการสื่อสารภาษาไทย

ที่	หัวเรื่อง	ตัวชี้วัด	เนื้อหา	จำนวน (ชั่วโมง)
1.	ทักษะการฟังและการพูด	1. จำแนกข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น พูดสรุปจาก การฟังและการอ่าน 2. รายงานเรื่องหรือ ประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า	ทักษะการฟังและพูด 1.1 การสรุปใจความสำคัญ 1.2 การพูดในที่ประชุม	4 2
2.	ทักษะการอ่านและการเขียน	1. รู้จักเขียนตัวสะกดคำ และบอกความหมาย ของคำในบริบทต่าง ๆ 2. ระบุชนิดและหน้าที่ของ คำในประโยค 3. เขียนเรื่องตาม จินตนาการและมี มารยาทในการเขียน 4. อ่านหนังสือที่มีคุณค่า ตามความสนใจอย่าง สม่ำเสมอและแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่อ่าน	ทักษะการอ่านและการเขียน 2.1 มาตราตัวสะกด 2.2 คำเป็นคำตาย 2.3 คำควบกล้ำ 2.4 คำที่มีตัวการันต์และ คำที่มี ร หัน 2.5 ชนิดของคำ (คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำบุพบท คำวิเศษณ์) 2.6 การเขียนจินตนาการจากภาพ 2.7 การคัดลายมือตามรูปแบบ 2.8 การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา 2.9 การอ่านจับใจความสำคัญ 2.10 การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ และมารยาทในการอ่าน	2 4 4 4 6 4 2 2 4 2

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การฟังและพูดในชีวิตประจำวัน : การพูด (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
การสรุปใจความสำคัญ	สามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านหรือ ฟังได้	ใจความสำคัญเป็นการสรุปเรื่องราวจากการฟัง หรือ การอ่าน ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะต้องจับใจความและสรุปใจความสำคัญของเรื่อง เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานของการพูด หรือ การเขียนสรุปความต่อไป	<u>ขั้นนำ</u> 1. ผู้สอนซักถามความสนใจการอ่านหนังสือของผู้เรียน ให้ผู้เรียนลองสรุปเรื่องย่อจากหนังสือที่อ่าน 2. ยกตัวอย่างนิทานอีสปหรือบทความใกล้ตัว แล้วให้ผู้เรียนลองสรุปเรื่องราวตามความเข้าใจพอสังเขป <u>ขั้นสอน</u> 3. ผู้สอนอธิบายความหมาย ความสำคัญและหลักการของการสรุปใจความสำคัญ 4. แบ่งผู้เรียนออกกลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คน อ่านเรื่องที่ผู้สอนกำหนดให้จากสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น ข่าว บทความ เรื่องความ นิทาน ชาดก เป็นต้น แล้วสรุปใจความสำคัญและสามารถเขียนแหล่งอ้างอิงได้อย่างถูกต้อง 5. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เล่าเรื่อง แสดงบทบาทสมมติ นิทานจากภาพ โดยผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคน	1. ใบงาน เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ 2. ใบความรู้ เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ 3. นิทานอีสป	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 4. สังเกตการไม่เรียนรู้และมีคำตอบ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การฟังและพูดในชีวิตประจำวัน : การพูด (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			6. ผู้สอนสรุปประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน ขั้นสรุป 7. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่อง “การสรุปใจความสำคัญ” 8. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานเรื่อง “การสรุปใจความสำคัญ” ส่งท้ายคาบเรียนที่ 4 ผู้สอนตรวจและอธิบายในส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจให้กระจ่างมากขึ้น		

ใบความรู้ เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ

การสรุปความ เป็นการสรุปเรื่องราวจากการฟังหรือการอ่าน ผู้ฟังหรือผู้อ่านจะต้องจับใจความและสรุปใจความสำคัญของเรื่อง เพื่อที่จะเป็นพื้นฐานของการพูด หรือการเขียนสรุปความต่อไป

การอ่านและฟังเพื่อสรุปความ จะต้องจับประเด็นให้ได้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร อย่างไร แล้วจดบันทึกไว้ จากนั้น จึงสรุปความของเรื่องที่อ่านหรือฟัง

ตัวอย่าง การสรุปความเรื่อง ปราสาทเขาพนมรุ้ง

ปราสาทเขาพนมรุ้งเป็นเทวสถานที่สร้างถวายพระศิวะ ตามความเชื่อของศาสนาฮินดู ที่นับถือพระศิวะเป็นใหญ่ ปราสาทเขาพนมรุ้งสร้างต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ พ.ศ. 1501 - 1700 กษัตริย์ขอมผู้สร้างปราสาทที่สำคัญพระองค์หนึ่ง คือ พระเจ้าหิรัณยวรมัน ด้วยเหตุนี้ จึงได้นำชื่อของพระองค์มาตั้งชื่อเส้นทางที่ตัดเข้าสู่ เขาพนมรุ้ง

วิธีสรุปความ

ใคร พระเจ้าหิรัณยวรมัน กษัตริย์ขอมพระองค์หนึ่ง

ทำอะไร สร้างปราสาทพนมรุ้ง

เมื่อไร พ.ศ. 1501 - 1700

ทำไม เพื่อถวายพระศิวะ

อย่างไร ปราสาทหิน

ผลเป็นอย่างไร นำชื่อของพระเจ้าหิรัณยวรมันมาตั้งเป็นชื่อถนน

สรุปความได้ ดังนี้

พระเจ้าหิรัณยวรมัน เป็นกษัตริย์ขอมพระองค์หนึ่งที่สร้างปราสาทเขาพนมรุ้งในระหว่าง พ.ศ. 1501 - 1700 เพื่อถวายพระศิวะ จึงได้นำชื่อของพระองค์มาตั้งเป็นชื่อถนน

ใบงาน เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ

ตอนที่ 1 อ่านเรื่องและสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

เศรษฐีกับขานา

มหาเศรษฐีเกือบจะขาดผู้หนึ่งสุดแสนจะภูมิใจ ที่ลูกชายวัยห้าขวบของเขากำลังจะได้เข้าเรียนในโรงเรียนชื่อดัง ซึ่งระดับเศรษฐีอย่างพวกเขาเท่านั้น จึงจะมีปัญญาส่งลูกหลานเข้าเรียนในโรงเรียนนี้ได้ โดยส่วนตัวของเขาเอง ก็อยากจะสอนให้ลูกชายรู้จักกับชีวิตจริงในโลกควบคู่ไปกับการสอนทฤษฎีในโรงเรียน

ในวันหยุดเขาจะตระเวนพาลูกชายคนเดียว ไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ แล้ววันหนึ่งเขาก็คิดถึงหัวข้อการสอน เรื่อง "ความยากจน" เพราะเขามีความเชื่อว่า ลูกชายของเขาคงไม่มีวันรู้จักแน่นอน

เขาจึงพาลูกชายไปเยี่ยมครอบครัวขานาครอบครัวหนึ่งและพักอยู่กับขานาเป็นเวลา 1 วัน 1 คืน เมื่อกลับถึงคฤหาสน์ของเขา ในวันต่อมามหาเศรษฐีทดสอบว่าลูกชายได้อะไรบ้าง จากการไปพักแรมกับขานาผู้ยากจน

ลูกชายตอบคำถามผู้เป็นบิดาว่า เขาขอขอบคุณเป็นอย่างมากที่ได้พาเขาไปพบกับขานาและพักแรมที่นั่น ซึ่งทำให้เขาได้พบว่า

.....ขานามีที่ทำงานเป็นห้องนาที่กว้างใหญ่ ในขณะที่พ่อมีเพียงห้องสี่เหลี่ยมที่ว่างว้าง แต่ก็ยังน้อยกว่าห้องทำงานของขานา

อาหารที่ขานารับประทานสามารถหาได้ตลอดเวลา รอบ ๆ บริเวณบ้านโดยไม่ต้องซื้อหา ในขณะที่บ้านของเรามีตู้เย็นเท่านั้น ที่เป็นที่เก็บอาหาร

เวลารับประทานอาหารก็มีเพื่อนคุยอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา พ่อแม่ลูก ในขณะที่ตัวเองก็ต้องนั่งรับประทานอาหารกับโต๊ะอาหารที่ยาวเกือบสิบเมตรและมีเก้าอี้ว่างเปล่าทั้งสองด้าน

ลูกขานาที่ซ่อนท้ายจักรยานของพ่อเขา ต้องกอดเอวพ่อให้แน่น เพื่อที่จะได้ไม่ตกจากจักรยาน

แต่เขาเองต้องนั่งในรถที่ใหญ่โตอยู่ข้างหลัง เพียงลำพังโดยมีคนขับรถพาไปทุกที่ ขานามีแสงดาวแสงจันทร์เป็นโคมไฟส่องสว่างตลอดเวลาในเวลากลางคืน โดยไม่ขาดแคลน แต่เขาก็มีเพียงแสงจากโคมไฟที่ต้องซื้อด้วยเงิน

ขานามีรั้วบ้านเป็นแม่น้ำ ภูเขาที่กว้างสุดลูกหูลูกตา แต่เขาเองกลับมีเพียงแค่งำแพงบล็อกในพื้นที่ไม่กี่ไร่

ลูกขานาได้มีเพื่อนเล่นเป็นจิ้งหรีด หิ่งห้อย นักร่อนนักร่อน แต่เขาเองกลับไม่มีใครเลย..... เขาขอบคุณพ่ออีกครั้งที่ทำให้เขารู้คำตอบว่า..... จริงๆ แล้ว.....เรายากจนกว่าขานามาก

สรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ผู้เรียนเลือกอ่านข่าวหรือบทความสำคัญต่าง ๆ แล้วสรุปใจความสำคัญพอสังเขป

เรื่อง

.....

ที่มา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ เรื่อง ครอบครัวพอเพียง

“ปิ่น ๆ” เสียงแตรรถยนต์ดังที่หน้าบ้าน เมฆและฝนสองพี่น้องรีบวิ่งไปช่วยกันเปิดประตูบ้านให้พ่อ พ่อบอกว่า พ่อกลับช้าเพราะไปเติมน้ำมันและสูบลมยางเตรียมไว้สำหรับ การเดินทางไปพักผ่อนวันพรุ่งนี้ เมฆและฝนเตรียมกระเป๋าสื่อผ้าและของใช้ไว้เรียบร้อยแล้ว ส่วนแม่ก็เตรียมหมักหมูหมักไก่เอาไว้ไปทำอาหารที่บ้านป้านิด

วันรุ่งขึ้นทุกคนตื่นแต่เช้า เมื่อจัดของขึ้นรถแล้ว พ่อก็ขับรถพาพวกเรามุ่งหน้าไปบ้านป้านิด พี่สาวของแม่ที่อำเภอปากช่อง ซึ่งอยู่ห่างจากถนนใหญ่ พ่อต้องขับรถเข้าไปตามถนนเล็ก ๆ ของหมู่บ้าน แม่บอกว่าบ้านของป้านิดอยู่ใกล้เชิงเขา มีบริเวณกว้างขวางมาก ป้านิดกับลุงวินเลือกปลูกตัวบ้านอยู่บนเนิน แม่เล่าถึงบ้านป้านิดและลุงวินให้ฟังว่ามีอะไรน่าสนใจแตกต่างกับบ้านในเมืองบ้าง เมฆและฝนฟังแล้วตื่นเต้น อยากให้ถึงเร็วๆ

พ่อบอกว่า “ใจเย็น ๆ ลูก เดี๋ยวก็จะถึงแล้ว”

“เมฆอยากขี่จักรยานเล่นครับ” เมฆบอกด้วยความดีใจ

“ฝนไปด้วย ขี่จักรยานดูรอบ ๆ บ้านเลยนะ” ฝนรีบบอก

“แม่กับป้านิดทำอาหารกลางวันอร่อย ๆ ให้ทานกันนะ” แม่หันมาบอกลูกๆ

พ่อบอกว่า “พ่อขอพักสักหนอยนะ ขับรถมาหลายชั่วโมงรู้สึกเมื่อย” ทุกคนเห็นด้วยเพื่อให้พ่อออมแรงเอาไว้ ขับรถกลับ

เมื่อถึงบ้านของลุงวินกับป้านิด ทั้งเมฆและฝนตื่นตาตื่นใจกับสีสันของดอกไม้มานานาชนิดที่อยู่รอบบ้านบนเนิน มีต้นไม้ร่มรื่นอยู่ทั่วบริเวณบ้าน ได้ยินเสียงนกร้องสลับกับเสียงไก่ขัน เมฆและฝนขี่จักรยานดูรอบ ๆ บริเวณบ้านอย่างสนุกสนาน

อาหารกลางวันวันนี้ ป้านิดให้ลุงสนคนสวนไปเก็บมะละกอ พริกขี้หนู มะนาว ถั่วฝักยาวและมะเขือเทศมาจากสวนหลังบ้านเพื่อทำส้มตำ กลัวย่นน้ำว่าที่สุกคาต้น ป้านิดก็เอามาทำกล้วยบวชชีแม่ทำไก่ทอด หมูทอดที่เตรียมมาจากบ้าน ทุกคนรับประทานกันอย่างเอร็ดอร่อย

“ตอนบ่าย ๆ แดดร้อนแล้ว เมฆกับฝนไปช่วยกันเก็บดอกอัญชันมาให้ป้าหนอยนะ” ป้านิดบอกหลาน

“คุณป้าจะเอามาทำอะไรหรือคะ” ฝนสงสัย

“เย็นนี้ป้าจะทำไข่เจียวดอกอัญชันให้ทาน” ป้านิดบอก

“เมฆไม่เคยทานเลยครับ เคยแต่ทานไข่เจียวหมูสับ” เมฆพูด

“ป้านิดปลูกดอกไม้ ต้นไม้ไว้เยอะแยะ ล้วนแต่เป็นพืชสมุนไพรที่มีประโยชน์ทั้งนั้นเลย”

แม่อธิบาย

“เย็นนี้ป่าจะเก็บใบชี่เหล็กอ่อน ๆ มาแกงให้ผู้ใหญ่ ส่วนเด็ก ๆ ก็ให้ป่าแซมไปเก็บไขในเล้า เอามาทำไข่เจียวดอกอัญชันงีละจ๊ะ แฌมยังมีฟักทองแกงบวดเป็นของหวานอีกด้วย” ป่านิดพูด เด็ก ๆ ทำตาอวดใจที่ได้รับประทานอาหารเย็นอร่อยอีกแล้ว ล้วนแต่เป็นของที่ไม่ต้องซื้อ ส่วนครัวของป่านิด มีทุกอย่างที่เก็บมารับประทานได้

หลังจากนอนพักผ่อนแล้ว ตอนบ่าย ๆ แดดอ่อน ๆ ป่านิดพาแม่เดินดูรอบบริเวณบ้านที่ปลูก ต้นไม้เอาไว้ มีต้นสะเดา ต้นชี่เหล็ก ส่วนดอกไม้กลิ่นหอมก็มีหลายชนิด เช่น ดอกแก้ว ดอกปีป ดอกกระณิการ์ ฯลฯ มีทั้งผลไม้ที่เก็บกินได้ตลอด เช่น ชมพู ฝรั่ง ขนุน มะม่วง ฯลฯ ที่ริมรั้วป่านิดปลูก ฝรั่งกอใหญ่ รวมทั้งกล้วยน้ำว้า กล้วยไข่ และกล้วยหอม

ส่วนลุงวินพาพ่อไปดูสระน้ำที่ขุดเก็บกักน้ำไว้ใช้ตอนหน้าแล้ง ลุงวินขุดสระเอาไว้ในที่ลาดเทไป เพื่อจะให้น้ำฝนในที่สูงไหลลงไปได้มาก ๆ ทั้งพาพ่อไปดูการทำน้ำหมักชีวภาพ ลุงวินบอกว่า ใบไม้ต่าง ๆ ที่ตัดทิ้งแล้วก็นำมาสับรวมกันกับเศษผักเศษผลไม้ ใส่ลงไปในโอ่ง ใส่กากน้ำตาลลงไป ปิดฝาโอ่งทิ้งไว้ 5 – 7 วันก็จะได้ น้ำ สีนํ้าตาล ซึ่งเป็นน้ำหมักชีวภาพ นำไปผสมน้ำเอาไวรดต้นไม้หรือฉีดพ่นพืชผักได้ นอกจากนี้ยังนำไปรดตามท่อระบายน้ำหรือห้องน้ำเพื่อดับกลิ่นอีกด้วย

เมฆและฝนชวนกันไปหาป่าแซมให้พาไปเก็บไขในเล้าไก่ ป่าแซมเล่าว่าหนูมันแกวลูกสาววัย 5 ขวบของป่า มีหน้าที่มาเปิดเล้าไก่ในตอนเช้าและตอนแม่ไก่เข้าเล้าในตอนเย็น ๆ ทั้งช่วยป่าแซมเก็บไข่ไก่ไปให้ป่านิดทุกวัน ป่านิดก็จะให้รางวัลหนูมันแกวเป็นรายเดือนเพื่อเก็บออมไว้ใช้ยามจำเป็น

“พี่เมฆ ฝนอยากมาเที่ยวบ้านป่านิดอีกจังเลย สนุกดีนะ” ฝนพูดเหมือนจะหายใจพี่ชาย

“พี่ก็เหมือนกัน อยากมาอีก วันหยุดวันไหนที่คุณพ่อว่าง เราขอให้คุณพ่ามาอีกนะ”

เมฆบอก

“มีของอร่อย ๆ ให้ทานตั้งเยอะ” ฝนพูดพลางกลืนน้ำลาย

“ลุงวินกับป่านิดเขายึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงงีละจ๊ะ” เมฆอธิบายให้น้องฟัง “ดูซิ ปุ๋ยหมักก็ทำเอง ไม่ใช่ปุ๋ยเคมี เป็นการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วย”

หลังจากรับประทานอาหารเย็นแล้ว สักพักใหญ่ท้องฟ้ามีดครึ้มและมีฝนตกลงมาอย่างหนัก ทำให้น้ำฝนไหลจากที่สูงลงมาในสระน้ำ ลุงสนจับปลาที่ว่ายตามน้ำมาได้หลายตัว แม้กับป่านิดช่วยกัน ร่อนน้ำฝนใส่ถังกักน้ำขนาดใหญ่หลายใบเก็บเอาไว้ใช้ดื่มได้นาน

พ่อบอกว่า พรุ่งนี้พ่อตั้งใจจะพาไปเที่ยวน้ำตกก่อนจะกลับบ้าน แต่ถ้าฝนตกหนักอย่างนี้ คงต้องงด เพราะถ้าไปเที่ยวอาจเป็นอันตรายจากน้ำที่ไหลแรง ตามโขดหินก็มีกระแสน้ำทำให้ลื่นล้มได้

แม้จะหมดหวังในการไปเที่ยวน้ำตกในวันพรุ่งนี้ แต่เมฆและฝนก็มีความสุขที่ได้มาเที่ยวบ้าน ป่านิด และหวังว่าจะได้มาเที่ยวที่นี่อีกบ่อย ๆ ได้สูดอากาศบริสุทธิ์ ได้ชื่นชมกับธรรมชาติ ได้กินอาหารที่ปลอดจากสารเคมี เมฆและฝนอยากให้เพื่อน ๆ มาเที่ยวชมธรรมชาติอย่างนี้บ้าง

.....

ที่มา : ภาษาพาที ป. 5 ครุสภา

ใบงาน
เรื่อง ครอบครัวพอเพียง

คำสั่ง จงตอบคำถามให้ถูกต้อง

1. การเตรียมตัวเดินทางไปพักผ่อนต่างจังหวัด นักเรียนคิดว่าต้องเตรียมอะไรไปบ้าง

.....

.....

.....

2. การเดินทางไปชมธรรมชาติ มีความแตกต่างกับการเดินในศูนย์การค้าอย่างไร

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีแนวทางในการประหยัดของตนเองอย่างไร

.....

.....

.....

4. พืชผักสวนครัว ผลไม้ที่ปลูกในท้องถิ่นของนักเรียนมีอะไรบ้าง

.....

.....

ตัวอย่างแบบประเมินความสามารถในการอ่านจับใจความ

ประเด็นประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
ตอบคำถาม	ตอบคำถามถูกต้องทุกข้อ	ตอบคำถามผิดไม่เกิน 3 ข้อ ใน 5 ข้อ	ตอบผิดมากกว่า 3 ข้อ ใน 5 ข้อ
บอกความสำคัญ	บอกเนื้อหาสาระถูกต้องได้ใจความต่อเนื่อง	บอกเนื้อหาสาระได้ถูกต้องแต่รวน	บอกเนื้อหาสาระได้บ้าง
ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นสมบูรณ์	บอกข้อคิดได้ตรงประเด็นแต่ไม่ต่อเนื่อง	บอกข้อคิดได้บ้างแต่รวน
แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน	เสนอความคิดเห็นด้วยเหตุผลและเป็นประโยชน์	เสนอความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล	เสนอความคิดเห็นได้แต่ไม่แสดงเหตุผล

ใบงาน

เรื่อง การสรุปใจความสำคัญ

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านเรื่องนกกระจาบ แล้วตอบคำถามจากเรื่องบอกข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

นกกระจาบ

นกกระจาบฝูงหนึ่งหากินอยู่ในนาด้วยความสุข เพราะมีความรักความสามัคคีกันเป็นอย่างดี แม้ชาวบ้านจะพยายามเอาตาข่ายมาดักนกฝูงนี้เพื่อเอามาเป็นอาหารก็มิอาจทำได้ เพราะนกทั้งฝูงจะช่วยกันออกกำลังบินขึ้นเพื่อยกเอาตาข่ายออกได้เสมอ

อยู่มาวันหนึ่งนกกระจาบ 2 ตัว เกิดทะเลาะกัน และไม่ยอมลดราวาศอกต่อกัน จนแบ่งออกเป็น 2 พวก ดังนั้นเมื่อชาวบ้านเอาตาข่ายมาดักนกอีก ฝูงนกทั้งหลายก็เกียจกันที่จะยกตาข่ายบินหนี ผลสุดท้ายก็ถูกชาวบ้านจับกินเป็นอาหารทั้งฝูง

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. เพราะเหตุใดนกกระจาบชอบหากินในไร่นา
.....
2. นกกระจาบบินขึ้นพร้อม ๆ กัน ทำให้เกิดผลอย่างไร
.....
3. การที่นกกระจาบสองตัวทะเลาะกันทำให้เกิดผลอย่างไร
.....
4. เหตุใดนกกระจาบจึงถูกชาวบ้านจับได้
.....
5. เรื่องนกกระจาบมีข้อคิดอย่างไร
.....

เฉลย

1. ในไร่นามีทั้งแมลงและเมล็ดข้าว
2. รอดพ้นจากการถูกขานาจับ
3. นกกระจาบแบ่งเป็น 2 พวก แตกความสามัคคี
4. แตกความสามัคคีไม่ช่วยกันยกตาข่าย
5. การแตกความสามัคคีทะเลาะเบาะแว้งกันอาจนำมาซึ่งอันตรายได้

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การฟังและพูดในชีวิตประจำวัน : การพูด (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
การพูดในที่ประชุม	1. สามารถนำเสนอผลงานหรือพูดในที่ประชุมได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม 2. มีมารยาทในการพูด	การพูดในที่ประชุมมีความสำคัญต่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและการทำงานร่วมกัน ฉะนั้นผู้พูดต้องมีความสามารถในการพูดเพื่อให้การพูดเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน	ขั้นนำ 1. ผู้สอนยกตัวอย่างผู้สื่อข่าวหรือยกตัวอย่างพิธีกรรายการโทรทัศน์ที่ดำเนินรายการให้ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่า เขามีหลักในการพูดอย่างไร และเกิดผลสำเร็จอย่างไร 2. เปิดรายการโทรทัศน์ที่น่าสนใจให้ผู้เรียนดูสรุปความสำคัญ จากการดูรายการดังกล่าวมาพอสังเขป ขั้นสอน 3. ผู้สอนอธิบายความหมาย ความสำคัญและหลักการของการพูดในที่ประชุมที่ถูกต้อง 4. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 – 6 คนเลือกหัวข้อเพื่อนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 สารพิษในอาหาร กลุ่มที่ 2 สัญลักษณ์จราจร กลุ่มที่ 3 ภัยจากยาเสพติด กลุ่มที่ 4 อาหารไทย กลุ่มที่ 5 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา	1. ใบงาน เรื่อง การพูดในที่ประชุม 2. ใบความรู้ เรื่อง การพูดในที่ประชุม	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม 4. สังเกตการเรียนรู้และมีความรับผิดชอบ

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การฟังและพูดในชีวิตประจำวัน : การพูด (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			5. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน หน้าชั้นเรียน โดยผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกคน 6. ผู้สอนสรุปประโยชน์ที่ได้จากการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน ขั้นสรุป 7. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุป เรื่อง “การพูดในที่ประชุม” 8. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงาน เรื่อง “การพูดในที่ประชุม” ส่งท้ายคาบเรียนที่ 2 ผู้สอนตรวจและอธิบายในส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจให้กระจ่างมากขึ้น		

ใบความรู้ เรื่อง การพูดในที่ประชุม

การพูดในที่ประชุม มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมากในการอยู่ร่วมกันในสังคม ยิ่งท่านใดที่มีตำแหน่งผู้บริหารเป็นผู้นำ ก็ยิ่งจะต้องเข้าร่วมประชุมมากกว่าลูกน้องหรือผู้ตาม มารยาทการประชุมรวมทั้งการพูดในที่ประชุมจึงเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ฝึกฝน สำหรับมารยาทและการพูดในที่ประชุมที่ดีมีดังนี้

1. เราควรจะเข้าร่วมประชุมให้ตรงเวลา อีกทั้งประธานการประชุมก็ควรเปิดการประชุมให้ตรงเวลาด้วย สำหรับสังคมไทยมีปัญหาหนัก เพราะหลายแห่งเปิดประชุมช้ากว่ากำหนดการที่ได้ตั้งเอาไว้ เนื่องจากคนไทยเป็นจำนวนมากไม่ค่อยรักษาเวลา อีกทั้งยังเข้าร่วมประชุมช้า จึงทำให้เลิกประชุมช้ากว่ากำหนดการที่วางเอาไว้ ทำให้การประชุมในครั้งนั้นมีปัญหามากคือ เปิดประชุมช้า ปิดประชุมช้า

2. ก่อนแสดงความคิดเห็นแต่ละครั้ง ควรขออนุญาตประธานในที่ประชุม อาจยกมือก่อนแล้วจึงพูด แสดงความคิดเห็น อีกทั้งประธานในที่ประชุมควรบอกกฎกติกาก่อนเข้าร่วมประชุม เช่น ท่านสมาชิกท่านใด ต้องการแสดงความคิดเห็นกรุณายกมือก่อนนะครับ

3. ใช้ภาษา คำพูด น้ำเสียงที่สุภาพ ให้เกียรติต่อที่ประชุม ไม่ควรพูดจาก้าวร้าว ไม่ควรพูดเล่นจนเกินไป แต่อาจพูดสร้างบรรยากาศให้ผ่อนคลายได้บ้าง

4. ควรพูดให้สั้น กระชับ ไม่เยิ่นเย้อ หลายท่านเวลาแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม มักพูดจายาวจนเกินไป อีกทั้งยังพูดจาไม่รู้เรื่องจนผู้ฟังจับประเด็นไม่ได้ การพูดจายาวจนเกินไปอาจทำให้เสียเวลาและสมาชิกในที่ประชุมเกิดการเบื่อหน่าย อีกทั้งการประชุมหลายแห่ง มักมีผู้ที่เสนอความคิดเห็นซ้ำ ๆ กัน บางคนยกมือพูดแสดงความคิดเห็นตั้ง 3 - 4 ครั้ง ดังนั้น ประธานในที่ประชุมควรเปิดโอกาสให้สมาชิกท่านอื่นที่ยังไม่ได้แสดงความคิดเห็นได้มีโอกาสดำเนินการ

5. ควรตั้งใจฟังการประชุม หลาย ๆ คนมักเข้าใจผิดคิดว่า คนที่พูดในที่ประชุม เก่ง ไม่มีความจำเป็นจะต้องฟังการประชุมก็ได้ แต่ความจริงแล้ว คนที่แสดงความคิดเห็นหรือพูดจาในที่ประชุม เก่ง โดนใจผู้ฟัง มักเป็นนักฟังที่ดี เขาจะฟังการประชุม แล้วหัดจับประเด็นต่าง ๆ อีกทั้งการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมก็ไม่พูดจาหรือแสดงความคิดเห็นซ้ำกับคนที่ได้พูดไปแล้ว เพราะถ้าหากเขาไม่ฟังการประชุม เขาอาจจะต้องแสดงความคิดเห็นหรือตั้งคำถามเหมือนกับคนที่พูดไปแล้วก็จะทำให้ผู้ฟังส่วนใหญ่ไม่ศรัทธา อีกทั้งอาจถูกดูถูกเอาได้ง่าย ๆ

6. ต้องทำการบ้านมาก่อนประชุม คนที่แสดงความคิดเห็นในที่ประชุมได้เก่ง มักเป็นคนที่มีข้อมูลมากกว่าคนอื่น อีกทั้งยังทำการบ้านมาเป็นอย่างดี เช่น การเอาข้อมูลการประชุมเก่า ๆ มาดู อีกทั้งการประชุมบางแห่งได้ส่งจดหมายและกำหนดการต่าง ๆ ไปให้อ่านก่อน เขาก็จะทำการบ้านในประเด็นต่าง ๆ ของวาระการประชุม

7. เวลาลุกขึ้นออกไปทำธุระหรือกลับเข้ามานั่งประชุมต่อ ควรทำความเคารพประธานหรือที่ประชุม อาจจะยื่นโค้งสวัสดีเล็กน้อย

สำหรับการพูดในที่ประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้พูดควรทำการศึกษารูปแบบของการประชุมแบบต่าง ๆ ด้วย เช่น การสัมมนา การอภิปราย การบรรยาย สุนทรพจน์ เป็นต้น

อีกทั้งการพูดจาในที่ประชุมที่ดี เราควรต้องทราบบทบาทของเราก่อนว่าเรามีบทบาทหรือทำหน้าที่อะไร เช่น เป็นประธาน เป็นสมาชิกเพราะหากท่านเป็นประธานการพูดจาในที่ประชุม

ของท่านจะต้องมีลักษณะการพูดที่เป็นการกำหนดแนวทางการประชุม กล่าวเปิด กล่าวปิดประชุม สร้างบรรยากาศที่ดี กระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็น หรือหากท่านเป็นสมาชิกหรือผู้เข้าร่วมประชุม ท่านจะต้องแสดงบทบาทให้สอดคล้องกับระเบียบวาระ อีกทั้งแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์แก่ที่ประชุม เป็นต้น

ใบงาน เรื่อง การพูดในที่ประชุม

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนด แล้วเขียนลำดับขั้นตอนการพูดรายงานหน้าชั้นเรียน

แมววิเชียรมาศ

“แมววิเชียรมาศ” เป็นแมวไทยชนิดแรกที่ชาวต่างชาติรู้จักและตั้งชื่อว่า “Siamese Cat” หรือ “แมวสยาม” เป็นแมวไทยต้นตระกูล ที่นำไปปรับปรุงพันธุ์ได้แมวไทยอีกหลายสายพันธุ์ แมววิเชียรมาศเป็นแมวไทยโบราณ ในสมุดข่อยยกย่องให้เป็นแมวให้ลาภ ใครเลี้ยงไว้จะได้เป็นขุนนาง ชื่อแมววิเชียรมาศ มีความหมายว่า “เพชรแห่งดวงจันทร์” หรือ “Moon Diamond” บางตำราก็เรียก “แมวแก้ว”

ปัจจุบันคนไทย มักเข้าใจผิดว่า แมววิเชียรมาศ คือแมวชนิดเดียวกับกับ “แมวเก้าแต้ม” เนื่องจากมีลักษณะและลวดลายคล้ายกันมาก แต่ที่จริงแล้ว “แมวเก้าแต้ม” เป็นชื่อของแมวไทยอีกชนิดหนึ่งที่สูญพันธุ์ไปแล้ว

แมววิเชียรมาศ เป็นแมวที่มีแต้มสีน้ำตาลเข้มอยู่ 9 จุดบนตัว ได้แก่ ที่ปลายเท้าทั้งสี่ ปลายหูทั้งสอง ปลายหาง บนจมูก และที่อวัยวะเพศ เมื่อตอนยังเล็กจุดจะไม่ใหญ่มาก ลำตัวเป็นสีครีม แต่จุดจะขยายใหญ่ขึ้นตามอายุจนมีสีน้ำตาลเกือบทั้งหมด พันธุ์แท้จะต้องมีนัยน์ตาสีฟ้าเป็นประกายสดใส

ขณะยังเป็นลูกแมวอายุน้อย สีขนออกสีครีมอ่อนๆ พอโตขึ้น สีจะเข้มขึ้นเป็นสีน้ำตาล (สีลูกกวาด) เป็นแมวพันธุ์แท้ตลอดกาล ไม่ว่าจะไปผสมกับแมวพันธุ์อะไรก็ตาม จะได้สีแต้มตามแบบ แต่รูปร่างไม่สง่างามเท่า และนิสัยต่างๆ จะไม่ตกทอดไปสู่แมวลูกผสมด้วย เมื่ออายุมากขึ้นสีขนต่าง ๆ จะเข้มขึ้นตามลำดับ ในต่างประเทศ ได้นำแมววิเชียรมาศนี้ไปผสมกับแมวไทยบางพันธุ์ ได้แมวที่มีแต้มสีอื่นๆ อีกหลายสี เช่น แต้มสีเทา สีแดง ลายสีกลีบบัว

ที่มา : <http://pet.kapook.com/view165.html>

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนประเมินการนำเสนอผลงานของผู้เรียนตามรายการที่กำหนด

แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		3	2	1
1	นำเสนอเนื้อหาในผลงานได้ถูกต้อง			
2	การลำดับขั้นตอนของเนื้อเรื่อง			
3	การนำเสนอมีความน่าสนใจ			
4	การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่ม			
5	การตรงต่อเวลา			
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	ขั้นนำ กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
มาตราตัวสะกด	สามารถอ่านคำต่าง ๆ ที่มีตัวสะกดได้อย่างถูกต้อง	การสะกดคำจะช่วยให้อ่านออกเสียงและเขียนคำที่มีตัวสะกดได้ถูกต้อง	ขั้นนำ 1. ผู้สอนแจกกระดาษให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนคำที่มีความหมายกลุ่มละ 3 คำ เสร็จแล้วให้ตัวแทนผู้เรียนเก็บรวบรวมกระดาษส่งผู้สอน 2. ผู้สอนสุ่มตัวแทนผู้เรียน 3-5 กลุ่ม ออกมาจับสลากหน้าชั้นเรียน เมื่อตัวแทนผู้เรียนจับสลากได้คำใด ก็ให้อ่านออกเสียงโดยอ่านสะกดคำ และบอกความหมายของคำนั้นให้เพื่อนฟัง ถ้าคนใดบอกความหมายของคำไม่ถูกต้อง ให้กลุ่มเจ้าของคำบอกความหมายให้ถูกต้อง 3. ผู้สอนคอยสังเกตการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน จากนั้น ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า ถ้าผู้เรียนอ่านสะกดคำไม่ได้ หรืออ่านสะกดคำไม่ถูกต้อง จะเกิดผลเสียอย่างไร	1. ใบงาน เรื่อง มาตราตัวสะกด 2. ใบความรู้ เรื่อง มาตราตัวสะกด	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. ประเมินความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคาดหวัง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			ขั้นสอน 4. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด จากใบความรู้ โดยให้นักเรียนแบ่งหน้าที่กันศึกษาความรู้ตามประเด็นที่ครูกำหนด ดังนี้ - สมาชิกคนที่ 1 ศึกษาเรื่อง การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด : ประสมสระ อี พร้อมยกตัวอย่าง 5 คำ - สมาชิกคนที่ 2 ศึกษาเรื่อง การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด : ประสมสระ อา พร้อมยกตัวอย่าง 5 คำ - สมาชิกคนที่ 3 ศึกษาเรื่อง การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด : ประสมสระ แอ พร้อมยกตัวอย่าง 5 คำ - สมาชิกคนที่ 4 ศึกษาเรื่อง การอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด : ประสมสระ อุ พร้อมยกตัวอย่าง 5 คำ (เพื่อให้มีความหลากหลาย อาจจะมีการกำหนดสระที่นำมาประสมให้สมาชิกคนละ 3-5 สระก็ได้) 5. สมาชิกแต่ละกลุ่มให้ผู้อ่านสะกดคำให้ถูกต้อง พร้อมยกตัวอย่างคำ จากนั้นผลัดเปลี่ยนกันนำเสนอความรู้ และนำตัวอย่างคำมาให้เพื่อน ๆ ในกลุ่มฝึกอ่านสะกดคำ		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			6. ผู้สอนอธิบายความรู้และหลักการสังเกตการสะกดคำที่มีตัวสะกดให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น 7. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันสะกดคำตามที่ผู้สอนบอก โดยผู้สอนกำหนดคำให้ แล้วชี้ให้นักเรียนสะกดคำนั้น ๆ เช่น ผู้สอนบอกว่า ปุย แล้วชี้ให้ผู้เรียนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ให้ผู้เรียนกลุ่มนั้นยื่นขึ้นพร้อมกัน และบอกการสะกดคำนั้น ๆ ว่า ปอ อ ยู ยอ ปุย ไม้จัตวา ปุย 8. ผู้สอนบอกคำอื่น แล้วชี้ให้ผู้เรียนกลุ่มอื่นเป็นผู้สะกดคำหมู่เวียนกันไป โดยผู้เรียนทุกกลุ่มจะต้องสะกดคำ กลุ่มละ 5 คำ จึงจะสิ้นสุดการแข่งขัน จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายถึงปัญหาเกี่ยวกับการอ่านสะกดคำจากการแข่งขัน แล้วปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			9. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันทำใบงาน เรื่อง คำที่มีตัวสะกด โดยให้สมาชิกทุกคนในกลุ่ม หาคำตอบด้วยตนเอง เมื่อทำเสร็จแล้วให้นำส่งผู้สอนตรวจ 10. ผู้สอนนำคะแนนของสมาชิกทุกคนในกลุ่มมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม จากนั้นกล่าวคำชมเชยและนำผลงานของผู้เรียนกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดมาให้กันเรียนดูเป็นตัวอย่าง <u>ขั้นสรุป</u> 11. ผู้เรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด การฝึกอ่านสะกดคำให้ถูกต้อง จะทำให้เกิดผลดีต่อการสื่อสารอย่างไร 12. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปหลักการอ่านสะกดคำที่มีตัวสะกด ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้อง จากนั้นผู้สอนสรุปเสริม		

ใบความรู้ เรื่อง มาตราตัวสะกด

มาตราสะกด

มาตราสะกด คือ พยัญชนะที่อยู่ท้ายสระ มี 8 มาตรา เรียกว่ามาตราสะกด ได้แก่

1. มาตราแม่ กก คือ คำที่มี ก ข ค ฆ เป็นตัวสะกดออกเสียงเป็น ก สะกด เช่น ลูก สุข เชื้อค เมฆ
2. มาตราแม่ กต คือ คำที่มี ด จ ฉ ช ซ ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส เป็นตัวสะกด ออกเสียงเป็น ด สะกด เช่น พุด กิจ โคราช ก๊าซ มงกุฎ ปรางค์ รัฐ พิพัฒ คณิต
3. มาตราแม่ กบ คือ คำที่มี บ ป พ ฟ ภ เป็นตัวสะกด ออกเสียงเป็น บ สะกด เช่น กับสรุป ทัพ ลิฟต์ ลาก
4. มาตราแม่ กง คือ คำที่มี ง เป็นตัวสะกด เช่น หนึ่ง นิ่ง ฟัง
5. มาตราแม่ กน คือ คำที่มี น ณ ญ ฌ ร ล ฬ เป็นตัวสะกด ออกเสียงเป็น น สะกด เช่น ขึ้น ขวัญ คุณ อาคาร กัลยา มหาภาพ
6. มาตราแม่ กม คือ คำที่มี ม เป็นตัวสะกด เช่น ผอม ก้าม จอม
7. มาตราแม่ เกย คือ คำที่มี ย สะกด เช่น ช่วย หาย เคย
8. มาตราแม่ เกว คือ คำที่มี ว เป็นตัวสะกด เช่น แก้ว แหว ข้าว ลาว

มาตราตัวสะกด

การเรียนรู้มาตราตัวสะกดต่าง ๆ จะทำให้เราสามารถเขียนและอ่านคำไทยได้อย่างถูกต้องมากขึ้น ซึ่งมาตราตัวสะกดของไทย คืออะไร และต้องใช้ใช้อย่างไรบ้าง วันนี้เรามีคำตอบมาฝากกันค่ะ

มาตราตัวสะกด คือ กลุ่มพยัญชนะที่ประกอบอยู่ท้ายคำหรือพยางค์ใน แม่ ก กา ทำให้เสียงของคำแตกต่างกันตามพยัญชนะที่นำมาประกอบ เช่น ตา เมื่อประสมกับ ล กลายเป็น ตาล, ชา เมื่อประสมกับ ม กลายเป็น ชาม เป็นต้น

มาตรา ก กา หรือ แม่ ก กา คือ คำหรือพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะเป็นตัวสะกด โดยอ่านออกเสียงเป็นสระ เช่น หู ตา ชา ลา กา ปลา เสือ โต๊ะ ตู้ ประตู ฯลฯ ทั้งนี้ แม่ ก กา เป็นหนึ่งในมาตราไทยแต่ไม่ถือว่าเป็นมาตราตัวสะกด เนื่องจากไม่มีพยัญชนะต่อท้าย ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า มาตราตัวสะกดมี 8 มาตรา คือ กก กต กบ กม เกย เกว กง กน

สำหรับการใช้มาตราตัวสะกด ทั้ง 8 มาตรา แบ่งได้เป็น 2 ส่วน ดังนี้

มาตราตัวสะกดตรงแม่ ใช้ตัวสะกดตัวเดียว มี 4 มาตรา ดังนี้

แม่กง พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ก เช่น กางเกง กระโปรง รองเท้า หนังสือ
โรงเรียน ยางลบ เตียง พวงกุญแจ กล้องดินสอ ห่วงยาง ฯลฯ

แม่กม พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ม เช่น ร่ม ส้อม พัดลม กระดุม แขนงู
โพล์ล้างหน้า สนามกีฬา เข็มกลัด โคมไฟ ไอศกรีม ฯลฯ

แม่เกย พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ย เช่น สร้อยคอ กระเป๋าสะพาย ทางม้าลาย
น้อยหน้า พลอย นักมวย รอยเท้า ไฟฉาย ถ้วยกาแฟ ป้ายจราจร

แม่เกอว พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ว เช่น คอมพิวเตอร์ แก้วน้ำ มะนาว ไข่เจียว
กล้วยเตี๋ย ทิวทัศน์ มะพร้าว ต้นข้าว ดวงดาว บ่าวสาว นัว ฯลฯ

มาตราตัวสะกดไม่ตรงแม่ มีตัวสะกดหลายตัวในมาตราเดียวกัน เพราะออกเสียงเหมือน
ตัวสะกดเดียวกัน มี 4 มาตรา คือ

แม่กน พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ น ญ ณ ร ล พ เช่น ช้อน กรรไกร บ้านโด ยาสีฟัน
โลชั่น ฟุตบอล การบ้าน ตู้เย็น ปฏิทิน เหรียญ แจกัน

แม่กก พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ก ข ค ฌ เช่น กระจก หมวก ลูกกี้ ที่ปัก
ก้อนเมฆ ตุ๊กตา กระตักน้ำ เนคไท สติกเกอร์ จิกซอว์ สุนัข

แม่กด พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ ด จ ช ฌ ฎ ฏ ฐ ฑ ฒ ต ถ ท ธ ศ ษ ส สะกด เช่น กระดาษ สมุดโน้ต ไม้บรรทัด นิตยสาร ไม้กวาด คีย์บอร์ด เสื้อเชิ้ต เตารีด โทรทัศน์ โปสเตอร์ รถเมล์

แม่กบ พยัญชนะที่เป็นตัวสะกดในมาตรานี้ คือ บ ป ภ พ ฟ เช่น โทรศัพท์ รูปถ่าย ไมโครเวฟ ลิปสติก รูปเทียน กรอบรูป ทัพพี ตะเกียบ ตลับยา แท็บเล็ต

สำหรับข้อมูลมาตราตัวสะกดที่นำมาเสนอในครั้งนี้ น่าจะทำให้หลาย ๆ คน เข้าใจในหลักการสะกดคำมากขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า แท้จริงแล้วหลักการใช้ภาษาไทยไม่ได้ยากอย่างที่คิด หากเราเข้าใจในพื้นฐานเบื้องต้นก็จะสามารถสร้างสรรค์คำใหม่ขึ้นมาได้อย่างง่ายดาย รวมถึงสามารถอ่านออกเสียงคำและข้อความต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

ฝึกอ่าน

แม่ไก่อยู่ในตะกร้า

แม่ไก่อยู่ในตะกร้า	ไข่ไข่มาสีห้าใบ
อีกกาก็มาไล่	อีแม่ไก่ไล่ตีกา
หมาใหญ่ก็ไล่เห่า	หมูในเล้าแลดูหมา
ปูแสมแลปูนา	กะปุม้าปูทะเล
เต่านาและเต่าดำ	อยู่ในน้ำกะจระเข้
ปลาทุยอยู่ทะเล	ปลาชี่เหรไม่สู้ดี

ปฐม ก กา

นะโมข้าจะไหว้	วระไตรระตะนา
ใส่ไว้ในเกศา	วระบาทะมุณี
คุณะวระระไตร	ข้าใส่ไว้ในเกษิ
เดชะพระมุณี	ขอย่อมมีที่โทษา
ข้าขอยอชูลี	ใส่เกศให้ไว้บาทา
พระเจ้าผู้กรุณา	อยู่เกศาย่อมมีภัย
ข้าไหว้พระสละธรรม	ที่ลี้กล้ำคัมภีร์ใน
ได้รู้เข้าใจ	ขอย่อมได้มีโรคา
ข้าไหว้พระภิกษุ	ที่ได้ลุแกโสตา
ไหว้พระสทินาคา	อะระหาธิบดี
ข้าไหว้พระบิดา	ไหว้บาทาพระชนนี
ไหว้พระอาจารย์	ใส่เกศให้ไว้บาทา
ข้าไหว้พระครูเจ้า	ครูผู้เฒ่าใส่เกศา
ให้รู้ที่วิชา	ไหว้บาทาที่พระครู
จะใคร่รู้ที่วิชา	ขอเทวมาค้าชู
ที่ใดข้าไม่รู้	เล่าว่าดูรู้แลนา
ไซโยขอเดชะ	ชัยชนะแก่มารา
ระบือให้ลือชา	เดชะสามาไซโย

ที่มา : ปถม ก กา หัดอ่าน

บัตรคำ

ศาลา	เขียน ✂
ว้าว	ซ้ำ
เจอ	เขิน
เพชร	กอบัว

สถานี	มยุรา ✂
เศร้า	กลัว
สติ	บ้าน
ข้าว	มะเขือ

เฒ่า	อรรอย ✂
เจตีย์	กุง
สกุณี	คำหนวณ
ใบไม้	อาลัย

ใบงาน เรื่อง มาตราตัวสะกด

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนนำคำที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

หูก	จุมุก	นก	เต่า	ตลาด	ภูเขา
ปู	ผีเสื้อ	ลำธาร	บ้าน	แมว	ปลา

1. ฉันคืออะไรเอ่ย เกิดมาเป็นคู่อยู่
ใกล้ ๆ แต่เหมือนห่างไกล ไม่เคย
เห็นกัน

ฉันคือ
.....

2. ฉันคืออะไรเอ่ย สีสันเดินมา
หลังคามุงกระเบื้อง

ฉันคือ
.....

3. ฉันคืออะไรเอ่ย ชื่อเหมือนคน
ตาย ใส่เสื้อลายสีสวย

ฉันคือ
.....

4. ฉันคืออะไรเอ่ย สูงเทียมฟ้าแต่ต่ำ
กว่าหุ้มนิดเดียว

ฉันคือ
.....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนจำแนกคำตามมาตราตัวสะกด และบอกความหมายของคำให้ถูกต้อง

คำ	มาตราตัวสะกด				ความหมายของคำ
	แม่กบ	แม่กก	แม่กน	แม่กด	
1. ทัพพี					
2. สกปรก					
3. ศักดิ์ศรี					
4. เฟล					
5. ทหาร					
6. อุฐิ					
7. ทาส					
8. ตำรวจ					
9. กุญชร					
10. พรอท					
11. เพชร					
12. รำคาญ					
13. เทพ					
14. กราฟ					
15. เมฆ					
16. กัณดาร					
17. ปรากฏ					
18. พิภพ					
19. ลาก					
20. อิสระ					

ตอนที่ 3 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเขียนคำที่ตรงตามภาพ แล้วบอกมาตราตัวสะกดของคำ

1.

คำ
มาตราแม่

2.

คำ
มาตราแม่

3.

คำ
มาตราแม่

4.

คำ
มาตราแม่

5.

คำ
มาตราแม่

6.

คำ
มาตราแม่

เกมนักสืบภาษาตามหาตัวสะกด

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเติมตัวสะกดลงในช่องว่างให้เป็นคำที่มีความหมายตรงกับภาพ

กั__นา__

ยั__ษ์

อู__

สุนัข__

มะพร้าว__

เณ__

ตำรวจ__

ยีรา__ฟ

หอย__ทาก

ส้อม__

เฉลยใบงาน เรื่อง ฉันคือใคร มาตราตัวสะกด

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนนำคำที่กำหนดเติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

หูก	จมูก	นก	เต่า	ตลาด	ภูเขา
ปู	ผีเสื้อ	ลำธาร	บ้าน	แมว	ปลา

1. ฉันคืออะไรเอ่ย เกิดมาเป็นคู่อยู่
ใกล้ ๆ แต่เหมือนห่างไกล ไม่เคย
เห็นกัน
ฉันคือหูก.....

2. ฉันคืออะไรเอ่ย สีสันเดินหลังคา
มุงกระเบื้อง
ฉันคือเต่า.....

3. ฉันคืออะไรเอ่ย ชื่อเหมือนคน
ตาย ใส่เสื้อลายสีสวย
ฉันคือผีเสื้อ.....

4. ฉันคืออะไรเอ่ย สูงเทียมฟ้าแต่ต่ำ
กว่าหุ้มนิดเดียว
ฉันคือภูเขา.....

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนจำแนกคำตามมาตราตัวสะกด และบอกความหมายของคำให้ถูกต้อง

คำ	มาตราตัวสะกด				ความหมายของคำ
	แม่ กบ	แม่ กก	แม่ กน	แม่ กด	
1. ทัพพี	✓				เครื่องตัดข้าวและแกงมีรูปร่างคล้ายช้อน
2. สกปรก		✓			เปื้อนหรือเปื้อนด้วยสิ่งที่น่าเกลียด
3. ศักดิ์ศรี		✓			เกียรติศักดิ์
4. เฟล			✓		เวลาพระฉันกลางวัน คือ ระหว่างเวลา 11:00 – 12:00
5. ทหาร			✓		ผู้ที่มีหน้าที่ในเรือบ
6. อุฐ				✓	สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม นิยมเลี้ยงกันในประเทศจีน ปากีสถาน
7. ทาส				✓	ผู้ที่เป็นผู้รับใช้
8. ตำรวจ				✓	ผู้ที่มีหน้าที่ตรวจตรารักษาความสงบ
9. กุญชร			✓		ช้าง
10. พรอท				✓	เครื่องวัดอุณหภูมิ หรือเปรียบลักษณะอากาศที่รวดเร็ว ว่องไว
11. เพชร				✓	ชื่อแก้วที่แข็งที่สุดและมีน้ำแวววาว มักใช้ทำ เครื่องประดับ
12. รำคาญ			✓		เบื่อ ระคายเคือง
13. เทพ	✓				เทวดา
14. กราฟ	✓				แผนภูมิที่ใช้เส้น จุด หรือภาพ เพื่อแสดงความ เปลี่ยนแปลง
15. เมฆ		✓			ไอน้ำที่รวมตัวกันเป็นกลุ่มก้อนลอยอยู่ในอากาศ
16. กันดาร			✓		แห้งแล้ง
17. ปรากฏ				✓	แสดงออกมาให้เห็น
18. พิกพ	✓				โลก
19. ลาก	✓				สิ่งที่มีจะได้มาโดยไม่คาดคิด
20. อิสระ				✓	ความเป็นไทแก่ตัว

ตอนที่ 3 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเขียนคำที่ตรงตามภาพ แล้วบอกมาตราตัวสะกดของคำ

1.

คำ มะละกอ

มาตราแม่ ก กา

2.

คำ ทุเรียน

มาตราแม่ กน

3.

คำ ไข่

มาตราแม่ ก กา

4.

คำ มะนาว

มาตราแม่ เกว

5.

คำ โหระพา

มาตราแม่ ก กา

6.

คำ แมงป่อง

มาตราแม่ กง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
คำเป็นคำตาย	สามารถแยกคำ เป็นคำตายและ ประยুক্তีใช้ในการ เรียนได้	คำเป็น เป็นคำที่ผสม ด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา และเป็นคำที่มี ตัวสะกดอยู่ในแม่ก กน กม เกย เกอว คำตายเป็นคำที่ผสม ด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กาและเป็นคำที่มี ตัวสะกดในแม่ กก กค กบ	ขั้นนำ 1. ผู้สอนนำบัตรภาพให้ผู้เรียนดู ฝึกอ่านคำให้ ถูกต้อง ขั้นสอน 2. ผู้สอนอธิบายเรื่องคำเป็นคำตาย เช่น ในกฎของ คำเป็น คำตาย เช่น คำตาย คิดถึงคำว่า กบฏ ชีวิตสั้น สระเสียงสั้น มาตราตัวสะกดแม่ก แม่กบ แม่กค ส่วนคำเป็น คิดถึงคำว่า นมยวง นมคนแก่มันยวนมัยว สระเสียงยาว มาตรา ตัวสะกด แม่กน แม่กม แม่เกย แม่เกอว แม่เกย 3. ผู้สอนยกตัวอย่างคำศัพท์ต่าง ๆ และให้ผู้เรียน แยกเป็นคำเป็นคำตายให้ถูกต้อง 4. ผู้สอนเฉลยและอธิบายหลักวิธีการแยกที่ถูกต้อง ขั้นสรุป 5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่อง “คำเป็นคำตาย” 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานเรื่อง “คำเป็นคำตาย” ส่งท้ายคาบเรียนที่ 2 ผู้สอนตรวจและอธิบายใน ส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจให้กระจ่างมากขึ้น	1. ใบงาน เรื่อง คำเป็นคำตาย 2. ใบความรู้ เรื่อง คำเป็น คำตาย 3. บัตรคำและบัตรภาพ	1. ความถูกต้องของ ใบงาน 2. ประเมินความสนใจ ในการร่วมกิจกรรม ของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการ การทำงานรายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่คิด ใฝ่เรียนรู้ และ มุ่งมั่นในการทำงาน

ใบความรู้ เรื่อง คำเป็น คำตาย

คำเป็น คำตาย

คำเป็น

1. เป็นคำที่ผสมด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา เช่น ป้า มี ปู
2. เป็นคำที่มีตัวสะกดอยู่ในแม่ กง กน กม เกย เกอว เช่น จง มั่น ชม เขย ดาว

คำตาย

1. เป็นคำที่ผสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา เช่น จะ ปะ ทุ
2. เป็นคำที่มีตัวสะกดในแม่ กก กค กบ เช่น นัต พบ นก

ใบงาน เรื่อง คำเป็น คำตาย

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วเขียนคำเป็น หรือ คำตาย ลงหน้าข้อความ

คำเป็น

คำตาย

- 1. คำที่ไม่มีตัวสะกดประสมสระเสียงยาว
- 2. คำที่สะกดในมาตราแม่ กก
- 3. คำที่สะกดในมาตราแม่ กง
- 4. คำที่สะกดในมาตราแม่ กด
- 5. คำที่สะกดในมาตราแม่ เกอว
- 6. คำที่สะกดในมาตราแม่ กบ
- 7. คำที่สะกดในมาตราแม่ กน
- 8. คำที่ไม่มีตัวสะกดประสมสระเสียงสั้น
- 9. คำที่สะกดในมาตราแม่ กม
- 10. คำที่ประสมสระ อำ ไอ อี เอา

ตอนที่ 2 คำชี้แจง จงนำคำต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ประเทศ	เยี่ยม	เวลา	ครบ	อิฐ
พ่ายแพ้	ตลก	กฎ	ซาม	ข้าว

คำเป็น

คำตาย

ตอนที่ 3 คำชี้แจง จงเขียนคำเป็นและคำตายตามหัวข้อที่กำหนดให้ มาอย่างละ 5 คำ

ชื่อสัตว์ที่เป็นคำเป็น

1.
2.
3.
4.
5.

ชื่อผลไม้ที่เป็นคำตาย

1.
2.
3.
4.
5.

เฉลยใบงาน เรื่อง คำเป็น คำตาย

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนอ่านข้อความที่กำหนด แล้วเขียนคำเป็น หรือ คำตาย ลงหน้าข้อความ

คำเป็น

คำตาย

..... คำเป็น 1. คำที่ไม่มีตัวสะกดประสมสระเสียงยาว

..... คำตาย 2. คำที่สะกดในมาตราแม่ กก

..... คำเป็น 3. คำที่สะกดในมาตราแม่ กง

..... คำตาย 4. คำที่สะกดในมาตราแม่ กด

..... คำเป็น 5. คำที่สะกดในมาตราแม่ เกอว

..... คำตาย 6. คำที่สะกดในมาตราแม่ กบ

..... คำเป็น 7. คำที่สะกดในมาตราแม่ กน

..... คำตาย 8. คำที่ไม่มีตัวสะกดประสมสระเสียงสั้น

..... คำเป็น 9. คำที่สะกดในมาตราแม่ กม

..... คำเป็น 10. คำที่ประสมสระ อำ ไอ ไอ เอา

เฉลยใบงาน
เรื่อง คำเป็น คำตาย

ตอนที่ 2

คำเป็น

1. เยี่ยม
2. เวลา
3. ชาม
4. ข้าว
5. พายัพ

คำตาย

1. ประเทศ
2. ครบ
3. ตลก
4. อัฐ
5. กฎ

ตอนที่ 3

ชื่อสัตว์ที่เป็นคำเป็น

1. กวาง , งู , ปู
2. อีกา , กุ้ง
3. ผึ้ง , หอย
4. แมว
5. ช้าง , วาฬ

ชื่อผลไม้ที่เป็นคำตาย

1. สละ
2. ละมุด
3. เงาะ
4. สับปะรด
5. มะขวิด

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
คำควบกล้ำ	สามารถอ่านและเขียนคำควบกล้ำได้อย่างถูกต้อง	อักษรควบกล้ำคือ คำที่มีพยัญชนะสองตัวควบคู่กับพยัญชนะ ร ล ว เวลาอ่านเสียง ร ควบจะกระดกลิ้น	ขั้นนำ 1. ผู้สอนนำบัตรภาพให้ผู้เรียนดู ฝึกอ่านคำให้ถูกต้อง ขั้นสอน 2. ผู้สอนอธิบายเรื่องคำควบกล้ำ 3. ผู้สอนยกตัวอย่างคำศัพท์ต่าง ๆ และฝึกอ่านและฝึกเขียนคำควบกล้ำให้ถูกต้อง 4. ผู้สอนเฉลยและอธิบายหลักวิธีการเขียนและอ่านคำควบกล้ำที่ถูกต้อง ขั้นสรุป 5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุป เรื่อง “คำควบกล้ำ” 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงาน เรื่อง “คำควบกล้ำ” ส่งท้ายคาบเรียนที่ 2 ผู้สอนตรวจและอธิบายในส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ ให้กระจ่างมากขึ้น	1. ใบงาน เรื่อง คำควบกล้ำ 2. ใบความรู้ เรื่อง คำควบกล้ำ 3. บัตรคำ	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. ประเมินความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ไม่คิด ไม่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

ใบความรู้ เรื่อง คำควบกล้ำ

อักษรควบ

อักษรควบ หมายถึง พยัญชนะสองตัวเรียงกันออกเสียงกล้ำเป็นพยางค์เดียวนั้น ในการผันก็จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังที่กล่าวมาแล้วด้วยเช่นกัน

อักษรควบมี 2 ประเภท คือ อักษรควบแท้ และอักษรควบไม่แท้

1. **อักษรควบแท้** คือ พยัญชนะ 2 ตัว ที่มี ตัว ร ล ว ประสมอยู่ด้วย ประสมด้วยสระเดียวกัน อ่านออกเสียงพร้อมกันทั้ง 2 ตัว เช่น กลาง คร้ว กวาง

2. **อักษรควบไม่แท้** ได้แก่ พยัญชนะที่มีตัว ร ควบอยู่ด้วย แต่ไม่ออกเสียงตัว ร หรือมีจะนั้นก็ออกเสียงเป็นเสียงอื่นไป

ตัวอย่างอักษรควบไม่แท้ ที่ออกเสียงแต่พยัญชนะตัวแรก เช่น จริง ไซ้ สร้าง ศรี เศรษฐี

ตัวอย่างอักษรควบไม่แท้ ที่ออกเสียงเป็น ซ เช่น ไทร ทราย อินทรีย์ ทรัพย์ มัทธิ ฯลฯ

ตัวอย่างการผันอักษรควบไม่แท้

สามัญ	เอก	โท	ตรี	จัตวา
จริง	จรั้ง	จรั้ง	จรั้ง	จรั้ง
—	สร้าง	สร้าง	—	สร้าง
ไซ้	—	ไซ้	ไซ้	—

ใบงาน เรื่อง คำควบกล้ำ

อักษรควบ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเขียนคำอ่าน และอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. พรีเม่เพรา	อ่านว่า	
2. พลาดพลั้ง	อ่านว่า	
3. ขรุขระ	อ่านว่า	
4. ประปราย	อ่านว่า	
5. ปรับปรุง	อ่านว่า	
6. กลาดเกลื่อน	อ่านว่า	
7. ปลาพร้า	อ่านว่า	
8. พลิกแพลง	อ่านว่า	
9. ปราชญ์	อ่านว่า	
10. ผลาญ	อ่านว่า	
11. ขลาด	อ่านว่า	
12. ตรวจตรา	อ่านว่า	

ตอนที่ 2 คำชี้แจง จงนำคำควบกล้ำต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างที่กำหนดให้

ศรัทธา	พรวดพราด	เส้นตรง	ประคอง
ใคร	ผลัดใบ	ตักขวิด	ปรับปรุง
แตงกวา	จริงจัง	ส่งเสริม	คว่ำขัน
ดัดแปลง	เคว้งคว้าง	คลาดเคลื่อน	สร้างสรรค์
วงกลม	กว้างขวาง	เปล่าเปลี่ยว	ใบเสร็จ

คำที่มี ร ควบกล้ำ

1.
2.
3.
4.
5.

คำที่มี ล ควบกล้ำ

1.
2.
3.
4.
5.

คำที่มี ว ควบกล้ำ

1.
2.
3.
4.
5.

คำควบไม่แท้

1.
2.
3.
4.
5.

เฉลยใบงาน เรื่อง คำควบกล้ำ

อักษรควบ

เฉลยตอนที่ 1

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเขียนคำอ่าน และอ่านออกเสียงคำที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. พรื้มเพรา	อ่านว่า	พรื้ม – เพรา.....
2. พลาดพล้ง	อ่านว่า	พลาด – พล้ง.....
3. ขรุขระ	อ่านว่า	ขรุ – ขระ.....
4. ประปราย	อ่านว่า	ประ – ปราย.....
5. ปรับปรุง	อ่านว่า	ปรับ – ปรุง.....
6. กลาดเกลื่อน	อ่านว่า	กลาด – เกลื่อน.....
7. ปลาพร้า	อ่านว่า	ปลา – พร้า.....
8. พลิกแพลง	อ่านว่า	พลิก – แพลง.....
9. ปราชญ์	อ่านว่า	ปราด.....
10. ผลาญ	อ่านว่า	ผลาน.....
11. ขลาด	อ่านว่า	ขลาด.....
12. ตรวจตรา	อ่านว่า	ตรวจด. – ตรา.....

เฉลยตอนที่ 2

คำที่มี ร ควบกล้ำ

1. พรวดพราด 2. ปรับปรุง 3. เส้นตรง 4. ประคอง 5. ไคร

คำที่มี ล ควบกล้ำ

1. วงกลม 2. ปลัดใบ 3. คลาดเคลื่อน 4. เปล่าเปลี่ยว 5. ดัดแปลง

คำที่มี ว ควบกล้ำ

1. เคว้งคว้าง 2. กว้างขวาง 3. คว่าขัน 4. ตักขวับ 5. แต่งกวา

คำควบไม่แท้

1. ใบเสร็จ 2. จริงจัง 3. สร้างสรรค์ 4. ส่งเสริม 5. ศรัทธา

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน (รร)	สามารถอ่านและเขียนคำที่มีตัวการันต์ได้อย่างถูกต้อง สามารถอ่านและเขียนคำที่ใช้ ร หันได้อย่างถูกต้อง	อักษรที่มีตัวการันต์มักเป็นคำมาจากภาษาต่างประเทศและเวลาอ่านมักไม่อ่านตัวที่มีการันต์ การอ่านคำที่มี ร หัน มีหลายรูปแบบ เช่น การออกเสียงสระอะหรือ การอ่านคำควบ เป็นต้น	ขั้นนำ 1. ผู้สอนนำบัตรภาพให้ผู้เรียนดู ฝึกอ่านคำให้ถูกต้อง ขั้นสอน 2. ผู้สอนอธิบายเรื่องคำที่มีตัวการันต์และคำที่มี ร หัน 3. ผู้สอนยกตัวอย่างคำศัพท์ต่าง ๆ และฝึกอ่านและฝึกเขียนคำที่มีตัวการันต์ และคำที่ใช้ ร หัน ให้ถูกต้อง 4. ผู้สอนเฉลยและอธิบายหลักวิธีการเขียนและอ่านคำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน ถูกต้อง ขั้นสรุป 5. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเรื่อง “คำมีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน” 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนทำใบงานเรื่อง “คำมีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน” ส่งท้ายคาบเรียนที่ 4 ผู้สอนตรวจและอธิบายในส่วนที่ผู้เรียนไม่เข้าใจให้กระจ่างมากขึ้น	1. ใบงาน เรื่อง คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน 2. ใบความรู้ เรื่อง คำที่มีตัวการันต์ และคำที่ใช้ ร หัน 3. บัตรคำ 4. บัตรภาพ	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. ประเมินความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

ใบความรู้ เรื่อง คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ฃ หัน (รร)

หลักการใช้ การันต์ (ฃ)

เมื่อพูดถึงคำว่า “การันต์” แล้ว บางคนคิดว่าเป็นอย่างเดียวกับ “ทัณฑฆาต” ความจริง “การันต์” หมายถึง ตัวอักษรที่ไม่ต้องการออกเสียง ถ้าเป็นคำบาลีและสันสกฤต คำว่า “การันต์” หมายถึง เสียงที่อยู่พยางค์สุดท้ายของคำ เพราะคำว่า “การันต์” เกิดจากการนำคำว่า “การ” ซึ่งแปลว่า “ตัวอักษร” กับ “อันต” ซึ่งแปลว่า “ที่สุด” มาสนธิเข้าด้วยกัน เช่น คำว่า “ชายา” เป็นอา การันต์ เพราะพยางค์สุดท้าย ลงเสียง อา “ราชินี” เป็น อีการันต์ คือ คำลงท้ายด้วยเสียงอี ส่วนทัณฑ ฆาต หมายถึงเครื่องหมาย “ฃ” ซึ่งใช้เขียนไว้บนตัวอักษร หรือตัวการันต์สำหรับบังคับไม่ให้ออกเสียง หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ “การันต์” หมายถึง ตัวอักษรที่ไม่ออกเสียง ซึ่งมีไม่ทัณฑฆาต กำกับอยู่ ตัวการันต์นี้เป็นพยัญชนะตัวเดียวก็มี เป็นอักษรควบหรือนำก็มีอักษร 2 ตัว หรือ 3 ตัว เรียงกันก็มี มี รูปสระกำกับอยู่ด้วยก็มี ถ้าหากเราไม่ต้องการออกเสียงคำใด ก็ใส่ไม่ทัณฑฆาตบนอักษรตัวนั้น เพื่อเป็น การฆ่าเสียง

เหตุที่เราเก็บเอาตัวการันต์ไว้ ทั้ง ๆ ที่เราไม่ต้องการออกเสียงนั้น ก็เพื่อรักษารูปเดิมของศัพท์ให้ คงที่อยู่ เพื่อจะได้รู้รูปศัพท์เดิมว่าเป็นอย่างไร นับว่าเป็นประโยชน์ในด้านนิรุกติศาสตร์มาก เพราะจะทำให้ เราพอสืบหาที่มาของคำได้ว่า มีต้นเค้ามาจากคำอะไรในภาษาอะไร เช่น คำว่า “ประเทศ” ถ้าเราเขียน ตามเสียงคนทั่ว ๆ ไปที่มีได้ศึกษาเล่าเรียน ก็คงเป็น “ปะเทศ” หรือ “อากาศ” ก็คงเขียนเป็น “อากาศ” นาน ๆ เข้าก็เลยไม่ทราบที่มาของคำ ทำให้การศึกษาในด้านภาษาศาสตร์หรือนิรุกติศาสตร์ ต้องชะงักงัน อย่างแน่นอน คำบางคำออกเสียงอย่างเดียวกัน แต่รากศัพท์เดิมต่างกัน ถ้าเราเขียนรูปเดียวกันหมด เราจะไม่ทราบความหมายที่แท้จริงของคำนั้นเลย เช่น คำที่ออกเสียงว่า “กาน” อาจเขียนเป็น “การ” “กาล” “กานต์” “กาญจน์” “การณ” เป็นต้นก็ได้ แต่ละคำล้วนมาจากภาษาบาลีด้วยกัน แต่ความหมาย ต่างกันลิบลับ ถ้าเราเขียนตามเสียงพูดเช่น “กาน” สะกดเหมือนกันหมด คงจะก่อให้เกิดความยุ่งยากใน การตีความอย่างมากทีเดียว

ศัพท์ที่มีตัวการันต์นั้น โดยมากมักจะมาจากภาษาบาลีและสันสกฤต หรือมีฉะนั้นก็เป็นศัพท์ใน ภาษาตระกูลยุโรป ศัพท์ต่าง ๆ เหล่านี้ ในภาษาเดิมเขามักจะออกเสียงเป็นหลายพยางค์ แต่เมื่อเรานำมาใช้ในภาษาไทย โดยเหตุที่เราพูดซ้ำกว่าเขา เราจึงต้องการคำที่น้อยพยางค์ เมื่อเป็นเช่นนี้จึงได้เอา พยางค์หลังมาเป็นตัวสะกดเสียบ้าง เป็นตัวการันต์เสียบ้าง ครั้นจะทั้งตัวการันต์เสีย ก็เกรงว่าจะเสียรูป ศัพท์เดิม อันจะเป็นเหตุให้ความหมายคลาดเคลื่อนไป

เรื่องตัวสะกดกับตัวการันต์นั้น ค่อนข้างจะปะปนกันมากเหมือนกัน รายละเอียดดังนี้

1. พยัญชนะตัวเดียว ถ้าไม่ต้องการให้เป็นตัวสะกด หรืออ่านเป็นอีกพยางค์หนึ่งแล้วก็นับว่าเป็นตัวการันต์ ซึ่งจำต้องใส่ไม้ทัณฑฆาตลงไป

เช่น “ตันโพธิ์” การันต์ที่ตัว “ธิ” ก็อ่านว่า “ตัน-โพ”

ถ้าต้องการออกเสียงเป็นตัวสะกด ก็ไม่ต้องมีไม้ทัณฑฆาต เช่น “อำเภอศรียาโพธิ์” ก็อ่านว่า “อำ-เพอ-สี-มะ-หา-โพด”

2. อักษรควบทั้งปวง ต้องนับว่าเป็นตัวสะกดทั้งคู่ เว้นแต่อักษรควบไม่แท้ ที่มีเสียงตัวหน้าอ่อน คือ ร ควบกับตัวอื่น

ถ้าต้องการเอาตัว ร สะกดตัวเดียว เช่น ธรรม (ม การันต์) สรรค์ (ค การันต์) สรรพ์ (พ การันต์) ฯลฯ อย่างนี้ตัวหน้า คือ ตัว ร เป็นตัวสะกด ตัวหลังคือ ม ค พ เป็นตัวการันต์ อย่างนี้ต้องใส่ไม้ทัณฑฆาต

3. อักษรนำทั้งปวง ตัวนำเป็นตัวสะกด ตัวตามหลังถ้าไม่เป็นพยางค์ต่อไป ต้องนับว่าเป็นตัวการันต์

เช่น ยักษ์ สัตว์ สงฆ์ อย่างนี้ ตัว ก ต ง เป็นตัวสะกด ตัวหลัง คือ ษ ว ฆ เป็นตัวการันต์

ตามปรกติในปัจจุบัน คำที่มาจากภาษาบาลีและสันสกฤต ไม่นิยมการันต์กลางคำนอกจากโบราณเท่านั้นที่มีเขียนอยู่บ้าง เช่น สาสน์ (การันต์ตัว ส) มาร์ค (การันต์ตัว ร) ฯลฯ แต่คำที่มาจากภาษาตระกูลยุโรป เรานิยมใส่ไม้ทัณฑฆาตบนคำที่เราไม่ต้องการออกเสียง ซึ่งอาจอยู่ตรงไหนของคำก็ได้ เช่น फिल्म ซอลก์ อาร์ต เกียร์ ฯลฯ

ตัวการันต์พอจะจำแนกออกไปได้เป็น 6 ชนิดด้วยกัน คือ

1. เป็นพยัญชนะตัวเดียว เช่น สงฆ์ สิ่ง องค์กร ศิลป์ ไมล์ ฯลฯ
2. เป็นพยัญชนะ ๒ ตัวเรียงกัน เช่น เมืองกาญจน์ สายสัญญาณ ฯลฯ
3. เป็นพยัญชนะ ๓ ตัวเรียงกัน เช่น พระลักษมณ์
4. เป็นอักษรควบแท้ เช่น พักตร์ (หน้า) พระอินทร์ ฯลฯ
5. เป็นอักษรควบไม่แท้ เช่น ธรรม สรรพ์ สรรค์ ครรภ์ ฯลฯ
6. เป็นอักษรนำ เช่น เอกลักษณ์ สัญลักษณ์ ฯลฯ

ผู้เขียน : ศ.จำนงค์ ทองประเสริฐ ราชบัณฑิต สำนักศิลปกรรม

ที่มา : ภาษาไทยไขฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา. 2528. หน้า 356 – 358

บัตรคำที่มีตัวการ์นต์

กาฬสินธุ์	ประสงค์ ✂
สงฆ์	วิจารณ์
การ์นต์	สิงห์
องค์	แพทย์
สวัสดี	พันธุ์
พระลักษมณ์	วันจันทร์
เวียงจันทน์	ปฏิสังขรณ์
รื่นรมย์	อนุรักษ์

ใบความรู้ เรื่อง การใช้ ร หัน (รร)

การอ่านคำที่มี ร หัน (รร) ออกเสียงเป็น สระอะ หรือ สระอะ -น มีดังนี้

ออกเสียง สระอะ เช่น

กรรม (กะ+ม)	อ่านว่า	กำ
ธรรม (ธะ+ม)	อ่านว่า	ท่า
พรรณ (พะ+ณ)	อ่านว่า	ทัด
วรรณ (วะ+ณ)	อ่านว่า	วัก
พรรค (พะ+ค)	อ่านว่า	พัก
สรรพนาม (สะ+พ)	อ่านว่า	สับ-พะ-นาม
สรรพสินค้า (สะ+พ)	อ่านว่า	สับ-พะ-สิน-ค้า

ออกเสียง สระอะ + น เช่น

หรรษ์ (หะ+ณ)	อ่านว่า	หัน
จรรยา (จะ+ณ)	อ่านว่า	จัน-ยา
พรรษา (พะ+ณ)	อ่านว่า	พัน-สา
บรรทัด (บะ+ณ)	อ่านว่า	บัน-ทัด
วรรณยุกต์ (วะ+ณ)	อ่านว่า	วัน-นะ-ยุก
สรรพากร (สะ+ณ)	อ่านว่า	สัน-พา-กอน
บรรพบุรุษ (บะ+ณ)	อ่านว่า	บัน-พะ-บุ-หฺรุด
บรรพชา (บะ+ณ, บะ+พ)	อ่านว่า	บัน-พะ-ชา หรือ บบ-พะ-ชา
พรรณา (พะ+ณ)	อ่านว่า	พัน-นะ-นา
สรรพางค์ (สะ+ณ)	อ่านว่า	สัน-ระ-ปาง

คำที่มี ร หัน (รร) อ่านเหมือนประสมด้วย อ (ไม้หันอากาศ) สามารถแยกวิธีการอ่านตามพยัญชนะที่สะกดได้ ดังนี้

1. คำที่มี ร หัน (รร) อ่านเหมือนมี น สะกด เช่น

บรรยาย	อ่านว่า	บัน-ยาย
บรรยายภาค	อ่านว่า	บัน-ยา-ภาค
ครรลอง	อ่านว่า	คั่น-ลอง
กรรแสง	อ่านว่า	กั่น-แสง
บรรลัย	อ่านว่า	บัน-ไล

2. คำที่มี ร หัน (รร) อ่านเหมือนมี ม สะกด เช่น

เวอร์กรรม	อ่านว่า	เวน-กำ
ศีลธรรม	อ่านว่า	สึน-ละ-ท่า
กรรมวิธี	อ่านว่า	กำ-มะ-วิ-ที
กรรมสิทธิ์	อ่านว่า	กำ-มะ-สิต
กรรมพันธุ์	อ่านว่า	กำ-มะ-พัน

3. คำที่มี ร หัน (รร) อ่านเหมือนมี บ สะกด เช่น

สรรพนาม	อ่านว่า	สับ-พะ-นาม
บรรพ	อ่านว่า	บับ
สรรพคุณ	อ่านว่า	สับ-พะ-คุณ
สรรพสามิต	อ่านว่า	สับ-พะ-สา-มิต

4. คำที่มี ร หัน (รร) อ่านเหมือนมี ด สะกด เช่น

สมรรถนะ	อ่านว่า	สะ-มัด-ละ-นะ
สมรรถภาพ	อ่านว่า	สะ-มัด-ละ-พาบ
นิทรรศการ	อ่านว่า	นิ-ทัด-สะ-กาน
ศตวรรษ	อ่านว่า	สะ-ตะ-วัด

5. คำที่มี ร หัน (รร) อ่านเหมือนมี ก สะกด เช่น

มรรคผล	อ่านว่า	มັก-ผน
อุปสรรค	อ่านว่า	อุบ-ปะ-สັก
วรรคตอน	อ่านว่า	วັก-ตอน
มรรคนายก	อ่านว่า	มັก-คะ-นา-ยก
ตรรกศาสตร์	อ่านว่า	ตັก-กะ-สาด

ใบงาน
เรื่อง คำที่มีตัวการันต์และคำที่ใช้ ร หัน (รร)

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนระบุพยัญชนะที่เป็นตัวการันต์ และเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้

คำที่มีตัวการันต์	พยัญชนะที่เป็นตัวการันต์	อ่านว่า
1. ลิฟต์		
2. สัตว์		
3. คอนเสิร์ต		
4. ศาสตร์		
5. ลักษณะ		
6. ฤทธิ์		
7. บาทบงส์		
8. รามเกียรติ์		
9. จันทน์		
10. พักตร์		

ตอนที่ 2 คำชี้แจง จงเติมตัวการันต์ลงในช่องว่างของคำที่กำหนดให้

1. อารม.....
2. สัมภาษ.....
3. วิทยาศาสตร์.....
4. เสน่.....จันท.....
5. รื่นรม.....
6. เหตุการ.....
7. คำประพจน์.....
8. สดาง.....
9. ประสง.....
10. อานิสง.....
11. สังสรร.....
12. ประโยช.....
13. กรุงรัตนโกสิน.....
14. พระอง.....
15. สมบุร.....
16. เขา.....ปัญญา
17. ปาฏิหาริ.....
18. สร้างสรร.....
19. สิ้นพระชน.....
20. ลายลักษ.....อักษร

ตอนที่ 3 คำชี้แจง จงนำคำที่มี ร หัน (รร) ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

กิจกรรม	หัตถกรรม	วัฒนธรรม	บรรยาย	อารยธรรม
บรรพบุรุษ	สวรรค์โลก	สร้างสรรค์	มรรยาท	วรรคตอน
วรรณคดี	รัฐธรรมนูญ	คุณธรรม	บรรณานุกรม	ธรรมชาติ

1. แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง เป็นแหล่งน้ำตาม.....
2. ฉันชอบอ่านหนังสือ.....ไทยมาก
3. เครื่องจักสานที่ทำด้วยมือ เรียกว่างาน.....
4. คุณทวดเป็น.....ของเรา
5. โรงเรียนของฉันมี.....การเรียนการสอนที่น่าสนใจ
6. เราต้องเป็นเด็กดี มีความรู้ คู่.....
7. หนังสือทุกเล่มต้องมี.....อยู่ด้านหลัง
8. เมือง.....เดิมชื่อว่าเซียง
9. วันที่ ๑๐ ธันวาคมของทุกปี เป็นวัน.....
10. เมื่อเราไปเที่ยวเมืองโบราณจะมีคน.....ให้ฟังถึงความสำคัญของสถานที่ต่าง ๆ
11. คนที่มี.....ดีย่อมเป็นคนที่พูดจาสุภาพ
12. น้องไม่รู้จักเครื่องหมาย.....
13. อุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย ถือเป็นสถานที่เป็นมรดกโลกทาง.....
14. พ่อเป็นคนที่มีความคิดริเริ่ม.....ดีมาก
15. อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นแหล่งค้นคว้า.....ดั้งเดิม

เฉลยใบงาน
เรื่อง คำที่มีตัวการันต์ และ คำที่ใช้ ร หัน (รร)

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนระบุพยัญชนะที่เป็นตัวการันต์ และเขียนคำอ่านของคำที่กำหนดให้

คำที่มีตัวการันต์	พยัญชนะที่เป็นตัวการันต์	อ่านว่า
1. ลิฟต์	ต	ลิป
2. สัตว์	ว	สัด
3. คอนเสิร์ต	ร	คอน – เสิด
4. ศาสตร์	ต ร	สาด
5. ลักษณะ	ช ณ	ลัก
6. ฤทธิ์	ธิ	ริด
7. บาทบงส์	สุ	บาด – ทะ – บง
8. รามเกียรติ์	ติ	ราม – มะ – เกียน
9. จันทน์	ท น	จัน
10. พักตร์	ต ร	พัก

ตอนที่ 2 คำชี้แจง จงเติมตัวการ์นต์ลงในช่องว่างของคำที่กำหนดให้

1. ณั
2. ณั
3. ตร์
4. หั , นั
5. ยั
6. ณั
7. ธี
8. คั
9. คั
10. สั
11. คั
12. นั
13. ทร์
14. คั
15. ณั
16. วณั, วั
17. ยั
18. คั
19. มั
20. ณั

ตอนที่ 3 คำชี้แจง จงหาคำที่มี ร หัน (รร) ที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

1. ธรรมชาติ
2. วรรณคดี
3. หัตถกรรม
4. บรรพบุรุษ
5. กิจกรรม
6. คุณธรรม
7. บรรณานุกรม
8. สวรรค์โลก
9. รัฐธรรมนูญ
10. บรรยาย
11. มรยาท
12. วรรคตอน
13. วัฒนธรรม
14. สร้างสรรค์
15. อารยธรรม

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 6 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคาดหวัง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
ชนิดของคำ - คำนาม - คำสรรพนาม - คำกริยา - คำบุพบท - คำวิเศษณ์	1. รู้และเข้าใจชนิดของคำในภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง 2. สามารถนำชนิดของคำมาเขียนเป็นประโยคและแยกประเภทได้	การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยคจะช่วยให้ใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง	ขั้นนำ 1. ผู้สอนให้ผู้เรียนดูรูปภาพแล้วบอกว่าเป็นภาพอะไร 2. ผู้สอนให้ผู้เรียนตรวจสอบความถูกต้องและช่วยกันบอกว่า เหตุใดผู้เรียนจึงบอกชื่อรูปภavnนั้นๆ ได้ตรงกัน 3. ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 7 คน แล้วให้สมาชิกแต่ละคนมีหมายเลขประจำตัว 1-7 จากนั้นให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเลือกประธานกลุ่ม และเลขาธิการกลุ่ม ประธานกลุ่มมอบหมายให้สมาชิกในกลุ่มศึกษาความรู้เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำในภาษาไทย จากนั้นผู้เรียนตามหมายเลขของตนเอง ขั้นสอน 4. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนในการทำงาน กำหนดขั้นตอนการทำงานให้สมาชิกแต่ละคนในการศึกษาความรู้เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำตามประเด็นที่กำหนด	1. ใบงาน เรื่อง ชนิดของคำ 2. ใบความรู้ เรื่อง ชนิดของคำ 3. บัตรภาพ	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. ประเมินความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายกลุ่ม 5. สังเกตความมีวินัย ความรู้รอบตัว ไม่คิด ไม่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 6 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
		5. สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มศึกษาค้นคว้าความรู้เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำ ตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายตามแผนงานที่ได้วางไว้ 6. ประธานกลุ่มสอบถามสมาชิกแต่ละคนในกลุ่มเกี่ยวกับผลการศึกษาความรู้ และปัญหาที่พบระหว่างปฏิบัติกิจกรรม 7. สมาชิกในกลุ่มผลัดกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลที่สมาชิกแต่ละคนนำเสนอ พร้อมกันให้คำแนะนำ และเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่พบ <u>ขั้นสรุป</u> 8. สมาชิกแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ที่สมาชิกแต่ละคนได้ศึกษาค้นคว้ามาเป็นผลงานของกลุ่ม แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็น แก้ไข และปรับปรุงผลงานของกลุ่ม 9. ผู้เรียนทำใบงาน เรื่อง ชนิดและหน้าที่ของคำเสร็จแล้วให้แลกเปลี่ยนกันตรวจกับสมาชิกในกลุ่มตามที่ได้ร่วมกันเฉลยกับครู		

ใบความรู้ เรื่อง ชนิดของคำ

คำนาม

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่ อาคาร สภาพ และลักษณะทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม คำนามแบ่งออกเป็น 5 ชนิด คือ

1. सामानยนาม คือ คำนามสามัญที่ใช้เป็นชื่อทั่วไป หรือเป็นคำเรียกสิ่งต่าง ๆ โดยทั่วไป ไม่ใช่เฉพาะเจาะจง เช่น คน รถ หนังสือ กล้วย เป็นต้น सामानยนามบางคำมีคำย่อ เพื่อบอกชนิดย่อย ๆ ของสิ่งต่าง ๆ เรียกว่า सामानยนามย่อย เช่น คนไทย รถจักรยาน หนังสือแบบเรียน กล้วยหอม เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

ดอกไม้อยู่ในแจกัน

แมวชอบกินปลา

2. วิสามานยนาม คือ คำนามที่เป็นชื่อเฉพาะของคน สัตว์ สถานที่ หรือเป็นคำเรียกบุคคล สถานที่ เพื่อเจาะจงว่าเป็นคนไหน สิ่งใด เช่น ธรรมศาสตร์ วัดมหาธาตุ रामเกียรติ เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

นิดและน้อยเป็นพี่น้องกัน

อิเหนา ได้รับการยกย่องว่าเป็นยอดของกลอนบทละคร

3. ลักษณะนาม คือ คำนามที่ทำหน้าที่ประกอบนามอื่น เพื่อบอกรูปร่าง ลักษณะ ขนาดหรือปริมาณ ของนามนั้นให้ชัดเจนขึ้น เช่น รูป องค์กร บอก เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

คน 6 คน นั่งรถ 2 คน

ผ้า 20 ผืน เรียกว่า 1 กุลี

4. สมุหนาม คือ คำนามบอกหมวดหมู่ของ सामानยนาม และวิสามานยนามที่รวมกันมาก ๆ เช่น ผึ้ง ไข่มุก ข้าง กองทหาร เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

กองยูวาทาตมาตั้งค่ายอยู่ที่นี่

พวกเราไปต้อนรับคณะรัฐมนตรี

5. อาการนาม คือ คำเรียกสิ่งที่ไม่มีการรูปร่าง ไม่มีขนาด จะมีคำว่า "การ" และ "ความ" นำหน้า เช่น การกิน การนอน การเรียน ความสวย ความคิด ความดี เป็นต้น

ตัวอย่างเช่น

การวิ่งเพื่อสุขภาพไม่ต้องใช้ความเร็ว

การเรียนรู้ช่วยให้มีความรู้

ข้อสังเกต คำว่า "การ" และ "ความ" ถ้านำหน้าคำชนิดอื่นที่ไม่ใช่คำกริยา หรือวิเศษณ์จะไม่นับว่าเป็นอาการนาม เช่น การรถไฟ, การประปา, ความแพง เป็นต้น คำเหล่านี้จัดเป็น सामानยนาม

หน้าที่ของค่านาม

1. ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น
น้องร้องเพลง
ครูชมนักเรียน
นกบิน
2. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น
แมวกินปลา
ตำรวจจับผู้ร้าย
น้องทำการบ้าน
3. ทำหน้าที่เป็นส่วยขยายคำอื่น เช่น
สัตว์ป่าต้องอยู่ในป่า
ตุ๊กตาหยกตัวนี้สวยมาก
นายสมศรพยายามรักษาการเป็นคนเคร่งครัดต่อหน้าที่มาก
4. ทำหน้าที่ขยายคำกริยา เช่น
แม่ไปตลาด
น้องอยู่บ้าน
เธออ่านหนังสือเวลาเช้า
5. ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็มของคำกริยาบางคำ เช่น
เขาเหมือนพ่อ
เธอคล้ายพี่
วนิดาเป็นครู
เธอคือนางสาวไทย
มานะสูงเท่ากับคุณพ่อ
6. ทำหน้าที่ตามหลังบุพบท เช่น
เขาเป็นคนเห็นแก่ตัว
เพื่อนอนบนเตียง
ปู่ป่วยอยู่ที่โรงพยาบาล
7. ทำหน้าที่เป็นคำเรียกขาน เช่น
คุณครูคะหนูยังไม่เข้าใจเลขข้อนี้ค่ะ
คุณหมอลูกดิฉันจะหายป่วยไหม
นายช่างครับผมขอลากิจ 3 วัน

คำสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนนามในประโยคสื่อสาร เราใช้คำสรรพนามเพื่อไม่ต้องกล่าวค่านามซ้ำ ๆ ชนิดของคำสรรพนาม แบ่งเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. **สรรพนามที่ใช้ในการพูด** (บุรุษสรรพนาม) เป็นสรรพนามที่ใช้ในการพูดจา สื่อสารกัน ระหว่างผู้ส่งสาร (ผู้พูด) ผู้รับสาร (ผู้ฟัง) และผู้ที่เรากล่าวถึง มี 3 ชนิด ดังนี้

- 1) สรรพนามบุรุษที่ 1 ใช้แทนผู้ส่งสาร (ผู้พูด) เช่น ฉัน ดิฉัน ผม ข้าพเจ้า เราหนู เป็นต้น
- 2) สรรพนามบุรุษที่ 2 ใช้แทนผู้รับสาร (ผู้ที่พูดด้วย) เช่น ท่าน คุณ เธอ แก ไต่เท้า เป็นต้น
- 3) สรรพนามบุรุษที่ 3 ใช้แทนผู้ที่กล่าวถึง เช่น ท่าน เขา มัน เธอ แก เป็นต้น

2. **สรรพนามที่ใช้เชื่อมประโยค** (ประพันธสรรพนาม) สรรพนามนี้ใช้แทนนามหรือสรรพนามที่อยู่ข้างหน้าและต้องการ จะกล่าวซ้ำอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ ยังใช้เชื่อมประโยคสองประโยคเข้าด้วยกัน

ตัวอย่างเช่น

บ้านที่ทาสีขาวเป็นบ้านของเธอ(ที่แทนบ้าน เชื่อมประโยคที่ 1 บ้านทาสีขาว กับประโยคที่ 2 บ้านของเธอ)

3. **สรรพนามบอกความซ้ำซ้ำ** (วิภาคสรรพนาม) เป็นสรรพนามที่ใช้แทนนามที่อยู่ข้างหน้า เมื่อต้องการเอ่ยซ้ำ โดยที่ไม่ต้องเอ่ยนามนั้นซ้ำอีก และเพื่อแสดงความหมายแยกออกเป็นส่วน ๆ ได้แก่ คำว่า บ้าง ต่าง กัน

ตัวอย่างเช่น

นักศึกษาต่างแสดงความคิดเห็น

สตรีกลุ่มนั้นทักทายกัน

นักกีฬาตัวน้อยบ้างก็วิ่งบ้างก็กระโดดด้วยความสนุกสนาน

4. **สรรพนามชี้เฉพาะ** (นิยมสรรพนาม) เป็นสรรพนามที่ใช้แทนคำนามที่กล่าวถึงที่อยู่ เพื่อระบุให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ได้แก่ คำว่า นี่ นั้น โน่น โนน

ตัวอย่างเช่น

นี่เป็นหนังสือที่ได้รับรางวัลซีไรต์ในปี

นั้นรถจักรยานยนต์ของเธอ

5. **สรรพนามบอกความไม่เจาะจง** (อนิยมสรรพนาม) คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามที่กล่าวถึงโดยไม่ต้องถามคำตอบ ไม่ชี้เฉพาะเจาะจง ได้แก่คำว่า ใคร อะไร ที่ไหน ผู้ใด สิ่งใด ใคร ๆ อะไร ๆ ไต ๆ

ตัวอย่างเช่น

ใคร ๆ ก็พูดเช่นนั้น

ใครก็ได้ช่วยขงกาแฟให้หน่อย

ใด ๆ ในโลกล้วนอนิจจัง

ไม่มีอะไรที่เราทำไม่ได้

6. **สรรพนามที่เป็นคำถาม** (ปฤจฉาสรรพนาม) คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามเป็นการถามที่ต้องการคำตอบ ได้แก่ คำว่า ใคร อะไร ไหน ผู้ใด

ตัวอย่างเช่น

ใครหยิบหนังสือบนโต๊ะไป

อะไรวางอยู่บนเก้าอี้

ไหนปากกาของฉัน

7. **สรรพนามที่เน้นตามความรู้สึกของผู้พูด** สรรพนามชนิดนี้ใช้หลักคำนามเพื่อบอกความรู้สึกของผู้พูดที่มีต่อบุคคลที่กล่าวถึง

ตัวอย่างเช่น

คุณพ่อท่านเป็นคนอารมณ์ดี (บอกความรู้สึกยกย่อง)

คุณจิตติมาเธอเป็นคนอย่างใจแฉะ (บอกความรู้สึกธรรมดา)

หน้าที่ของคำสรรพนาม

1. ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น ใครมา แกมาจากไหน นั่นของฉันนะ เป็นต้น
2. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น เธอดูนี่สิ สวยไหม เป็นต้น
3. ทำหน้าที่เป็นส่วนเติมเต็ม เช่น เสื้อของฉันคือสีฟ้าใส่เห็นไหม เป็นต้น
4. ทำหน้าที่ตามหลังบุพบท เช่น เธอเรียนที่ไหน เป็นต้น

คำกริยา คือ คำที่แสดงอาการ สภาพ หรือการกระทำของคำนาม และคำสรรพนามในประโยค คำกริยาบางคำอาจมีความหมายสมบูรณ์ในตัวเอง บางคำต้องมีคำอื่นมาประกอบ และบางคำต้องไปประกอบคำอื่นเพื่อขยายความ

ชนิดของคำกริยา คำกริยาแบ่งออกเป็น 5 ชนิด ดังนี้

1. **กริยาที่ไม่ต้องมีกรรมมารับ** (อกรรมกริยา) เป็นกริยาที่มีความหมายสมบูรณ์ ชัดเจนในตัวเอง เช่น

ครูยืน

น้องนั่งบนเก้าอี้

ฝนตกหนัก

เด็ก ๆ หัวเราะ

คุณลุงกำลังนอน

2. **กริยาที่ต้องมีกรรมมารับ** (สกรรมกริยา) เป็นกริยาที่ต้องมีกรรมมารับจึงจะได้ใจความสมบูรณ์ เช่น

แม่ค้าขายผลไม้

น้องตัดกระดาษ

ฉันเห็นงูเห่า

พ่อซื้อของเล่นมาให้น้อง

3. **กริยาที่ต้องมีคำมารับ** คำที่มารับไม่ใช่กรรมแต่เป็นส่วนเติมเต็ม (วิกิตรรกกริยา) คือ คำกริยานั้นต้องมีคำนามหรือสรรพนามมาช่วยขยายความหมายให้สมบูรณ์ เช่น คำว่า เป็น เหมือน คล้าย เท่า คือ เสมือน ดุจ เช่น

พี่ชายของฉันเป็นตำรวจ
เธอคือนักแสดงที่ยิ่งใหญ่
ลูกดุจแก้วตาของพ่อแม่
แมวคล้ายเสือ

4. **กริยาช่วย** (กริยานุเคราะห์) เป็นคำที่เติมหน้าคำกริยาหลักในประโยคเพื่อช่วยขยายความหมายของคำกริยาสำคัญ ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น คำว่า กำลัง จะ ได้ แล้ว ต้อง อย่า จง โปรด ช่วย ควร คงจะ อาจจะ เป็นต้น เช่น

เขาไปแล้ว
โปรดฟังทางนี้
เธออาจจะถูกตำหนิ
ลูกควรเตรียมตัวให้พร้อม
เขาคงจะมา
จงแก้ไขงานให้เรียบร้อย

ข้อสังเกต กริยาคำว่า ถูก ตามปกติจะใช้กับกริยาที่มีความหมายไปในทางไม่ดี เช่น ถูกตี ถูกดูถูกตำหนิ ถ้าความหมายในทางดีอาจใช้คำว่า ได้รับ เช่น ได้รับคำชมเชย ได้รับเชิญ เป็นต้น

5. **กริยาที่ทำหน้าที่คล้ายนาม** (กริยาสภาวามาลา) เป็นคำกริยาที่ทำหน้าที่คล้ายกับคำนาม อาจเป็นประธาน เป็นกรรม หรือบทขยายของประโยคก็ได้ เช่น

เขาชอบออกกำลังกาย (ออกกำลังกายเป็นคำกริยาที่ทำหน้าที่คล้ายนาม เป็นกรรมของประโยค)
กินมากทำให้อ้วน (กินมากเป็นกริยาที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค)
นอนเป็นการพักผ่อนที่ดี (นอนเป็นกริยาที่ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค)

หน้าที่ของคำกริยา มีดังนี้

1. ทำหน้าที่เป็นกริยาสำคัญของประโยค เช่น คนกินข้าว นกบินมาเป็นฝูง เป็นต้น
2. ทำหน้าที่เป็นประธานของประโยค เช่น กินมากทำให้อ้วน เป็นต้น
3. ทำหน้าที่เป็นกรรมของประโยค เช่น ฉันชอบเดินแอร์โรบิกตอนเช้า เป็นต้น
4. ทำหน้าที่ช่วยขยายกริยาสำคัญให้มีความหมายชัดเจนยิ่งขึ้น เช่น พี่คงจะกลับบ้านเย็นนี้ เป็นต้น
5. ทำหน้าที่ช่วยขยายคำนามให้เข้าใจเด่นชัดขึ้น เช่น ฉันชอบกินกล้วยเตี้ยผัด น้องชายชอบบะหมี่แห้ง

เป็นต้น

คำบุพบท คือ คำที่เชื่อมคำหรือกลุ่มคำให้สัมพันธ์กัน และเมื่อเชื่อมแล้วทำให้ทราบว่า คำ หรือ กลุ่มคำที่เชื่อมกันนั้น มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ได้แก่ ใน แก่ จน ของ ด้วย โดย ฯลฯ

หน้าที่ในการแสดงความสัมพันธ์ของคำบุพบท

1. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานที่ เช่น คนในเมือง
2. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับเวลา เช่น เขาเปิดไฟจนสว่าง
3. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับการเป็นเจ้าของ เช่น แหวนวงนี้เป็นของฉัน
4. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับเจตนาหรือสิ่งที่มุ่งหวัง เช่น เขาทำเพื่อลูก
5. แสดงความสัมพันธ์เกี่ยวกับอาการ เช่น เราเดินไปตามถนน

หลักการใช้คำบุพบทบางคำ

"กับ" ใช้แสดงอาการกระชับ อาการร่วม อาการกำกับกัน อาการเทียบกัน และแสดงระดับ เช่น ฉันเห็นกับตา

"แก่" ใช้นำหน้าคำที่เป็นฝ่ายรับอาการ เช่น ครูให้รางวัลแก่นักเรียน

"แต่" ใช้แทนคำว่า "แก่" ในที่เคารพ เช่น นักเรียนมอบพวงมาลัยแต่อาจารย์

"แต่" ใช้ในความหมายว่า จาก ตั้งแต่ เฉพาะ เช่น เขามาแต่บ้าน

"ต่อ" ใช้นำหน้าแสดงความเกี่ยวข้องกัน ติดต่อกัน เฉพาะหน้าถัดไป เทียบจำนวน เป็นต้น เช่น เขายื่นคำร้องต่อศาล

คำบุพบท เป็นคำที่ใช้หน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยาสภาวะมาลา เพื่อแสดงความสัมพันธ์ของคำ และประโยคที่อยู่หลังคำบุพบทว่ามีความเกี่ยวข้องกับคำหรือประโยคที่อยู่ข้างหน้าอย่างไร เช่น

ลูกชายของนายแดงเรียนหนังสือไม่เก่ง แต่ลูกสาวของนายดำเรียนเก่ง

ครูทำงานเพื่อนักเรียน

เขาเลี้ยงนกเขาสำหรับฟังเสียงขัน

ชนิดของคำบุพบท คำบุพบทแบ่งเป็น 2 ชนิด

1. **คำบุพบทที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำต่อคำ** เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างคำนามกับคำนาม คำนามกับคำสรรพนาม คำนามกับคำกริยา คำสรรพนามกับคำสรรพนาม คำสรรพนามกับคำกริยา คำกริยากับคำนาม คำกริยากับคำสรรพนาม คำกริยากับคำกริยา เพื่อบอกสถานการณ์ให้ชัดเจน ดังต่อไปนี้

- บอกสถานภาพความเป็นเจ้าของฉันซื้อสวนของนายฉลอง (นามกับนาม)
บ้านของเขาใหญ่โตแท้ๆ (นามกับสรรพนาม)
อะไรของเธอยู่นนี้ (สรรพนามกับสรรพนาม)
- บอกความเกี่ยวข้อง
เธอต้องการมะม่วงในจาน (นามกับนาม)
พ่อเห็นแก่แม่ (กริยากับนาม)
ฉันไปกับเขา (กริยากับสรรพนาม)

- บอกการให้และบอกความประสงค์
แกงหม้อนี้เป็นของสำหรับใส่บาตร (นามกับกริยา)
พ่อให้รางวัลแก่ฉัน (นามกับสรรพนาม)
- บอกเวลา
เขามาตั้งแต่เช้า (กริยากับนาม)
เขาอยู่เมืองนอกเมื่อปีที่แล้ว (นามกับนาม)
- บอกสถานที่
เธอมาจากหัวเมือง (กริยากับนาม)
- บอกความเปรียบเทียบ
เขานักกว่าฉัน (กริยากับนาม)
เขาสูงกว่าพ่อ (กริยากับนาม)

2. คำบุพบทที่ไม่มีความสัมพันธ์กับคำอื่น ส่วนมากจะอยู่ต้นประโยค ใช้เป็นการทักทาย มักใช้ในคำประพันธ์ เช่น

ดูกร ดูก้อน ดูรา ข้าแต่ คำเหล่านี้ใช้นำหน้าคำนามหรือสรรพนาม
ดูกร ท่านพรหมณ์ ท่านจงสาธยายมนต์บูชาพระผู้เป็นเจ้าด้วย
ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย การเจริญวิปัสสนาเป็นการปฏิบัติธรรมของท่าน
ดูรา สหายเอ๋ย ท่านจงทำตามคำที่เราบอกท่านเถิด
ข้าแต่ ท่านทั้งหลาย ข้าพเจ้ายินดีมากที่ท่านมาร่วมงานในวันนี้

ข้อสังเกตการใช้คำบุพบท

1. คำบุพบทต้องนำหน้าคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยาสภาวะมาลา เช่น
เขามุ่งหน้าสู่เรือน
ปากินข้าวด้วยมือ
ทุกคนควรซื้อสัตย์ต่อหน้าที่
2. คำบุพบทสามารถละได้ และความหมายยังคงเดิม เช่น
เขาเป็นลูกฉัน (เขาเป็นลูกของฉัน)
แม่ให้เงินลูก (แม่ให้เงินแก่ลูก)
ครูคนนี้เชี่ยวชาญภาษาไทยมาก (ครูคนนี้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยมาก)
3. ถ้าไม่มีคำนาม หรือคำสรรพนามตามหลัง คำนั้นจะเป็นคำวิเศษณ์ เช่น
เธออยู่ใน พ่อยืนอยู่ริม
เขานั่งหน้า ไครมาก่อน
ฉันอยู่ใกล้แค่นี้เอง

ตำแหน่งของคำบุพบท ตำแหน่งของคำบุพบท เป็นคำที่ใช้นำหน้าคำอื่นหรือประโยค เพื่อให้รู้ว่าคำหรือประโยคที่อยู่หลังคำบุพบท มีความสัมพันธ์กับคำหรือประโยคข้างหน้า ดังนั้น คำบุพบทจะอยู่หน้าคำต่าง ๆ ดังนี้

1. นำหน้าคำนาม
เขาเขียนจดหมายด้วยปากกา
เขาอยู่ที่บ้านของฉัน
 2. นำหน้าคำสรรพนาม
เขาอยู่กับฉันตลอดเวลา
เขาพูดกับท่านเมื่อคืนนี้แล้ว
 3. นำหน้าคำกริยา
เขาเห็นแก่กิน
โต๊ะตัวนี้จัดสำหรับอภิปรายคืนนี้
 4. นำหน้าคำวิเศษณ์
เขาวิ่งมาโดยเร็ว
-

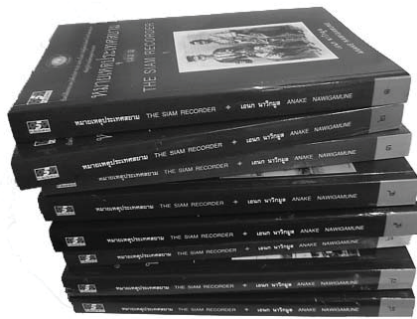
บัตรภาพ

ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

ภาพที่ 3

ภาพที่ 4

ภาพที่ 5

ภาพที่ 6

ใบงาน เรื่อง ชนิดของคำ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเขียนคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยา ลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ แล้วบอกชนิดของคำ

- 1) นะโม ลูกฟุตบอลให้เพื่อนในสนาม (.....)
- 2) เมื่อวานนี้ฉัน ขวามการแข่งชันการตอบปัญหาทางวิชาการ (.....)
- 3)รับประทานอาหารอยู่ที่บ้านคุณยาย (.....)
- 4) น้องนะโม กับตุ๊กตาบาร์บี้ (.....)
- 5)ใช้เขียนหนังสือ (.....)

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนอ่านประโยค แล้วเขียนบอกชนิดและหน้าที่ของคำที่พิมพ์ตัวหนา

ประโยค	ชนิดของคำ	หน้าที่ของคำ
1) ฉันทำงานหนัก		
2) น้องให้อาหารแมว		
3) ฝนตกหนัก		
4) พี่ชายปลูกบ้านหลังใหญ่		
5) แม่และพี่สาวไปซื้อของที่ตลาด		

เฉลยใบงาน เรื่อง ชนิดของคำ

ตอนที่ 1 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเขียนคำนาม คำสรรพนาม หรือคำกริยา ลงในช่องว่างให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ แล้วบอกชนิดของคำ

- 1) นะโม ขว้าง..... ลูกฟุตบอลให้เพื่อนในสนาม (.....คำกริยา.....)
- 2) เมื่อวานนี้ฉันดู.....ข่าวการแข่งขันการตอบปัญหาทางวิชาการ (.....คำกริยา.....)
- 3)มะลิ..... รับประทานอาหารอยู่ที่บ้านคุณยาย (.....คำนาม.....)
- 4) น้องนะโมคุย..... กับตุ๊กตาบาร์บี้ (.....คำกริยา.....)
- 5)เธอ.....ใช้ปากกา.....เขียนหนังสือ (. คำสรรพนามและคำนาม.)

ตอนที่ 2 คำชี้แจง ให้ผู้เรียนอ่านประโยค แล้วเขียนบอกชนิดและหน้าที่ของคำที่พิมพ์ตัวหนา

ประโยค	ชนิดของคำ	หน้าที่ของคำ
1) ฉันทำงานหนัก	..คำวิเศษณ์..	ขยายคำกริยา ทำงาน
2) น้องให้อาหารแมว	..คำวิเศษณ์..	ขยายคำนาม อาหาร
3) ฝนตกหนัก	..คำกริยา..	บอกอาการ.....
4) พี่ชายปลูกบ้านหลังใหญ่	..คำวิเศษณ์..	ขยายคำนาม บ้าน
5) แม่และพี่สาวไปซื้อของที่ตลาด	..คำสันธาน..	เชื่อมคำ แม่และพี่สาว

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิรวบยอด	ขั้นนำ	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
การเขียน จินตนาการ จากภาพ	สามารถเขียนเนื้อเรื่อง ในรูปแบบต่าง ๆ จาก ภาพที่กำหนดให้ได้	การเขียนเรื่องตาม จินตนาการ ผู้เขียน ต้องฝึกฝนการใช้ ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ และ รวบรวมความรู้ ความคิด อย่างเป็นระบบ โดย คำนึงถึงมารยาทใน การเขียน	1. ผู้สอนซักถามนักเรียนเกี่ยวกับการเขียน เพื่อเป็นการทบทวนความรู้เดิม และให้ผู้เรียน ตระหนักถึงความสำคัญและมารยาทที่ดี ในการเขียน 2. ผู้เรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ขั้นสอน 3. ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1) ช่วยกันเขียนเรื่องสั้น ๆ ตามจินตนาการ โดยผู้สอนกำหนดให้มีเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง 4 เหตุการณ์ 4. สมาชิกแต่ละกลุ่มช่วยกันเขียนแผนภาพโครงเรื่อง แล้วให้สมาชิกแต่ละคนปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ - เหตุการณ์ที่ 1 1) สมาชิกคนที่ 1 เริ่มเขียนเนื้อเรื่อง แล้วส่งต่อให้ สมาชิกคนที่ 2 2) สมาชิกคนที่ 2 อ่านเนื้อเรื่องที่สมาชิกคนที่ 1 เขียนไว้ แล้วเขียนเพิ่มเติม และส่งต่อให้ สมาชิกคนที่ 3	1. ใบงาน เรื่อง การเขียนจินตนาการ จากภาพ 2. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนจินตนาการ จากภาพ 3. ตัวอย่างภาพ	1. ความถูกต้องของ ใบงาน 2. ประเมินความสนใจ ในการร่วมกิจกรรม ของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรม การทำงาน รายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ไม่คิด ไม่เรียนรู้ และ มุ่งมั่นในการทำงาน	

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			3) สมาชิกคนที่ 3 อ่านเนื้อเรื่องที่สมาชิกคนที่ 2 เขียนไว้ แล้วเขียนเพิ่มเติมและส่งต่อให้สมาชิกคนที่ 4 4) สมาชิกคนที่ 4 อ่านเนื้อเรื่องที่สมาชิกคนที่ 3 เขียนไว้ แล้วเขียนเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ สมาชิกแต่ละกลุ่ม ผลัดกันปฏิบัติกิจกรรมเช่นนี้ จนครบทั้ง 4 เหตุการณ์ 5. ตัวแทนของแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของตนเอง ให้เพื่อนกลุ่มอื่นร่วมกันแสดงความคิดเห็น ปรับปรุงและแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง 6. ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องของผลงานของแต่ละกลุ่ม แล้วคัดเลือกผลงานที่ดีดีดป้ายนิเทศ และกล่าวคำชมเชยกลุ่มที่มีผลงานดี ขั้นสรุป 7. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันนำผลงานของแต่ละกลุ่มมาจัดทำเป็นรูปเล่มไว้ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนได้อ่านเป็นการเสริมสร้างความรู้ ฝึกทักษะการอ่าน และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์		

ใบงาน เรื่อง การเขียนจินตนาการจากภาพ

ตอนที่ 1 ให้ผู้เรียนแต่งเรื่องจากภาพที่กำหนดให้

เรื่อง.....

.....

.....

.....

...

.....

.....

.....

...

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ผู้เรียนแต่งเรื่องจากภาพที่กำหนดให้

ถังขยะสีเขียว ขยะเปียก
ถังขยะสีเหลือง ขยะแห้ง
ถังขยะสีแดง ขยะอันตราย
ถังขยะสีน้ำเงิน ขยะรีไซเคิล

เรื่อง.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

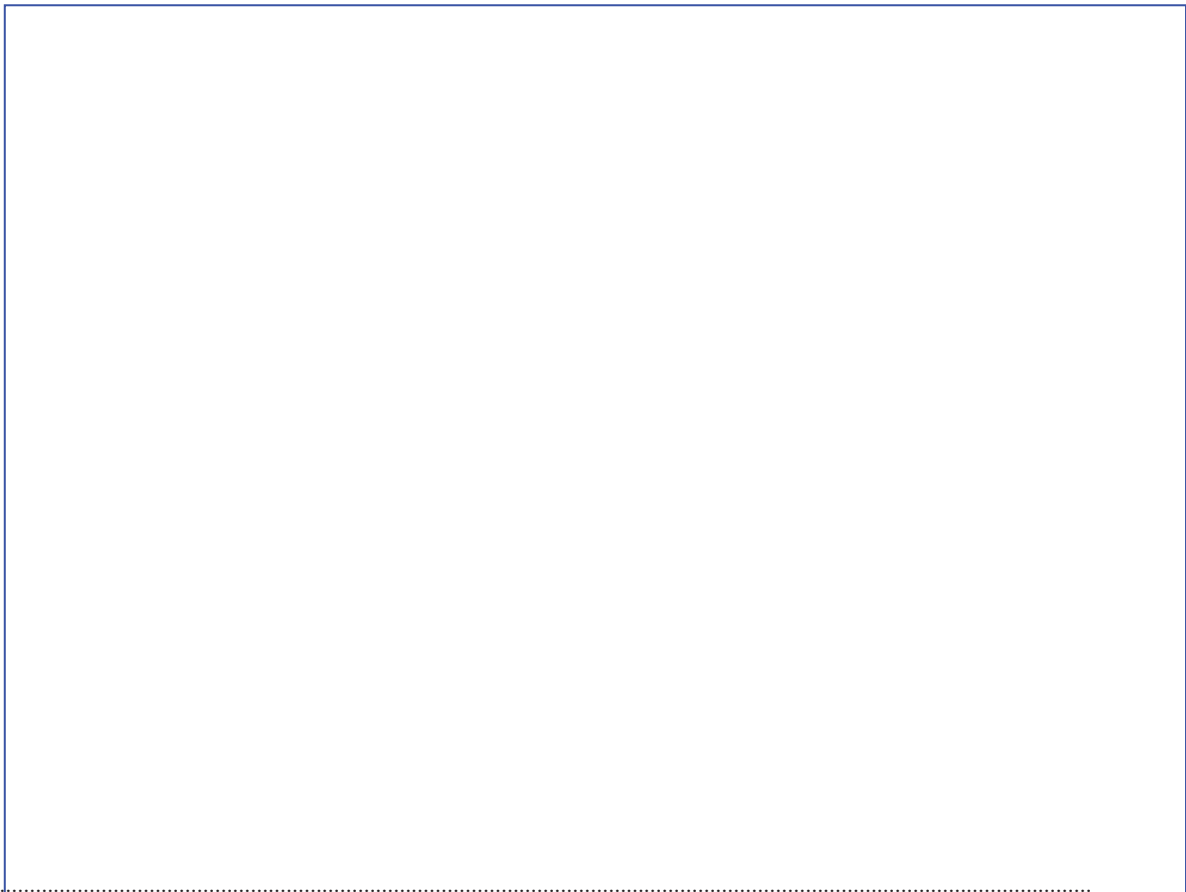
.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ให้ผู้เรียนวาดภาพนิทานเรื่องใดก็ได้ตามจินตนาการของตนเอง พร้อมสรุปใจความสำคัญลงในช่องว่างที่ผู้สอนกำหนดให้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
การคัดลายมือตัวตามรูปแบบการเขียนตัวอักษรไทย	คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือ จะต้องฝึกปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักการคัดลายมือ	ขั้นนำ 1. ผู้สอนเขียนข้อความสั้น ๆ บนกระดาน จากนั้นให้ผู้เรียนคัดลอกข้อความนั้นลงในกระดาษที่ผู้สอนแจกให้ ด้วยวิธีการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดเสร็จแล้วนำส่งผู้สอน 2. ผู้สอนคัดแยกผลงานผู้เรียน ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ - กลุ่มที่ 1 ผู้เรียนที่คัดลายมือสวย - กลุ่มที่ 2 ผู้เรียนที่คัดลายมือพอใช้ - กลุ่มที่ 3 ผู้เรียนที่คัดลายมือที่ต้องปรับปรุง 3. ผู้สอนนำผลงานทั้ง 3 กลุ่ม ไปติดไว้บนกระดาน แล้วให้ผู้เรียนร่วมกันสังเกตและแสดงความความคิดเห็นว่าลายมือของแต่ละกลุ่มเป็นอย่างไร และลายมือของกลุ่มที่ 3 ควรปรับปรุงอย่างไร 4. ผู้สอนแจ้งให้นักเรียนทราบว่า ผู้สอนจะให้ผู้เรียนฝึกคัดลายมือ ตัวบรรจงเต็มบรรทัด 5. ผู้เรียนศึกษาความรู้เรื่อง การคัดลายมือ จากหนังสือเรียน	1. ใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ 2. ใบความรู้ เรื่อง การคัดลายมือ	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. ประเมินความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ไม่คิดใ้เสียรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			ขั้นสอน 6. ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกันอธิบายหลักการคัดลายมือหลังจากที่ได้ศึกษาความรู้จบแล้ว 7. ผู้สอนสาธิตวิธีการคัดลายมือที่ถูกต้องโดยใช้กระดาษฝึกคัดลายมือ และอธิบายประกอบการสาธิต ดังนี้ 1) การนั่ง การวางกระดาษ การจับดินสอ 2) การเขียนตัวอักษรตามแบบคัดลายมือ 3) การเว้นระยะช่องไฟ 4) การวางพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ ขั้นสรุป 8. ผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนตอบคำถามเพื่อกระตุ้นความคิด - ผู้เรียนคิดว่า การคัดลายมือให้ถูกต้องและสวยงามมีความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด (มีความสำคัญ เพราะลายมือที่เขียนได้ถูกต้องและสวยงาม จะช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพตรงตามวัตถุประสงค์)		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			9. ผู้เรียนสรุปขั้นตอนและวิธีการคัดลายมือที่ถูกต้อง โดยใช้กระดาษฝึกคัดลายมือ 10. ผู้เรียนฝึกปฏิบัติในแต่ละขั้นตอนตามตัวอย่างที่ผู้สอนสาธิต ดังนี้ 1) การนั่ง การวางกระดาษ การจับดินสอ 2) การเขียนตัวอักษรตามแบบคัดลายมือ		

ใบความรู้ เรื่อง การคัดลายมือ

การคัดลายมือ

ลายมือ คือ ตัวหนังสือเขียนที่มีลักษณะแสดงว่า เป็นของผู้ใดผู้หนึ่งโดยเฉพาะการคัดลายมือ นอกจากจะทำให้ผู้คัดเขียนหนังสือได้สวยงามแล้ว ยังเป็นการฝึกให้รู้จักรักษาความสะอาด และเขียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อยอีกด้วย เราจึงควรฝึกคัดลายมือให้ถูกวิธี เพราะถ้าเขียนผิดบ่อย ๆ จะทำให้เคยชิน และติดเป็นนิสัย ซึ่งจะทำให้กลายเป็นคนที่มีลายมือไม่สวยตลอดไป

การคัดลายมือให้ถูกวิธีควรปฏิบัติดังนี้

1. นั่ง วางสมุด และจับดินสอด้วยท่าทางที่ถูกต้อง
2. ตั้งใจและมีสมาธิในการคัด
3. เขียนตัวอักษรถูกต้องตามแบบการเขียนอักษรไทย
4. เขียนพยัญชนะจรดเส้นบรรทัดบน-ล่าง
5. เว้นระยะช่องไฟให้เท่ากันและสม่ำเสมอ
6. วางรูปพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ให้ถูกต้องตำแหน่ง

ใบงาน เรื่อง การคัดลายมือ

การคัดลายมือ

ตอนที่ 1 ให้ผู้เรียนคัดลายมืótัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัดอย่างละ ๑ จบ

คำที่มี ท ควบ ร

เม็ดทราย ต้นไทร

แทรกซึม ทราบซั้บ

ทับทรวง ทรวดทรง

ทรแปลกดี

ทรงไว้ สิ้นทรัพย์

พุทรา ปลาอินทรีย์

ทรุดโทรม เหลือที่

อ่านเสียงเป็น ซ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 ให้ผู้เรียนคัดบทร้อยกรองที่กำหนดให้ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด 1 จบ

เกิดเป็นมนุษย์ทั้งที
หมั่นสร้างคุณดีปลูกฝัง
แต่เล็กเปิดใจจริงจัง
รับฟังคำสอนแนะนำ
รู้จำสิ่งควรปฏิบัติ
รู้หัดตั้งใจไม่ถล่า
รู้ประโยชน์ส่วนรวมร่วมทำ
รู้นำจิตสว่างทางเจริญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ให้ผู้เรียนคัดบทร้อยกรองที่กำหนดให้ตัวบรรจงเต็มบรรทัด 1 จบ

เกิดเป็นมนุษย์ทั้งที่
หมั่นสร้างความดีปลูกฝัง
แต่เล็กเปิดใจจริงจัง
รับฟังคำสอนแนะนำ
รู้จำสิ่งควรปฏิบัติ
รู้หัดตั้งใจไม่ถล่า
รู้ประโยชน์ส่วนรวมร่วมทำ
รู้นำจิตสว่างทางเจริญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคาดหวัง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
1. การเขียน จดหมายส่วนตัว 1.1. จดหมายถึง พ่อ แม่ 1.2. จดหมายถึง เพื่อน	1. สามารถเขียน จดหมายส่วนตัว จดหมายถึงญาติ พี่น้อง พ่อแม่ จดหมายถึงเพื่อน ได้ถูกต้อง 2. นำความรู้ที่ได้รับไป ในชีวิตประจำวัน	การเขียนจดหมายถึง ผู้ปกครองและญาติ มีรูปแบบการเขียนและ การใช้ภาษาเขียน เพื่อให้ เขียนได้ถูกต้อง สอดคล้อง กับผู้รับ การเขียนจดหมาย ส่วนตัวจะต้องเขียนให้ ถูกต้องตามรูปแบบการ เขียน และมีมารยาทใน การเขียน	ขั้นนำ 1. ผู้เรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด 2. ผู้เรียนร่วมกันสนทนากับวิธีการติดต่อ สื่อสารกันในปัจจุบัน พร้อมยกตัวอย่าง ประกอบ เช่น การติดต่อสื่อสารทางโทรศัพท์ แฟกซ์ จดหมาย อีเมล 3. ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนทราบว่า ในปัจจุบัน การติดต่อสื่อสารกันมีหลายช่องทาง ซึ่งการ ติดต่อสื่อสารที่เรียนจะได้เรียนกัน คือ การติดต่อสื่อสารทางจดหมาย 4. ผู้สอนถามผู้เรียนว่า ถ้าผู้เรียนจะต้องเขียน จดหมายถึงบุคคล 3 คน ได้แก่ ผู้ปกครอง ญาติผู้ใหญ่ เพื่อน ผู้เรียนจะมีวิธีการเขียนที่ แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร	1. ใบงาน เรื่อง การเขียนจดหมาย 2. ใบความรู้ เรื่อง การเขียนจดหมาย	1. ความถูกต้องของ ใบงาน 2. ประเมินความสนใจ ในการร่วมกิจกรรม ของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการ การทำงานรายบุคคล 4. สังเกตพฤติกรรมการ การทำงานรายกลุ่ม 5. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ไม่คิด ไม่เรียนรู้ และมุ่งมั่น ในการทำงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			<u>ขั้นสอน</u> 5. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเขียนจดหมาย ถึงผู้ปกครองและญาติ จดหมายถึงเพื่อนจากใบความรู้ 6. ผู้สอนอธิบายถึงความแตกต่างของการเขียนจดหมายถึงบุคคลทั้ง 3 คน แล้วให้เพื่อนคนอื่น ๆ ช่วยกัน สังเกตและเปรียบเทียบการเขียนจดหมายของเพื่อน 7. ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนทราบว่า การเขียนจดหมาย ส่วนตัวมีรูปแบบที่เหมือนกัน แต่มีความแตกต่างกันที่ คำขึ้นต้น คำสรรพนาม และคำลงท้ายที่ใช้ในการเขียนจดหมาย 8. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายและสรุปความรู้ เกี่ยวกับการเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ จดหมายถึงเพื่อน 9. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้ - เขียนจดหมายถึงญาติที่อยู่ต่างจังหวัด โดยสมมุติสถานการณ์ว่า ขวัญดีมาเที่ยวบ้านของตน นัดหมายสถานที่ และวันเวลาในการนัดพบกัน แล้ว เขียนจดหมายของให้ถูกต้อง		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			- เขียนจดหมายถึงเพื่อนมาจะเยี่ยมบ้าน และท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่เป็นเวลา 3 วัน นัดหมายสถานที่ และวันเวลาในการนัดพบกัน แล้วเขียนจำหน่ายซองให้ถูกต้อง 10. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ผู้สอนตรวจสอบความถูกต้องเพื่อประเมินว่า ผู้เรียนได้รับความรู้ และนำไปปฏิบัติได้จริงหรือไม่ 11. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประโยชน์ของการเขียนจดหมาย โดยผู้สอนคอยกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ขั้นสรุป 12. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การเขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ และจดหมายถึงเพื่อน		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
2. จดหมายลา			<u>ขั้นนำ</u> 1. ผู้สอนกล่าวคำทักทายผู้เรียน ผู้เรียนทำความเคารพ ผู้สอนสอบถามผู้เรียนว่าผู้เรียนทราบหรือไม่ว่าจดหมาย มีกี่ประเภท <u>ขั้นสอน</u> 2. ผู้สอนบอกคำอธิบายความหมายของจดหมายลา หลักการเขียนจดหมายลา ประเภทของจดหมาย และการยกตัวอย่างการเขียนจดหมายให้ผู้เรียนฟัง <u>ขั้นสรุป</u> 3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปความหมายของจดหมายลา หลักการเขียนจดหมายลา ประเภทของจดหมาย และ มารยาทในการเขียนจดหมาย และฝึกให้ผู้เรียนเขียน จดหมายลา		

ใบความรู้ เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา

การเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่เป็นการสื่อสารเพื่อแจ้งเรื่องราวอย่างใดอย่างหนึ่งให้ทราบ การใช้ภาษาจะต้องสุภาพ ใช้ถ้อยคำที่แสดงความเคารพต่อผู้ใหญ่ รวมทั้งต้องใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้ายของจดหมายให้ถูกต้องและเหมาะสมกับบุคคลที่เป็นผู้รับจดหมายด้วย คำขึ้นต้นและคำลงท้ายของการเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ มีดังนี้

ผู้รับจดหมาย พ่อ แม่ ลุง ป้า น้า อา ปู่ ย่า ตา ยาย

คำขึ้นต้น กราบเท้า...ที่เคารพอย่างสูง

คำลงท้าย ด้วยความเคารพอย่างสูง

ผู้รับจดหมาย พี่

คำขึ้นต้น กราบ....

คำลงท้าย ด้วยความเคารพ

ผู้รับจดหมาย ผู้ใหญ่ที่ไม่ใช่ญาติ

คำขึ้นต้น เรียน...หรือ กราบเรียน...

คำลงท้าย ด้วยความนับถือ หรือ ด้วยความเคารพอย่างสูง

รูปแบบของการเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่

1. ที่อยู่ของผู้เขียน อยู่ตรงมุมบนขวาของหน้ากระดาษ
2. วัน เดือน ปี เขียนเยื้องจากที่อยู่ผู้เขียนมาข้างหน้าเล็กน้อย
3. คำขึ้นต้น อยู่ตรงด้านซ้ายห่างจากขอบกระดาษประมาณ 1 นิ้ว
4. เนื้อความ เริ่มเขียนโดยย่อหน้าเล็กน้อย และควรขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อขึ้นใจความใหม่ และเขียนเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง
5. คำลงท้าย อยู่ตรงกับวัน เดือน ปี
6. ชื่อผู้เขียน เขียนเยื้องลงมาทางขวา

รูปแบบของจดหมาย

(ที่อยู่ผู้เขียน).....

(วันที่).....(เดือน).....(พ.ศ.).....

(คำขึ้นต้น).....

(เนื้อความ)

.....

.....

.....

.

(คำลงท้าย).....

(ผู้เขียน).....

ตัวอย่างการเขียนจดหมายถึงผู้ใหญ่ และการเขียนจ่าหน้าซอง

21/1 ถ.เศรษฐกิจ 2

อ.เมือง จ.นครปฐม

15 เมษายน 2548

กราบเท้าคุณย่าที่เคารพอย่างสูง

เมื่อวันที่ 9-13 เมษายน ที่ผ่านมา ผมมีโอกาสได้ไปเที่ยวที่ จ.เชียงราย ที่นั่นสวยมากเลยครับ ผมจึงเขียนจดหมายมาหาคุณย่า เพื่อคุณย่าจะได้หาเวลาว่างไปเที่ยวบ้าง คุณย่าครับ ตอนนี้ผมเรียนอยู่ชั้น ป.3 แล้ว ผมยังจำคำสอนของคุณย่าได้เสมอว่า ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ผมจึงพยายามเรียนให้เก่งและเป็นคนดี เพื่อจะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต เมื่อเทอมที่แล้วผมได้เกรดเฉลี่ย 3.83 ผมดีใจมาก และคุณครูชมว่า ผมมีความตั้งใจและพยายามดีมาก ขอให้ผมตั้งใจเรียนแบบนี้ตลอดไป ซึ่งผมก็จะตั้งใจเรียนต่อไป

ผมขอจบจดหมายไว้แค่นี้ ผมหวังว่า คุณย่าและคุณปู่คงสบายดี ส่วนผมและคุณพ่อคุณแม่สบายดี

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ทัศนา บุญสม

หมายเหตุ

การจ่าหน้าซองจดหมายต้องใส่ชื่อผู้รับ และที่อยู่ให้ชัดเจน และอย่าลืมติดดวงตราไปรษณียากร (แสตมป์)

ใบงาน

เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

บุคคล	คำขึ้นต้น	คำลงท้าย
พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย		ด้วยความเคารพอย่างสูง
.....	เพื่อนรัก	

บุคคล	คำเรียกหรือสรรพนามใช้แทนบุคคลที่เขียนจดหมายถึง	คำเรียกหรือสรรพนามใช้แทนตัวผู้เขียนจดหมายถึง
.....		ลูก ผม หนู ชื่อเล่นของตัวเอง
ปู่ ย่า ตา ยาย		
.....	เพื่อน เธอ คุณ	

เจดย์ใบงาน

เรื่อง การเขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมายลา

คำชี้แจง ให้ผู้เรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

บุคคล	คำขึ้นต้น	คำลงท้าย
พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย	กราบเท้า.....ที่เคารพ.....	ด้วยความเคารพอย่างสูง
.....เพื่อน.....	เพื่อนรัก.....	รักและคิดถึง.....

บุคคล	คำเรียกหรือสรรพนามใช้แทนบุคคลที่เขียนจดหมายถึง	คำเรียกหรือสรรพนามใช้แทนตัวผู้เขียนจดหมายถึง
.....พ่อ แม่.....	คุณพ่อ คุณแม่ ท่าน.....	ลูก ผม หนู ชื่อเล่นของตัวเอง
ปู่ ย่า ตา ยาย	คุณปู่ คุณย่า คุณตา คุณยาย ท่าน.....	หลาน ผม หนู ชื่อเล่นของตัวเอง.....
.....เพื่อน.....	เพื่อน เธอ คุณ	ผม ฉัน ดิฉัน เรา.....

1	2	3	4
			ที่อยู่ _____ _____ _____
1 นิ้ว		[วันที่] _____	
	[คำขึ้นต้น]		
	เนื้อความ		
	เนื้อความ		
		[คำลงท้าย] _____	
		ลายมือชื่อผู้เขียนจดหมาย	
	ขอรับรองว่าเป็นความจริง		
	[ลายมือชื่อ]		
	(ตำแหน่ง/สถานะ)		

93/54 ซอยพหลโยธิน 46
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

19 ธันวาคม 2551

เรียน อาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2

เนื่องด้วยผมป่วยเป็นอาหารเป็นพิษเนื่องจากล้าไส้อักเสบ มีอาการท้องเสีย คลื่นไส้ อาเจียน
อ่อนเพลีย ไม่มีแรง ทำให้ไม่สามารถมาเรียนได้ แพทย์ลงความเห็นให้หยุดเรียน ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม
2551 ถึงวันที่ 18 ธันวาคม 2551 เป็นเวลา 4 วัน

จึงเรียนมาเพื่อขอขออนุญาตหยุดเรียนในวันดังกล่าว พร้อมกันนี้ ได้แนบใบรับรองแพทย์เป็นหลักฐาน
มาด้วย

ด้วยความเคารพอย่างสูง

วิจิตพงศ์ ศรีรัตนกร

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

[ลายมือชื่อ]

ประภาพ ศรีรัตนกร

(ผู้ปกครอง)

ตัวอย่างจดหมายลากิจ

93/54 ซอยพหลโยธิน 46
ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร
กรุงเทพฯ 10900

20 ตุลาคม 2551

เรียน อาจารย์ประจำชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2

เนื่องด้วยผมมีความจำเป็นต้องเดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศ ที่ประเทศญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 25 ตุลาคม ถึงวันที่ 29 ตุลาคม 2551 ทำให้ต้องหยุดเรียนระหว่างวันที่ 27 ธันวาคม ถึงวันที่ 29 ธันวาคม เป็นเวลา 3 วัน

จึงเรียนมาเพื่อใคร่ขออนุญาตหยุดเรียนในวันดังกล่าว

ด้วยความเคารพอย่างสูง

วิจิตพงศ์ ศรีรัตนกร

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

[ลายมือชื่อ]

ประภาพ ศรีรัตนกร

(ผู้ปกครอง)

ฟอร์มจดหมายลาป่วย

ที่อยู่ _____

[วันที่] _____

[คำขึ้นต้น] _____

เนื้อความ _____

เนื้อความ _____

[คำลงท้าย] _____

ลายมือชื่อผู้เขียนจดหมาย _____

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

ลายมือชื่อผู้ปกครอง

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

ฟอร์มจดหมายลากิจ

ที่อยู่ _____

[วันที่] _____

[คำขึ้นต้น] _____

เนื้อความ _____

เนื้อความ _____

[คำลงท้าย] _____

ลายมือชื่อผู้เขียนจดหมาย _____

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

ลายมือชื่อผู้ปกครอง

ขอรับรองว่าเป็นความจริง

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
การอ่านจับใจความสำคัญ	1. บอกลักษณะของใจความสำคัญของข้อความ หรือเรื่องที่อ่านได้ถูกต้อง 2. จับใจความสำคัญของบทหรือย่อแก้วและบทหรือกรອງได้ถูกต้อง	การอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ ทำให้สามารถเป็นคนมีโลกทัศน์กว้างขึ้น	ขั้นนำ 1. ผู้สอนแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ 2. ผู้สอนเล่านิทานอีสป เรื่อง ลูกแกะหลงฝูงกับหมาป่าให้ผู้เรียนฟัง ดังนี้ ลูกแกะหลงฝูงกับหมาป่า ลูกแกะตัวหนึ่งหลงฝูงวิ่งเตลิดไปพบกับหมาป่า ขณะที่กำลังจะถูกจับกินลูกแกะเห็นจวนตัวไม่มีทางหนีพ้น จึงแข็งใจยื่นเผชิญหน้า พร้อมออกอุบายว่า “ไหน ๆ ข้าก็จะต้องกลายเป็นอาหารของท่านอย่างไม่มีทางหลีกเลี่ยงได้แล้ว ก่อนตายข้าอยากฟังเสียงปี และเด็กร่า เป็นครั้งสุดท้าย ขอท่านช่วยอนุเคราะห์ด้วยเถิด” หมาป่าก็สนุกสนานจึงไปไปด้วยทำนองเร่าใจ หมาป่าผู้ฝูงแกะตัวหนึ่งจึงมาตามเสียง ครั้นเห็นลูกแกะกำลังตกอยู่ในอันตราย จึงเห่าเรียกวรรคพวกของมัน ด้วยเหตุนี้หมาป่าต้องรีบวิ่งหนีไปด้วยความเสียดาย	1. ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ 2. ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. ประเมินความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			3. ผู้สอนสุ่มเรียกผู้เรียนเล่านิทานอีสปจากเรื่องที่ผู้สอนเล่า ผู้สอนให้เพื่อนผู้เรียนในชั้นสังเกตการลำดับเรื่อง และการเล่าว่าเนื้อเรื่องครบถ้วน หรือมีเนื้อเรื่องที่ชัดเจนหรือไม่ หากยังมีข้อบกพร่องให้ผู้เรียนอาสาสมัคร 1 คน ออกมาเล่าหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อนผู้เรียนเปรียบเทียบและเห็นความแตกต่างของการเล่านิทานของเพื่อนทั้งสองคน 4. ผู้สอนอธิบายให้ผู้เรียนทราบว่า การเล่านิทานของตัวแทนผู้เรียนทั้ง 2 คน เป็นการนำเนื้อเรื่องที่เข้าใจความสำคัญมาเล่า หรือถ่ายทอดเรื่องราว โดยไม่เก็บเอารายละเอียดเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่อยู่ในเรื่องมาเล่าด้วย 5. ให้ตัวแทนผู้เรียนออกมารับเนื้อเรื่องนิทานอีสป เรื่อง ลูกแกะหลงฝูงกับหมาป่า ที่ผู้สอนเตรียมไว้ และให้ผู้เรียนขีดเส้นใต้ข้อความที่คิดว่า เป็นใจความสำคัญ 6. ผู้สอนให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับลักษณะของใจความสำคัญว่า เป็นข้อความที่เป็นใจความหลักของข้อความแต่ละย่อหน้า หากขาดข้อความส่วนนี้จะทำให้ผู้อ่านไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 4 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			7. ให้ผู้เรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ จากหนังสือเรียน ขั้นสอน 8. ให้ผู้เรียนทบทวนความรู้เกี่ยวกับหลักการอ่านจับใจความสำคัญ 9. ผู้สอนเขียนตัวอย่างโคลงโลกนิติ บนกระดานหน้าชั้นเรียน แล้วให้นักเรียนร่วมกันจับใจความสำคัญของโคลงโลกนิติที่กำหนด ดังนี้ เพื่อนกิน สันทระพี่ยแล้ว แหนงหนี หาง่าย หลายหมื่นมี มากได้ เพื่อนตาย ถ่ายแหวนชีวาอาตม์ หายาก ฝากผีใช้ ยากแท้จักหา 10. ให้ผู้เรียนร่วมกันบอกใจความสำคัญ และใจความรองของโคลงโลกนิติ แล้วผู้สอนเสนอแนะเพิ่มเติมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น 11. ให้ผู้เรียนทำใบงานเรื่อง ใจความสำคัญ เมื่อเสร็จแล้วให้ผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันเฉลยคำตอบ		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			12. ให้ผู้เรียนบอกความสำคัญของการอ่านจับใจความสำคัญ โดยให้ตัวแทนเขียนรวบรวมบนกระดานหน้าชั้นเรียน 13. ผู้สอนเสนอแนะเพิ่มเติมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการอ่านที่ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างไกล 14. ศึกษาวรรณกรรมต่าง ๆ จากใบความรู้ที่ผู้สอนแจกให้ จากนั้น ทำแบบฝึกหัดลงในใบงาน ขั้นสรุป 15. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ทุกเรื่อง 16. ให้ผู้เรียนทำใบงานให้เสร็จสิ้นพร้อมกำหนดส่งตามที่คุณสอนมอบหมายกำหนดการไว้ให้ตรงต่อเวลา		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคาดหวัง	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและมารยาทในการอ่าน	1. เลือกอ่านหนังสือตามความสนใจได้ 2. อธิบายคุณค่าที่ได้รับจากเรื่องที่ได้ 3. มีมารยาทในการอ่าน 4. พูดโน้มน้าวใจให้เลือกอ่านหนังสืออย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ	การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ ต้องเลือกอ่านหนังสือที่มีประโยชน์แล้วอ่านควรจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านให้ได้เพื่อนำไปพูดโน้มน้าวได้อย่างมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ และนำไปเขียนแผนภาพโครงเรื่องได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ต้องมีมารยาทในการอ่าน	ขั้นนำ 1. ผู้เรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด 2. ผู้เรียนมาช่วยเฉลยเกี่ยวกับสถิติการอ่านหนังสือของคนไทย มาเล่าให้นักเรียนฟัง 3. ผู้เรียนร่วมกันบอกสาเหตุที่ทำให้การอ่านหนังสือของคนไทยมีสถิติที่ต่ำ เช่น อ่านหนังสือไม่ออก ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ ขอบดูโทรทัศน์ หรือฟังวิทยุ 4. ผู้สอนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่เป็นสาเหตุให้คนไทยอ่านหนังสือลดลง 5. ผู้สอนสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือเล่มที่ผู้เรียนชอบหรือประทับใจมากที่สุด จากนั้นให้ผู้เรียนสนทนากับเพื่อน 2-3 คน ออกมาเล่าข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือเล่มดังกล่าว และเชิญชวนให้เพื่อนอ่านหนังสือ	1. ใบงาน เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและมารยาทในการอ่าน 2. ใบความรู้ เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจและมารยาทในการอ่าน	1. ความถูกต้องของใบงาน 2. ประเมินความสนใจในการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน 3. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล 4. สังเกตความมีวินัย ความรับผิดชอบ ไม่เร่ร่อน และมุ่งมั่นในการทำงาน

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			ขั้นสอน 5. ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาความรู้เรื่อง การเลือกอ่านหนังสือ และมารยาทในการอ่าน จากหนังสือเรียน 6. ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักการเลือกอ่านหนังสือที่สนใจ แล้วร่วมกันสรุปหลักการในการพิจารณาเลือกอ่านหนังสือ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการเลือกหนังสือที่ตนเองสนใจ ดังนี้ 6.1 มีเนื้อหาที่ส่งเสริมความรู้ มีประโยชน์ 6.2 เนื้อหากระตุ้นให้เกิดความสนใจ เกิดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์ 6.3 เนื้อหามีความน่าเชื่อถือ ไม่ขัดต่อกฎหมาย ศีลธรรม 6.4 เนื้อหาเหมาะสมกับวัย 7. ผู้เรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด 8. ผู้สอนให้ผู้เรียนเลือกอ่านหนังสือ คนละ 1 เล่ม แล้วอธิบายประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน แล้วบันทึกความรู้ที่ได้ลงในแบบบันทึกการอ่าน		

แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชา ภาษาไทย 2 รหัสวิชา พท 13016 จำนวน 1 หน่วยกิต
เรื่อง การอ่านและเขียนในชีวิตประจำวัน : การอ่านและการเขียน (จำนวน 2 ชั่วโมง)

สาระการเรียนรู้	วัตถุประสงค์	ความคิดรวบยอด	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์การเรียนรู้	การวัดผลประเมินผล
			9. ผู้เรียนที่มีความพร้อมออกมานำเสนอหนังสือที่เลือกอ่าน พร้อมบอกประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากการอ่าน โดยเขียนเป็นความคิดแล้วพูดเชิญชวนหรือนำมาใจ ให้เพื่อนลองอ่านหนังสือเล่มดังกล่าว ด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์ ขั้นสรุป 10. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญเรื่อง การอ่าน หนังสือตามความสนใจและมารยาทในการอ่าน 11. ให้ผู้เรียนทำงานให้เสร็จสิ้นพร้อมกำหนดส่งตามที่ผู้สอนมอบหมายกำหนดการไว้ให้ตรงต่อเวลา		

ใบความรู้ เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

ความหมายของการอ่านจับใจความสำคัญ

คือ การอ่านเพื่อจับใจความหรือข้อคิด ความคิดสำคัญของข้อความ หรือเรื่องที่อ่านเป็นข้อความที่คลุมข้อความอื่น ๆ ในย่อหน้าหนึ่ง ๆ ไว้ทั้งหมด

ใจความสำคัญ หมายถึง ใจความที่สำคัญและเด่นที่สุดในย่อหน้า เป็นแก่นของย่อหน้าที่สามารถครอบคลุมเนื้อความในประโยคอื่น ๆ ในย่อหน้านั้น หรือประโยคที่สามารถเป็นหัวเรื่องของย่อหน้านั้นได้ ถ้าตัดเนื้อความของประโยคอื่นออกหมด หรือสามารถเป็นใจความหรือประโยคเดี่ยวๆ ได้ โดยไม่ต้องมีประโยคอื่นประกอบ ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะมีประโยคในใจความสำคัญเพียงประโยคเดียว หรืออย่างมากไม่เกิน 2 ประโยค

ใจความรอง หรือผลความ (พน-ละ-ความ) หมายถึง ใจความ หรือประโยคที่ขยายความประโยคใจความสำคัญ เป็นใจความสนับสนุนใจความสำคัญให้ชัดเจนขึ้น อาจเป็นการอธิบายให้รายละเอียด ให้คำจำกัดความ ยกตัวอย่าง เปรียบเทียบ หรือแสดงเหตุผลอย่างถ่องแท้ เพื่อสนับสนุนความคิด ส่วนที่มีใจความสำคัญ และมีใจความรอง แต่ช่วยขยายความให้มากขึ้น คือ รายละเอียด

หลักการจับใจความสำคัญ

1. ตั้งจุดมุ่งหมายในการอ่านให้ชัดเจน
2. อ่านเรื่องราวอย่างคร่าวๆ พอเข้าใจ และเก็บใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
3. เมื่ออ่านจบให้ตั้งคำถามตนเองว่า เรื่องที่อ่าน มีใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร
4. นำสิ่งที่สรุปได้มาเรียบเรียงใจความสำคัญใหม่ด้วยสำนวนของตนเองเพื่อให้เกิดความสละสลวย

วิธีจับใจความสำคัญ

วิธีการจับใจความมีหลายอย่าง ขึ้นอยู่กับความชอบว่าอย่างไร เช่น การขีดเส้นใต้ การใช้สีต่าง ๆ กัน แสดงความสำคัญมากน้อยของข้อความ การบันทึกย่อเป็นส่วนหนึ่งของการอ่านจับใจความสำคัญที่ดี แต่ผู้ที่ย่อควรย่อด้วยสำนวนภาษาและสำนวนของตนเอง ไม่ควรย่อด้วยการตัดเอาข้อความสำคัญมาเรียงต่อกัน เพราะอาจทำให้ผู้อ่านพลาดสาระสำคัญบางตอนไป อันเป็นเหตุให้การตีความผิดพลาดเคลื่อนได้ วิธีจับใจความสำคัญมีหลักดังนี้

1. พิจารณาทีละย่อหน้า หาประโยคใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า
2. ตัดส่วนที่เป็นรายละเอียดออกได้ เช่น ตัวอย่าง สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย (การเปรียบเทียบ) ตัวเลขสถิติตลอดจนคำถามหรือคำพูดของผู้เขียน ซึ่งเป็นส่วนขยายใจความสำคัญ
3. สรุปใจความสำคัญด้วยสำนวนภาษาของตนเอง

การพิจารณาตำแหน่งใจความสำคัญ

ใจความสำคัญของข้อความในแต่ละย่อหน้าจะปรากฏดังนี้

1. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นของย่อหน้า
2. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนกลางของย่อหน้า
3. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายของย่อหน้า
4. ประโยคใจความสำคัญอยู่ตอนต้นและตอนท้ายของย่อหน้า
5. ผู้อ่านสรุปขึ้นเอง จากการอ่านทั้งย่อหน้า (ในกรณีใจความสำคัญหรือความคิดสำคัญ

อาจอยู่รวมในความคิดย่อย ๆ โดยไม่มีความคิดที่เป็นประโยคหลัก)

ตัวอย่างตำแหน่งใจความสำคัญ

ใจความสำคัญอยู่ตอนต้นย่อหน้า

ความสมบูรณ์ของชีวิตมาจากความเข้าใจชีวิตเป็นพื้นฐาน คือ เข้าใจธรรมชาติ เข้าใจความเป็นมนุษย์ และความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกันระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ และมนุษย์กับธรรมชาติ มีความรัก ความเมตตา ต่อเพื่อนมนุษย์และธรรมชาติอย่างจริงใจ

ใจความสำคัญอยู่ตอนท้ายย่อหน้า

ความเครียดทำให้เพิ่มฮอร์โมนอะดรีนาลีนในเลือด ทำให้หัวใจเต้นเร็ว เส้นเลือดบีบตัว กล้ามเนื้อแข็งตึง ระบบย่อยอาหารผิดปกติเกิดอาการปวดหัว ปวดท้อง ใจสั่น แข็งขาอ่อนแรง ความเครียดจึงเป็นตัวการให้แก่เร็ว

ใจความสำคัญอยู่ตอนกลางย่อหน้า

โดยทั่วไปผักที่ขายตามท้องตลาดส่วนใหญ่เกษตรกรมักใช้สารกำจัดศัตรูพืช หากไม่มีความรอบคอบในการใช้ จะทำให้เกิดสารตกค้าง ทำให้มีปัญหาต่อสุขภาพ ฉะนั้น เมื่อซื้อผักไปรับประทานจึงควรล้างผักด้วยน้ำหลาย ๆ ครั้ง เพราะจะช่วยกำจัดสารตกค้างไปได้บ้าง บางคนอาจแช่ผักโดยใช้น้ำผสมโซเดียมไบคาร์บอเนตก็ได้ แต่อาจทำให้วิตามินลดลง

ใจความสำคัญอยู่ทั้งตอนต้นและตอนท้ายย่อหน้า

การรักาศิลเพื่อบังคับตนเองให้มีระเบียบวินัยในการกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น เรามายู่วัดมา นุ่งขาวห่มขาว ไม่ใช่ถือแต่ศีลแปดข้อเท่านั้น แต่เราต้องนึกว่าศีลนั้นคือความมีระเบียบ มีวินัย เราเดินอย่างมีระเบียบมีวินัย นั่งอย่างมีระเบียบ กินอย่างมีระเบียบ ทำอะไรก็ทำอย่างมีระเบียบนั้นเป็นคนที่มีศีล ถ้าเราไม่มีระเบียบ ก็ไม่มีศีล

ใจความสำคัญไม่ปรากฏในส่วนใด ต้องสรุปเอง

การเดิน การว่ายน้ำ การฝึกโยคะ การออกกำลังกายด้วยอุปกรณ์ต่างๆ ตลอดจนการหายใจลึก ๆ ล้วนมีส่วนทำให้สุขภาพแข็งแรง

ใจความสำคัญ คือ การทำให้สุขภาพแข็งแรง ทำได้หลายวิธี

ใบงาน เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่อง ชื่อนกกลางสร้างสุขภาพ

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....

ชื่อนกกลางสร้างสุขภาพ

วันนี้เป็นโอกาสพิเศษที่พ่อแม่พาไปงานแต่งงานด้วย งานนี้เจ้าสาวคือน้าแดง ซึ่งเป็นญาติทางแม่ ได้เอ่ยปากชวนญาติด้วยตนเองหลายครั้ง ญาติเจอน้าบ้านเป็นงานซึ่งจะได้ไปงานนี้ อย่างเต็มภาคภูมิ

งานจัดอย่างสมฐานะของเจ้าบ่าวเจ้าสาวและถูกต้องตามประเพณี ภูค่อนข้างตื่นตาตื่นใจที่ได้เห็น ผู้คนแต่งตัวสวยงาม ซึ่งเป็นการให้เกียรติแก่คู่บ่าวสาว วงดนตรีบรรเลงเพลงไพเราะ สถานที่ตกแต่งด้วยดอกไม้ มีโต๊ะรับประทานอาหารหลายโต๊ะ ด้านหนึ่งของห้องจัดเลี้ยง มีโต๊ะวางอาหารเป็นแนวยาว มีอาหารนานาชนิด ทั้งคาวหวานและผลไม้ที่ตกแต่งประติมากรรมไว้อย่างสวยงาม

แขกที่มาร่วมงานต่างทยอยกันเข้านั่งที่โต๊ะ เมื่อได้เวลาพิธีกรเชิญแขกทุกคนร่วมรับประทานอาหาร โดยเชิญสุภาพสตรีและเด็กตักอาหารก่อน ทุกคนจะเข้าแถวหยิบจานที่หัวโต๊ะ แล้วเดินตักอาหารที่ตนชอบใส่ จานอย่างเป็นระเบียบ

แม่บอกกับภู่ว่า “การกินเลี้ยงแบบนี้ เรียกว่า บุฟเฟต์ ทุกคนต้องช่วยเหลือตนเอง ควรตักอาหารให้พอดี พออิ่ม อย่าตักมากจนล้นจาน กินไม่หมดต้องเหลือทิ้งเสียของน่าเสียดาย อายคนด้วยเขาจะมองว่าเราเป็นคนตะกละเห็นแก่กิน ถ้ายังไม่อิ่ม ก็ไปตักใหม่ได้”

ภูสะกิดให้แม่ดูชายคนหนึ่ง ซึ่งเข้ามาแทรกแถวตักอาหารหลาย ๆ อย่างจนพุงจาง ดูแทบไม่ออกเลย ว่าเป็นอาหารชนิดใดบ้าง

“แม่ครับ ทำไมเขาไม่เข้าแถว แล้วตักอย่างนี้เขาจะทานหมดหรือครับ” ภูถามแม่

“นั่นนะซิ แสงแถวแย่งผู้หญิงกับเด็กตักอาหารอย่างนี้ไม่ใช่สุภาพบุรุษเลย ภูอย่าทำอย่างนี้นะลูก ตักอาหารแบบนี้ เหมือนกับว่าจะไม่เหลือให้คนข้างหลังกินเลย คนอย่างนี้ไม่มีมารยาท เป็นพวกเห็นแก่ตัว” แม่กระซิบบอกเขา ๆ

แม้กับภูตักอาหารอย่างละนิดอย่างละหน่อย พอรวมกันในจานก็ดูมากเหมือนกัน แต่สองคนแม่ลูกคิดไว้แล้วว่าปริมาณแค่นี้จะรับประทานได้หมด พ่อออกไปตักอาหารที่หลัง เมื่อเห็นว่าสุภาพสตรีและเด็กเข้านั่งที่แล้ว

เมื่อรับประทานอาหารเสร็จ ภูขอไปเข้าห้องน้ำซึ่งอยู่นอกห้องจัดเลี้ยง แล้วต้องเดินผ่านระเบียงที่มี โต๊ะอาหารที่แยกมาเพียงโต๊ะเดียว มีทั้งคนนั่งและยืนรับประทานอาหารเป็นกลุ่มใหญ่ ส่งเสียงเอะอะเฮฮา บนโต๊ะอาหารที่พุงจางเต็มโต๊ะ ภูเห็นพี่สันท่านและคนที่แสงแถวอยู่ที่โต๊ะนั้นด้วย แต่ละคนใช้ช้อนของตนเองตักอาหารจากบนโต๊ะ บางคนใช้ช้อนเสร็จก็วางพาดไว้ที่ขอบจานอาหาร บางคนเลียช้อนจนเกลี้ยงก่อนวาง แก้วน้ำมีเพียง 2 - 3 ใบ ใช้เวียนกัน

ภูเดินผ่านที่ตรงนั้น ด้วยความรู้สึกพะอืดพะอม คิดว่าจะไปเล่าให้แม่กับพ่อฟัง แต่พอกลับจากห้องน้ำเข้าไปห้องจัดเลี้ยง ภูก็ลืมเรื่องที่จะพูดเสียสนิท เพราะมัวแต่เพลินฟังท่านผู้ใหญ่กล่าวอวยพร คู่บ่าวสาวและคู่บ่าวสาวกล่าวขอบพระคุณแขกผู้มาเป็นเกียรติที่มาในงาน ทุกคนออกจากการเลี้ยงด้วยความรู้สึกยินดีกับคู่บ่าวสาว

บ้านของภูกับบ้านของพีน้อยติดกัน ทุกวันภูจะได้ยินเสียงกีตาร์ที่พีน้อยดีดเป็นเพลงเพราะ ๆ ดังข้ามรั้วมา แต่เมื่อ 4 - 5 วันมานี้ภูไม่ได้ยินเสียงเพลงเลย จนกระทั่งแม่ไปพบป้าสร้อยแม่ของพีน้อยที่ตลาด จึงได้ทราบว่าพีน้อยป่วยเข้าโรงพยาบาล ด้วยโรคไวรัสตับอักเสบบี พ่อกับแม่เลยไปเยี่ยมพีน้อยทันทีที่ทราบข่าว

“โรคไวรัสตับอักเสบบีเป็นยังไงครับพ่อ” ภูถามพ่อ

“โรคไวรัสตับอักเสบบีหรือดีซ่าน เกิดจากการอักเสบของเซลล์ตับ ทำให้ตับทำงานได้ไม่เต็มที่ หรือทำงานได้น้อยลง โรคนี้เกิดจากหลายสาเหตุ แต่ส่วนใหญ่มักเกิดจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี หรือ บีโซ่ยังดีนะ ที่พีน้อยติดเชื้อไวรัสเอ” พ่อตอบ

“พีน้อยอาการยังงัยครับพ่อ ถึงได้รู้ว่าเป็นโรคไวรัสตับอักเสบบี” ภูซักต่อ

“เห็นป้าสร้อยบอกว่า หลังจากไปงานแต่งงาน พีน้อยมีไข้ปวดเมื่อยตามตัว อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ต่อมาปัสสาวะสีเข้ม มีไข้ ตาเหลือง ตัวเหลือง ปวดท้องบริเวณชายโครงขวา โชคดีที่ป้าสร้อยรีบนำส่งโรงพยาบาลตั้งแต่แรก หมอส่งตรวจเลือดเลย พบว่าติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี เอ คงอยู่โรงพยาบาลอีกหลายวัน” แม่ตอบแทนพ่อ

“ถ้าติดเชื้อไวรัสซี ละก็เป็นโรคตับแข็งหรือมะเร็งในตับเสียละ” พ่ออธิบาย

“แล้วโรคนี้ติดต่อได้ยังไง ภูจะเป็นไหมครับ” ภูถามด้วยน้ำเสียงกังวล

“ภูไม่เป็นหรอก” แม่ปลอบ “โรคนี้จะติดต่อย่างที่สุดทางเลือด อาหาร และน้ำลายถ้าเราล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง เลือกอาหารและน้ำดื่มที่สะอาด ที่สำคัญคือใช้ช้อนกลางตักอาหาร ไม่ใช่แก้วน้ำร่วมกับใคร ถ้าทำได้แค่นี้ก็ป้องกันโรคเบื้องต้นได้แล้ว หรือจะฉีดวัคซีนป้องกันก็ได้”

ภูก็นย้อนกลับไปเมื่อวันงานแต่งงานของน้ำแดง ที่เห็นพีน้อยกินอาหารร่วมกับเพื่อน ๆ แล้วยังรู้สึกพะอืดพะอมไม่หาย ภูเลยเล่าให้พ่อกับแม่ฟัง

“เมื่อสมัยพ่อยังเด็ก ๆ ก็เคยทำแบบนี้” พ่อเล่าให้ฟังบ้าง “ใครเตือนก็ไม่เชื่อ กลัวเพื่อนว่าไม่เป็นลูกผู้ชาย ชี้ตลาดตาขาว ทำเป็นอนามัยจัด พ่อเลยป่วยบ่อย ติดหวัดเพื่อนงอมแงม มีอยู่ครั้งหนึ่ง พ่อโอ้อวดรังเกียจหน้าอก เอกซเรย์แล้วพบปอดมีจุด อาจจะเป็นวัณโรค เพราะไปกินอาหารร่วมกับคนที่ป่วยโรคนี้ โดยไม่รู้ตัว พ่อเลยกลัวตั้งแต่บัดนั้น พอกันทีสำหรับการกินอาหารที่ใช้ช้อนร่วมกัน” พ่อหยิบแก้วน้ำขึ้นมาดื่มก่อนจะพูดต่อว่า “การเป็นลูกผู้ชายที่แท้จริง ต้องรู้จักแยกแยะ ถ้ารู้ว่าอะไรที่เป็นอันตรายต่อตนเองแล้ว ไม่ควรเสี่ยงเอาชีวิตหรือสุขภาพลงไปพิสูจน์เลย จำไว้นะภู” พ่อหันมาสาธิตกับลูกชายคนเดียว

ภูฟังเรื่องพีน้อยแล้ว ภูคิดว่าโชคดีมากที่คนในครอบครัวมองเห็นคุณค่าของการใช้ช้อนกลาง แม้แต่คนในบ้านของภูเอง ครอบครัวเดียวกันแท้ ๆ ยังต้องใช้ช้อนกลางและแก้วน้ำเฉพาะตัวกันเลย แม่บอกเสมอว่า “เราไม่มีทางรู้เลยว่า ใครเป็นโรคอะไรที่แอบแฝงอยู่ กว่าจะรู้ตัวอีกที เราก็คงสบายไปแล้ว เพราะฉะนั้นการป้องกันจึงเป็นวิธีการที่ดีที่สุด”

พ่อของภู่พูดอยู่เสมอว่า “คนที่ไม่ใช่ช้อนกลาง คือ คนที่เอาแต่ความสะดวกสบายของตนเองเท่านั้น ไม่คิดว่าคนอื่นจะได้รับผลจากการกระทำของตัวเอง โดยการแพร่เชื้อโรคไปสู่ผู้อื่น”

เวลาภู่ไปรับประทานอาหารนอกบ้าน บางร้านใหญ่โตมีชื่อเสียง แต่ไม่มีช้อนกลางมาให้เมื่อแม่ขอช้อนกลาง บริกรทำหน้าไม่เข้าใจว่า ช้อนกลางทำอะไร แม่ต้องบอกอีกว่า “ขอช้อนใส่อาหารทุกจานเลยนะ”

พ่อเล่าให้ฟังว่า มีเรื่องแปลกแต่จริง เมื่อครั้งพ่อและเพื่อน ๆ ไปตรวจงานที่ต่างจังหวัด พ่อแหวะไปรับประทานอาหารที่ร้านแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ข้างทางเป็นร้านไม่ใหญ่โตมากนัก แต่จานอาหารทุกจานจะมีช้อนกลางด้วย พ่อเอ๋ยปากชม ป้าเจ้าของร้านยิ้มปากกว้างและพูดว่า “ก็กลัวโรคติดต่อนี่จ้ะ”

การรับประทานอาหารแบบโต๊ะจีน บางร้านจะไม่มีช้อนกลางมาให้ทุกคนจะได้จก ถ้วย ช้อนและตะเกียบเท่านั้น ถ้าครอบครัวของภู่ไปร่วมงานด้วย พ่อและแม่จะเสียดสีของตัวทำเป็นช้อนกลางโดยแจ้งให้สมาชิกในโต๊ะทุกคนทราบ ช้อนกลางคันนี้จะใช้กับอาหารทุกจานได้ไม่เป็นไร แค่เพื่อนอาหารไม่ได้เพื่อนน้ำลาย แต่มีบางคนที่ไม่ให้ความร่วมมือยังคงใช้ตะเกียบและช้อนของตนคุ้ยตักอาหาร

ภู่ยังดูละครโทรทัศน์หลังข่าวกับพ่อและแม่ ละครเรื่องนี้สนุกมากคนติดกันทั้งเมือง ฉากนี้พระเอกพานางเอกมารับประทานอาหารค่ำ

“ดูสิครับ” ภู่ชี้ไปที่จอภาพ “ไม่มีช้อนกลางเลยสักจาน แล้วเขาจะกินกันยังไง” แล้วภู่ก็ได้คำตอบพระเอกและนางเอกก็ใช้ช้อนของตนตักอาหารไปคุ้ยไป แต่แล้วตอนหนึ่ง

ภู่ส่งเสียงร้องออกมาโดยไม่รู้ตัว “อ้าว ! จะไม่ให้ร้องได้อย่างไร ในเมื่อพระเอกใช้ช้อนของตัวเองตักน้ำแกงมาชดครั้งหนึ่ง แล้วป้อนนางเอกต่อ พ่อแม่หัวเราะซ้ำทำทางที่แสดงความรังเกียจของภู่

ละครฉากนี้ไม่น่าจะใช้รักโรแมนติกแล้ว แต่น่าจะเป็นรักแร้นทมากกว่า “เฮ้ย ! ภู่ส่งสารนางเอกจริง ๆ”

ความสนุกสนาน และการไม่น่าคิดมากของคนเรา ในการรับประทานอาหารร่วมกันในกลุ่มเพื่อนหรือคนคุ้นเคย เมื่อพลาดขึ้นมาแล้วติดโรคก็คงเป็นเรื่องเศร้าของคนในครอบครัว คาดไม่ถึงว่าช้อนกลางจะเป็นต้นเหตุกระทบถึงชีวิตของคนเราได้ขนาดนี้

ทีมา หนังสือภาษาพาที ชั้น ป.6 ครูสุภา

โรคไวรัสตับอักเสบ

ข้อมูลทางการแพทย์เกี่ยวกับการเสียชีวิตของผู้ป่วย โรคหนึ่งที่มีการเสียชีวิตสูง คือ มะเร็ง โดยเฉพาะ มะเร็งตับ มีสาเหตุมาจากการป่วยเป็นโรคไวรัสตับอักเสบบาก่อน

ไวรัสตับอักเสบ เกิดได้จากหลายสาเหตุ ส่วนใหญ่เกิดจากการติดเชื้อไวรัสที่อาจจะติดต่อผ่านทาง เลือด ทางน้ำลาย ทางเพศสัมพันธ์ และจากแม่สู่ลูก

การติดต่อผ่านทางน้ำลาย เกิดขึ้นได้ง่ายจากการที่รับประทานอาหารร่วมกัน โดยไม่ใช้ช้อนกลาง หลายคนเห็นความสำคัญของการใช้ช้อนกลางในจานอาหาร ไม่ว่าจะเป็นการรับประทานอาหารที่บ้านที่โรงเรียน ที่ทำงาน หรือร้านอาหาร และอยากให้ทางกระทรวงสาธารณสุขออกกฎให้ร้านอาหารต้องใช้ช้อนกลาง เพื่อความปลอดภัยจากโรคต่าง ๆ ที่ติดต่อผ่านทางน้ำลาย

โรคไวรัสตับอักเสบที่เกิดจากเชื้อไวรัส ที่พบบ่อยมี ๓ ชนิด คือ ไวรัสตับอักเสบบี เอ และซี

ไวรัสตับอักเสบบี เป็นโรคที่พบมากโดยเฉพาะในเด็กเล็ก ๆ และจะมีอาการของโรคเพิ่มขึ้นตามวัย จนถึงวัยหนุ่มสาว อาการเริ่มต้นของโรคนี้ คือ มีไข้ ปวดเมื่อยตามตัว อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ต่อมาอีก ๓ – ๕ วัน จะเริ่มมีปัสสาวะสีเข้ม ตาเหลือง ตัวเหลือง ปวดท้องบริเวณชายโครงขวา ระยะพักตัว ประมาณ ๖ วัน ถึง ๖ สัปดาห์ เมื่อเป็นแล้วจะไม่หายขาด ไม่เป็นซ้ำอีก

วิธีการรักษาส่วนใหญ่เป็นการรักษาตามอาการ และเป็นโรคที่ต้องการการพักผ่อนมาก ๆ

ไวรัสตับอักเสบบี เป็นโรคที่เป็นปัญหาสำคัญทางสาธารณสุขของประเทศไทย เพราะมีประชากร บางส่วนที่เป็นพาหะของโรคนี้ เนื่องจากเชื้อไวรัสจะอยู่ในเลือดและติดต่อไปอีกหลายปี หรือตลอดชีวิต คนกลุ่มนี้ จะเป็นพาหะของเชื้อ สามารถแพร่กระจายไปสู่คนอื่น ๆ ได้ ติดต่อโดยทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือดหรือผลิตภัณฑ์ ต่าง ๆ จากเลือด นอกจากนี้ยังอาจได้รับเชื้อนี้ทางน้ำลาย น้ำนม น้ำดีม อุจจาระ ปัสสาวะ เป็นต้น หากมีบาดแผล แล้วไปสัมผัสเชื้อไวรัสตับอักเสบบี เชื้ออาจเข้าทางบาดแผล หรือรอยถลอกได้

วิธีการรักษา เป็นการรักษาตามอาการเช่นเดียวกันโรคไวรัสตับอักเสบบี เอ และช่วยเกื้อหนุนให้ผู้ป่วย ฟื้นตัวดีขึ้น ควรพักผ่อนมาก ๆ ไม่ควรออกกำลังกายหักโหม โรคจะสงบลงเองเมื่อร่างกายแข็งแรง มีภูมิคุ้มกัน ดีขึ้น

ไวรัสตับอักเสบซี การติดเชื้อส่วนใหญ่จากการถ่ายเลือดหรือผลิตภัณฑ์จากเลือด เช่น กลุ่มผู้ใช้ ยาเสพติดที่ฉีดเข้าเส้นเลือด ติดต่อกัน ติดต่อกันจากแม่สู่ลูก จากเพศสัมพันธ์ เป็นต้น ตับอักเสบจากไวรัสชนิดนี้ นอกจากจะทำให้ เกิดตับอักเสบเฉียบพลัน บางรายอาจมีอาการรุนแรงถึงตายได้ ถ้าเป็นชนิดเรื้อรังมีแนวโน้มจะกลายเป็นตับแข็ง หรือมะเร็งตับได้ ซึ่งแน่นอนว่าคงจะเสียชีวิตในไม่ช้า

แบบทดสอบ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เรื่องซ็อนกลางสร้างสุขภาพ เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร
 - ก. พ่อกับแม่ไม่ให้ภูใช้ซ็อนกลาง
 - ข. พ่อกับแม่พาภูไปงานบุฟเฟต์
 - ค. ภูไปงานบุฟเฟต์ที่เพื่อน ๆ ร่วมกันจัดขึ้น
 - ง. เพื่อน ๆ มางานบุฟเฟต์ที่บ้านภู
2. ภูไปงานแต่งงานของใคร
 - ก. น้ำแดง
 - ข. ป้าสร้อย
 - ค. พี่สิน
 - ง. พี่แดง
3. งานแต่งงาน ควรเลี้ยงอาหารแบบใด
 - ก. โต๊ะจีน
 - ข. พาแลง
 - ค. บุฟเฟต์
 - ง. ชันโตก
4. การเลี้ยงอาหารแบบบุฟเฟต์ คือการจัดแบบใด
 - ก. แบบมีคนเสิร์ฟอาหาร
 - ข. แบบช่วยตนเอง
 - ค. บุฟเฟต์แบบนั่งโต๊ะละ 10 – 12 คน
 - ง. แบบร่วมวงกันรับประทานอาหาร
5. แม่สอนภูว่าการตักอาหารในงานบุฟเฟต์ จะต้องทำอะไร
 - ก. เข้าแถวตักอาหาร
 - ข. ตักอาหารให้พอดี พออิ่ม
 - ค. ถ้าไม่อิ่มไปตักได้อีก
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก , ข และ ค
6. ซ็อนกลาง มีไว้เพื่ออะไร
 - ก. เพื่อความสวยงาม
 - ข. เพื่อความเป็นระเบียบ
 - ค. เพื่อป้องกันเชื้อโรคติดต่อกัน
 - ง. เพื่อความสะดวก

7. ทำไมพี่สืนจึงป่วยหนักหลังจากไปกินเลี้ยงงานแต่งงานของน้ำแดง
- ก. ใช้ช้อนและแก้วน้ำร่วมกับผู้อื่น
 - ข. ใช้จานและช้อนที่ไม่สะอาด
 - ค. ใช้แก้วน้ำที่ไม่สะอาด
 - ง. ไม่ได้ล้างมือก่อนทานอาหาร
8. ทำไมคุณพ่อของภูเคยเป็นวัณโรค
- ก. ใช้เสื้อผ้าของโรงพยาบาลโรคปอด
 - ข. รับประทานอาหารร่วมกับคนเป็นวัณโรคโดยไม่รู้ตัว
 - ค. ถูกยุงลายกัด
 - ง. ไม่ได้อาบน้ำหลายวัน
9. การป้องกันโรคติดต่อเวลารับประทานอาหาร ควรปฏิบัติอย่างไร
- ก. แปรงฟันหลังทานอาหารทุกครั้ง
 - ข. ใช้แก้วน้ำร่วมกับคนที่แข็งแรง
 - ค. ใช้ช้อนกลางในการตักอาหาร
 - ง. รับประทานอาหารคนเดียว
10. ผู้ที่แฉงควิผู้หญิงและเด็กในการตักอาหาร เป็นคนอย่างไร
- ก. ไม่มีมารยาท
 - ข. เห็นแก่ตัว
 - ค. ไม่เป็นสุภาพบุรุษ
 - ง. ถูกทั้งข้อ ก , ข และ ค

เฉลยใบงาน

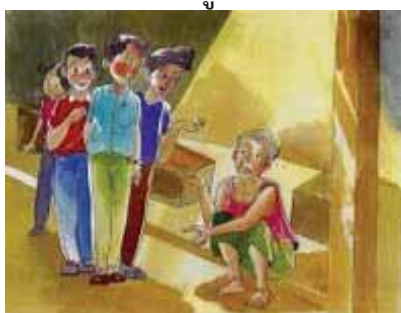
1. ข
2. ก
3. ค
4. ข
5. ง
6. ค
7. ก
8. ข
9. ค
10. ง

ใบความรู้เสริม เรื่อง การอ่านจับใจความสำคัญ

เรื่อง ชีวิตที่ถูกเมิน

ชีวิตที่ถูกเมิน

บทนี้เตือนให้เมตตา เห็นคุณค่าของทุกสิ่ง
สัตว์และคนต่างพึ่งพิง ควรกรุณาเอื้ออาทร
รู้จักนำไปใช้ สร้างประโยชน์ได้ครูช่วยสอน
การสื่อสารดูเสียก่อน มีคำสอนให้รู้เอง

เย็นวันหนึ่ง หลังเวลาโรงเรียนเลิกแล้ว มีเด็กกลุ่มหนึ่งกำลังยืนมองอะไรอยู่ที่ริมรั้วสวนเกษตรของโรงเรียน ลุงบุญผู้เป็นผู้ดูแลสวนร้องบอก

"ดูอยู่ห่างๆ นะอย่าเข้าไปใกล้มัน"

"งูมันทำอะไรตุ๊กแก มันเล่นหยอกกันหรือต่อสู้จริงๆ ครับ" ก้องถาม

"มันไม่ได้เล่นหยอกหรอกแต่ต่อสู้จริงๆ "ลุงบุญบอก

"ลุงครับ ดูซิ งูมันรัดตุ๊กแกเสียแน่นเขียว แล้วตุ๊กแกมันเอาขาหน้าของมันปิดปากเอาไว้ทำไมล่ะครับ"

"ก็งูเขี้ยวมันจะล้วงเข้าไปในคอของตุ๊กแกนะซี แต่ตุ๊กแกไม่ยอมจึงปิดปากเอาไว้ไม่ให้ล้วงคอได้"

ลุงตอบ

"พอใจสงสัยจึงถามว่า "ทำไมล่ะคะ แปลกจัง"

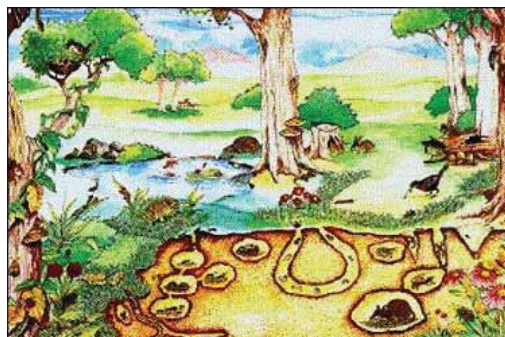
ลุงบุญจึงเล่าให้เด็กๆ ฟังว่า "แต่ก่อนเคยได้ยินผู้ใหญ่เล่าให้เด็กๆ ฟังว่า งูเขียวชอบว่ากินตับตุ๊กแก ตุ๊กแก ก็จะร้อง 'ตับแก๋ๆ' หรือ 'ตุ๊กแก' ให้งูเขียวมากินตับ แต่พอลุงโตมาจึงได้รู้ว่าที่จริงแล้ว ที่ตุ๊กแกร้องอ้าปากให้งูมาล้วงคอ เพราะว่ามันกินแมลงเข้าไปจนท้องอืด อาหารไม่ย่อย จึงร้องให้งูมาล้วงคอเพื่อที่มันจะรู้สึกสบายหายท้องอืด เห็นไหมว่าสัตว์ในโลกนี้เขาสร้างมาให้คู่กัน และมันก็ต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน" ที่ตุ๊กแกตัวนี้ไม่ยอมให้งูล้วงคอเพราะว่ายังไม่กินอะไรเลย และทำทางก็จะไม่ไหวแล้ว ลุงบุญจึงเอาไม้เขี่ยให้ตุ๊กแกหนีไปได้ "ทำไมงูไม่กินตุ๊กแกให้ตายเสีย หน้าตาน่าเกลียด น่ากลัว ตัวลายๆ แถมชอบร้องเสียงดัง" ฟ้าครามและพอใจ พุด

ลุงบุญบอกเด็กๆ ว่า "ถึงตุ๊กแกจะหน้าตาน่าเกลียดรูปร่างไม่น่าดู แต่ก็ช่วยทำประโยชน์ให้เรา มันช่วยดักจับแมลงในศัตรูพืช เราไม่ต้องไปพ่ายฆ่าแมลงมาฉีด"

ลุงบุญได้เล่าเรื่องต่างๆ ให้เด็กๆ ฟัง เด็กๆ ทุกคนสนุกกันมากและชอบฟังเรื่องที่ลุงบุญเล่า ยังทำให้เด็กๆ เลิกกลัวสัตว์ต่างๆ ที่น่าเกลียดไม่น่าดูด้วย

ลุงบุญได้เล่าเรื่องสัตว์ต่างๆ ที่สามารถให้ประโยชน์แก่สัตว์ด้วยกันเองและให้ประโยชน์แก่มนุษย์ ซึ่งสามารถให้ประโยชน์แก่เราหลายอย่างรวมทั้งการทำร้ายสัตว์เหล่านั้นด้วย จึงทำให้เด็กๆ มีคำถามเกิดขึ้นในใจกันทุกคน เช่น สัตว์ที่ไม่ได้ให้ประโยชน์อะไรกับมนุษย์เลยมีไหม และเราจะรังแกสัตว์เหล่านั้นได้หรือไม่ มีสัตว์คู่ไหนอีกบ้างที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ถ้าคนและสัตว์ต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โลกนี้จะเป็นอย่างไร

ที่มา : ภาษาพาที ป.4 ครูสุภา

แบบทดสอบ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

1. เด็ก ๆ ยืนดูงูกับตุ๊กแกต่อสู้กันที่ไหน
 - ก. สนามหญ้า
 - ข. ริมรั้วสวนเกษตรของโรงเรียน
 - ค. บนกิ่งไม้ใกล้โรงเรียน
 - ง. หลังคาโรงเรียน
2. งูที่ต่อสู้กับตุ๊กแก คือ งูอะไร
 - ก. งูเหลือม
 - ข. งูแสงอาทิตย์
 - ค. งูเขียว
 - ง. งูลายไม้กวาด
3. ลุงบุญเล่าให้เด็ก ๆ ฟังว่า คนสมัยก่อนเชื่อว่างูเขียวชอบกินส่วนไหนของตุ๊กแก
 - ก. เฉพาะตับ
 - ข. เครื่องใน
 - ค. หัวตัว
 - ง. ส่วนไหนก็ได้ขอให้ได้กิน
4. ตุ๊กแกเป็นสัตว์ชนิดใด
 - ก. ครึ่งบกครึ่งน้ำ
 - ข. เลื้อยคลาน
 - ค. สัตว์บก
 - ง. สัตว์น้ำ
5. ไส้เดือนมีประโยชน์อย่างไร
 - ก. ไม่มีประโยชน์ จับแมลงก็ไม่ได้
 - ข. มีประโยชน์ ทำอาหารได้หลายอย่าง
 - ค. ไม่มีประโยชน์ เนื้อตัวน่ารังเกียจ
 - ง. มีประโยชน์ ทำให้ดินร่วนปลูกพืชผักองกงามดี

6. ตำรวจฝึกสุนัขไว้จับผู้ร้าย โดยสอนให้ทำอะไร
- ก. ดมกลิ่นและจดจำกลิ่น
 - ข. รู้วิธีกัดผู้ร้าย
 - ค. สอนให้ยิงปืนได้
 - ง. ว่ายน้ำไปคาบเหยื่อได้
7. อาวุธสำคัญของต่อ แตน ผึ้ง คืออะไร
- ก. เขี้ยว
 - ข. เล็บแหลมคม
 - ค. พิษเหมือนพิษงู
 - ง. เหล็กใน
8. สัตว์ในข้อใดที่มีพิษเป็นอันตรายต่อชีวิตเราได้
- ก. แมงดานา
 - ข. แมลงสาบ
 - ค. แมงป่อง
 - ง. แมลงเม่า
9. บ้านของลุงบุญอยู่จังหวัดใด
- ก. อุบลราชธานี
 - ข. อุตรธานี
 - ค. ปทุมธานี
 - ง. สุราษฎร์ธานี
10. สัตว์ในข้อใดมีพิษทุกตัว
- ก. งูเห่า จิ้งหรีด หนู
 - ข. งูเหลือม ตัวต่อ แตน
 - ค. งูหางกระดิ่ง งูแมวเซา หมี่ควาย
 - ง. ตะขาบ งูเขียวหางไหม้ แมงป่อง

เฉลยแบบทดสอบ

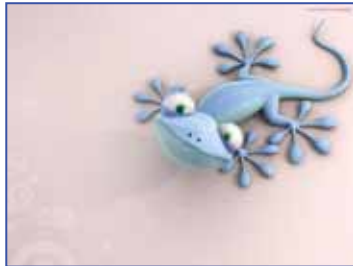
1. ข
2. ค
3. ก
4. ข
5. ง
6. ก
7. ง
8. ค
9. ข
10. ง

ใบความรู้เสริม เรื่อง การอ่านหนังสือตามความสนใจ

อ่านเรื่องที่กำหนดให้แล้วตอบคำถาม

รักที่คุ้มภัย

ผมชื่อจ๊อกรับ บ้านที่ผมอาศัยอยู่ท่าสี่ฟ้า เป็นบ้าน 2 ชั้น ชั้นบนมีหลังคาซ้อน ๆ กัน ผมชอบมากและมักจะยึดเป็นห้องนอนของผมไปเลย เจ้าของบ้านที่ผมอยู่ ผมขอเรียกคุณท่านก็แล้วกันนะครับ คุณท่านติดไฟไว้ที่ชายคาที่ซ้อนกัน ทำให้มีแมลงบินมาเล่นไฟมากมาย จึงถูกใจผมนัก เพราะไม่ต้องไปหากินไกล คอยจับแมลงที่มาเล่นไฟกินจนอึดแปล้ ผมก็เลยหลับสบายตลอดวัน ตกค่ำพอผมเริ่มหิว ไฟที่ชายคาเปิดพอดี ผมจึงดับความหิวด้วยแมลงเล็ก ๆ เหล่านั้น เพื่อนของผมชอบมาจับแมลงที่บ้านของผม มันบอกว่าที่บ้านของมันไม่ได้เปิดไฟหน้าบ้าน เลยไม่ค่อยมีแมลงมา มันจึงถือโอกาสมากินอาหารที่บ้านของผมเป็นประจำ ผมก็ไม่ว่าอะไร เพราะมีอาหารเหลือเฟืออยู่แล้ว

ผมลืมบอกไปว่า เพื่อนผมชื่อแจ็ก มันช่างคุย มีเรื่องโน้นเรื่องนี้มาเล่าให้ฟังเสมอ บ้านที่มันอาศัยนอนอยู่ชายคาถัดไปนี่เอง

วันหนึ่งแจ็กเล่าว่า “นี่นายรู้ไหม ลูกชายเจ้าของบ้านเราน่ะ ชอบพาเพื่อนมาที่บ้าน แล้วปิดประตูหน้าต่างทำอะไรก็ไม่รู้ ได้ยินเสียงกุกกัก กรอบแกรบ ชู้ต ช้ำต ฮ่า อย่างนี้บ่อย ๆ นายรู้ไหมว่าเขาทำอะไรกัน ”

“อะไรของนาย กุกกัก กรอบแกรบ ชู้ต ช้ำต ฮ่า ไม่เห็นรู้เรื่อง เขาร้องเพลงกันกระมัง” ผมประชด

“ไม่ใช่ เขาเสพยากัน” มันตอบ

“อัยยาพวกนี้นะ อร่อยตรงไหนนะ ขึ้นชื่อว่ายา เราก็ไม่อยากรุงแล้ว กินแมลงอร่อยกว่าเป็นกอง” ว่าแล้วผมก็จับแมลงตัวอ้วนที่บินผ่านหน้าไปอย่างชำนาญ

“นายไม่รู้อะไร เราได้ยินเด็ก ๆ เขาพูดว่ากันว่า รสอร่อยนะมันไม่มี แต่มันให้ความรู้สึกเคลิ้ม ๆ ทำให้ลิ้ม” แจ็กบอก

“แล้วเขาจะลิ้มอะไรกันนักหนา” ผมสงสัย

“นายไม่รู้อะไร” ผมถูกว่าอีกแล้ว “เด็กพวกนี้เขาคุยกันว่า เขาอยากลิ้มที่ถูกพ่อตำ ถูกแม่ตี ถูกพี่ ป่าน้ำ อา ว่าต่าง ๆ นานา ว่าเรียนก็ไม่เก่ง ไม่ขยัน แถมทำอะไรก็ไม่ถูกใจ จึงโดนตำเป็นประจำ พอได้มาสูดดมหรือมาเสพยาพวกนี้แล้ว ทำให้ลิ้ม ๆ ไปได้” เจ้าแจ็กอธิบาย

“แล้วมันดีอย่างไร ลิ้มตอนนี้ เตียวพอสร้างยากี่นีกออกมาอีก แล้วมามั่วสุมกันแบบนี้ กลับบ้านไปก็โดนอีก แล้วจะได้อะไรขึ้นมา” ผมว่า

“อ้าว ! นายไม่รู้อะไร” ผมถูกว่าอีกครั้ง แต่ผมก็ไม่โกรธหรอกเพราะผมไม่รู้จริง ๆ “บางคนเขาบอกว่า ประชดพ่อแม่ที่ตาดีนึก ไม่มีใครรักเขาเลย ก็ไม่รู้จะทำดีไปเพื่อใคร จึงมั่วสุมอยู่ที่นี่ อย่างน้อยก็ไม่มีใครตำ อยากทำอะไรก็ได้ ไม่มีใครมาจุกจิก กวนใจ” เจ้าแจ็ก อธิบายต่อ “นายอยากไปดูไหม เตียวก็มากันแล้ว”

“ไม่เอาหรอก ไม่ชอบ เราเคยเห็นแต่คุณ ๆ ที่บ้านของเรา รักใคร่กลมเกลียวกัน ช่วยแม่เลี้ยงน้อง ดูแลบ้าน ตกค้ำก็คุยกันบ้าง ดูทีวีกันบ้าง หัวเราะเฮฮา ดูแล้วมีความสุข พวกเด็ก ๆ ที่บ้านของนายนะ เขาหัวเราะกันบ้างไหม” ผมถามเจ้าแจ็ก

“ไม่เคยได้ยินเลย เราได้ยินแต่เสียงทะเลาะกัน เสียงดู เสียงตำ เสียงขว้างปาข้าวของ เสียงตี ไม่เคยได้ยินเสียงคุยกันดี ๆ หรือ เสียงหัวเราะอย่างที่ว่าเลย ขนาดเราร้องทักแล้วทักอีก เขาก็ไม่สนใจ” เจ้าแจ็กตอบพลางถอนใจ “เฮ้อ ! จริงนะ ถ้าเราได้ยินเสียงที่นุ่มนวล คุยกันดี ๆ เสียงหัวเราะ เสียงที่แสดงให้เห็นว่าทุกคนในบ้านรักใคร่กัน เราคงสบายหูและมีความสุข ไม่ต้องแอบเวลาได้ยินเสียงปึงปึง โครมคราม”

แจ็กและผมต่างจับแมลงกินกันเจี๊ยบ ๆ ผมก็รู้ว่าแจ็กคิดอะไร แต่ผมคิดว่า ผมรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัยในบ้านหลังนี้ ขนาดจิ้งจกยังรู้สึกปลอดภัย แล้วเด็ก ๆ ในบ้านจะไม่รู้สึกยิ่งกว่านี้หรือ

“จ๊อก” เจ้าแจ็กเรียกผมเบา ๆ “เราขอมาอยู่บ้านของนายได้ไหม เราชอบ เพราะสงบดี เข้ามาที่ไรรู้สึกว่าจะอบอุ่นยิ่งกว่าไม่รู้ อยู่บ้านโน้น เราต้องคอยแอบทุกที ถ้าเด็ก ๆ เห็นเข้าจะไล่จับ หรือเอาหนังสือตีมาไล่ยิงเรานะ นะ ขอเราอยู่ด้วยนะ” แจ็กอ้อนวอน

ผมหันไปมองหน้าแจ็ก เห็นทำตาเล่ห้อยก็อดสงสารมันไม่ได้ “มาซิ บ้านนี้น่าอยู่จริง ๆ ด้วย นายมาเราก็คงได้มีเพื่อนคุย แล้วนายจะรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัยเหมือนเรา เด็ก ๆ บ้านนี้ใจดี บางวันยังเอาข้าวสุกใส่จานมาวางให้เราเลย เราก็ช่วยจับแมลงให้เป็นการตอบแทน

“ขอบใจมากเพื่อน” แจ็กตอบ

ตอนนี้เราสองคน เฮีย ! สองตัว อิ่มจนพุงกางแล้ว จึงได้แต่มองแมลงที่บินไปมาอย่างเพลิดเพลิน

“เฮ้อ ! บ้านที่มีความรักนี้รู้สึกอบอุ่นอย่างนี้เอง” แจ็กพูดออกมาดัง ๆ

“นี่ขนาดเพื่อนผมมาอยู่เตียวเตียวมันยังรู้สึก แล้วผมล่ะอยู่มาตั้งนาน จะไม่รู้สึกได้อย่างไร” ผมรำพึงในใจ พร้อมกับหลับตาลงอย่างเป็นสุข

เสียงเพลงจากวิทยุจบลงแล้ว ทันใดนั้น ผมก็ได้ยินเสียงใครอ่านอะไรดังเจี๊ยบเจี๊ยบ น่าฟังเหลือเกิน

ความรักในบ้าน

ความรักในบ้าน
ต่างรักใคร่กัน
ให้พ้นอันตราย

เปรียบดังปราการ
ผูกพันปรองดอง

คุ้มภัยทั้งผอง
ต่างช่วยปกป้อง

พ่อแม่รักลูก
พี่น้องรักกัน
ช่วยเหลือเกื้อหนุน

ดวงใจพันผูก
สัมพันธ์มิคลาย

เปรมใจเหลือหลาย
สุขใจสุขกาย

โอบอ้อมอารี
หากใครพลั้งผิด
อภัยให้กัน

แบ่งปันกันดี
ไม่คิดเฉียวฉุน

ครอบครัวอบอุ่น
ใช้แต่พระคุณ

ช่วยแนะช่วยบอก
ปลอบใจให้รัก
สานฝันแสนไกล

ไม่แย้ยื้อนยอก
ชักชวนผูกพัน

โกรธเกรี้ยวหุนหัน
คิดดีมุ่งมั่น

ใบงานเสริม
เรื่อง การอ่านหนังสือตามความสนใจ

ตอนที่ 1 จงตอบคำถามตามความคิดเห็นของนักเรียน

1. จ๊อกกับแจ็กเป็นใคร จะมาพบกันเวลาใด

.....

.....

2. บ้านสองหลังมีความแตกต่างกันอย่างไร แล้วนักเรียนชอบบ้านของใคร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

3. สภาพอย่างไรที่นักเรียนต้องการให้มีในบ้าน และสภาพอย่างไรที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้นในบ้าน

.....

.....

.....

.....

4. จริงหรือไม่ที่จ๊อกตอบแทนคุณด้วยการจับแมลงกิน หรือร้องทักไม่ให้ประมาท บอกเหตุผลประกอบ

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 2 จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

- 1) “จ๊อกและแจ็ก” เป็นชื่อของสัตว์ชนิดใด
 - ก. แมลงเม่า
 - ข. จิ้งจก
 - ค. จิ้งเหลน
 - ง. ตะกวด

- 2) จ๊อกจะคอยจับแมลงกินเวลาใด
 - ก. เช้า
 - ข. กลางวัน
 - ค. เวลาค่ำ
 - ง. เที่ยงคืน

- 3) เพื่อนของจ๊อกชื่อว่าอะไร
 - ก. จีบ
 - ข. แฉง
 - ค. โจ้
 - ง. แจ็ก

- 4) เสียง “กุกกัก กรอบแกรบ ชู้ด ช้ำด ฮ่า” ในห้องที่ปิดประตูหน้าต่างของบ้านเจ้านายแจ็ก คือเสียงอะไร
 - ก. พวกเด็กนั่งคุยกัน
 - ข. พวกเด็กเล่นเกมคอมพิวเตอร์
 - ค. พวกเด็กมั่วสุมกันเสพยา
 - ง. พวกเด็กต่างมาประชุมลับกัน

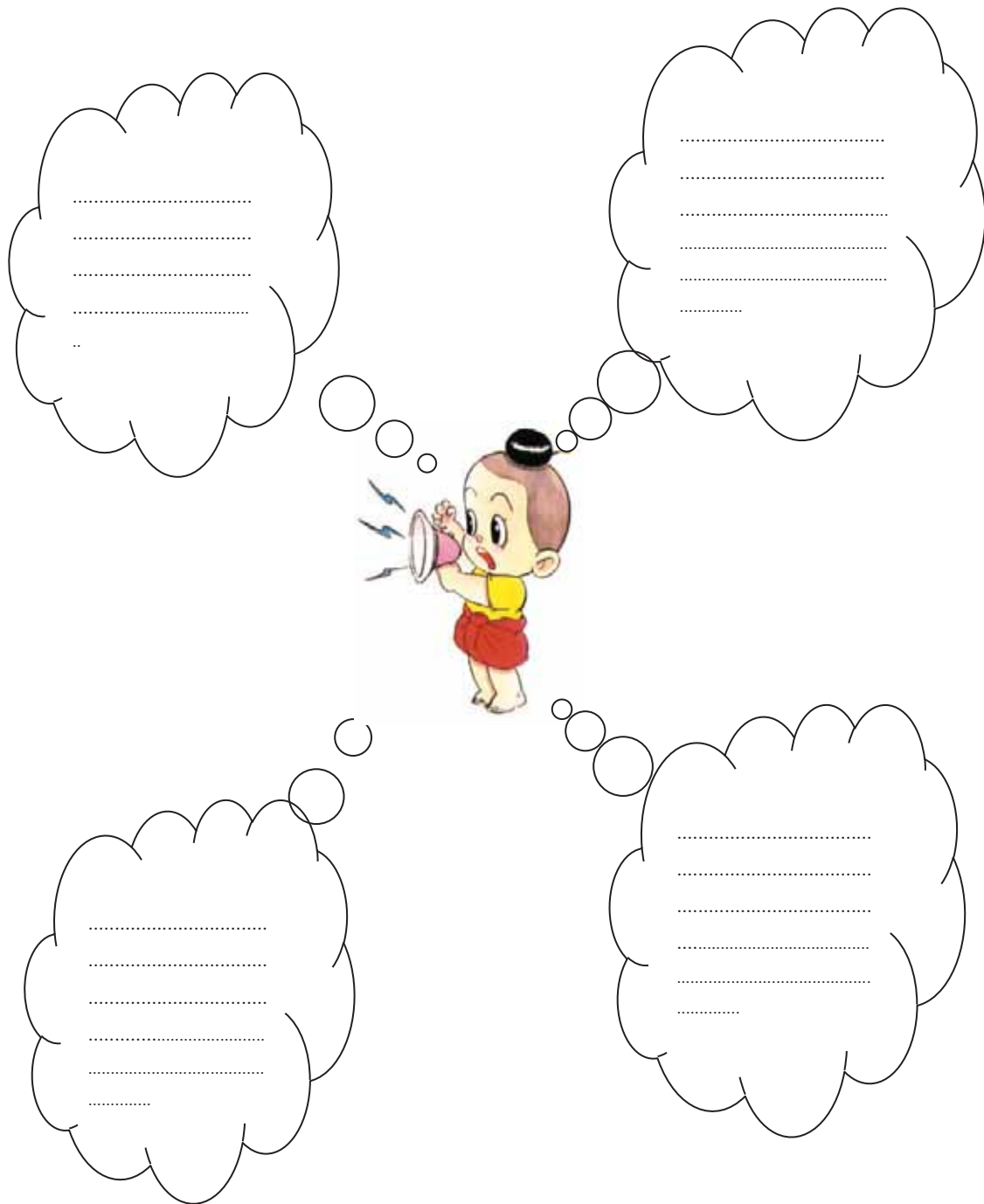
- 5) ลูกเจ้านายของแจ็ก และกลุ่มเพื่อน คุยเกี่ยวกับเรื่องอะไรในห้อง
 - ก. อยากลี้ภัยที่ภูผาพ่อตา แม่ตา
 - ข. รายงานที่ต้องทำส่งวันจันทร์
 - ค. วางแผนชกต่อยเพื่อนในโรงเรียน
 - ง. อยากได้รถจักรยานยนต์

- 6) ครอบครัวของบ้านที่จ๊อกอาศัยอยู่เป็นอย่างไร
 - ก. ทะเลาะกันเสียงดัง
 - ข. มีเสียงขว้างปาข้าวของประจำ
 - ค. มีแต่เสียงดู เสียงตำ
 - ง. รักใคร่ กลมเกลียว

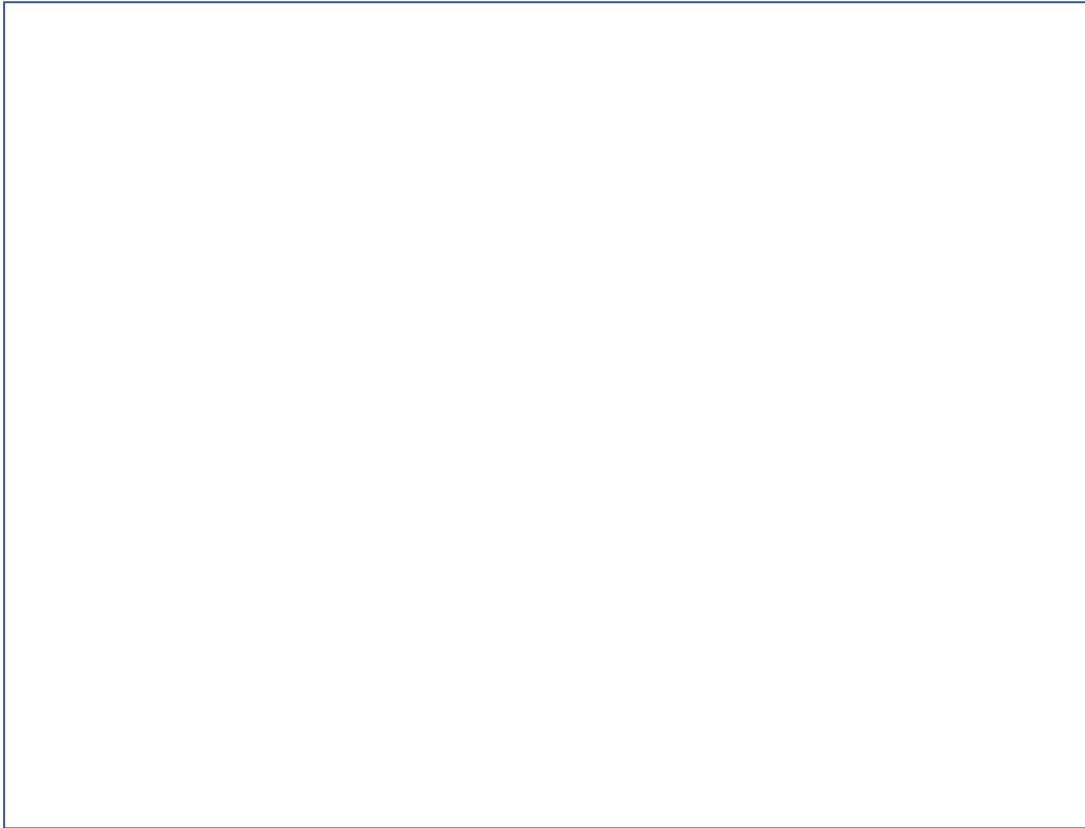
- 7) ครอบครัวของบ้านที่แจ็กอาศัยอยู่เป็นอย่างไร
- ก. มีแต่เสียงหัวเราะ มีความสุข
 - ข. ได้ยินแต่เสียงทะเลาะกัน
 - ค. ไม่เคยได้ยินเสียงคุยกันดี ๆ
 - ง. ถูกทั้ง ข. และ ค..
- 8) เจ้าแจ็กขอสิ่งใดกับเจ้าจ๊อก
- ก. ขอมารับอาหารทุกวัน
 - ข. ขอมารับอาศัยอยู่ที่บ้านด้วย
 - ค. ขอให้เป็นเพื่อนรักกัน
 - ง. ขอให้หาบ้านหลังใหม่ให้อาศัย
- 9) สิ่งใดเปรียบเสมือนปรากฏการณ์ต่าง ๆ ให้กับครอบครัว
- ก. ความรัก
 - ข. ความร่ำรวย
 - ค. เกียรติยศ ชื่อเสียง
 - ง. ความโอ้อวดอวด
- 10) ถ้าภายในครอบครัวของผู้เรียน มีบุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำความผิด ผู้เรียนควรจะทำอย่างไร
- ก. โกรธ
 - ข. รังเกียจ ไม่พูดด้วย
 - ค. ตำหนิให้รู้สำนึก
 - ง. ให้อภัย
- 11) คำใดเป็นคำที่มาจากภาษาต่างประเทศ
- ก. เสี่ยงทาย
 - ข. เชี่ยมซี
 - ค. พลาสติก
 - ง. สหาย
- 12) “ผ้ายางปิดแผล” ตรงกับคำในภาษาต่างประเทศข้อใด
- ก. ผ้ากอซ
 - ข. ผ้าพันแผล
 - ค. พลาสติก
 - ง. ปลาสเตอร์ยา

- 13) คำในข้อใดสะกดผิด
- ก. ชุบเปอร์มาเกต
 - ข. เอกซเรย์
 - ค. ฟิล์ม
 - ง. เสื่อเข้ต
- 14) คำใดอยู่ในลำดับแรก เมื่อเปิดพจนานุกรมเรียงตามพยัญชนะ
- ก. เคลิ้ม
 - ข. สร้าง
 - ค. ประรอง
 - ง. อารี
- 15) เพราะเหตุใดเด็ก ๆ ในบ้านที่แจ็กอาศัยอยู่จึงเสพยา
- ก. เพราะดีต่อสุขภาพ
 - ข. เพราะต้องการประชดพ่อแม่
 - ค. เพราะอยากทดลองตามประสาวัยรุ่น
 - ง. เพราะพ่อ แม่พาเสพ
-

ตอนที่ 3 ให้ผู้เรียนบอกโทษของยาเสพติด มาพอสังเขป

ตอนที่ 4 ให้ผู้เรียนวาดภาพภัยจากยาเสพติดตามความเข้าใจของผู้เรียน พร้อมอธิบายมาพอเข้าใจ

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 5 ให้ผู้เรียนเขียนคำขวัญภัยของยาเสพติด มาพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้เสริม เรื่อง ควายหางกับผักหวานป่า

นาข้าวกลางหุบเขาหลังฤดูเก็บเกี่ยวดูชะมุกชะมอม เป็นเพราะชาวนาจุดไฟเผาซึ่งข้างเหนียว เพื่อใช้เป็นปุ๋ยในฤดูทำนาฝนหน้า แต่ก็ยังพอมีสันผักต้นหญ้าที่อาศัยหมอกและน้ำค้างหน้าหนาวได้แตกใบเติบโตเป็นสีเขียวสารพัดเขียวตัดกับเถาถ่านสีดำ ดูแล้วก็สวยดี

เมื่ออาทิตย์ก่อน ละอ่อนชาวนาจึงควายหางนายโง้งมาลงลำน้ำเหมือง มันเดินสายขาไปเตะเอาก่อนหินก้อนโตกลิ้งไปทับตอต้นผักหวานป่าเสียมิดติดดินเลย ต้นผักหวานป่าที่ใหม่เกรียมก็จนปัญญาจะงอกขึ้นก่อนนั้น ให้พ้นไปจากตัวเองได้

ต้นผักหวานป่าเศร้าใจที่ผักหญ้าอื่น ๆ สนุกสนาน เพราะได้แตกใบอ่อน บางต้นก็โตเกือบเต็มที่อยู่ ต้นตำลึงและต้นมะเขือเทศ กลางวันก็ร้อนระอุเพราะลมไม่สามารถแทรกผ่านก่อนหินเข้ามา กลางคืนก็มีมดมีดไม่เห็นฟ้าเห็นดาว หมอกบางน้ำค้างเย็นก็ไม่เคยตกถึงท้อง ผักหวานป่าขยับตัวไปมาอย่างอึดอัด นึกแข่งชักหักกระดูกเจ้าควายหางตัวนั้นอยู่ในใจ

วันต่อมา ละอ่อนชาวนาจึงเจ้าควายหางตัวเดิมมาลงลำน้ำเหมืองอีกครั้ง แล้วมันก็เช่ขาเตะก่อนหินที่ทับตอต้นผักหวานป่ากระเด็นไปตกลำน้ำเสียงดังจ๋อมใหญ่ๆ ต้นผักหวานป่าโล่งอก คิดอยู่ในใจว่า อย่างน้อยเจ้าควายหางตัวนี้ก็ยังมีดีอยู่บ้างหรอก

น้ำค้างเย็น ๆ ลมอ่อน ๆ และแดดอุ่น ๆ ช่วยให้ต้นผักหวานป่าโตวันโตคืน ใบอ่อน ๆ ของมันเป็นสีเขียววาววับจับเป็นพุ่มสวยงาม ใครผ่านไปผ่านมาก็ออกปากชม โดยเฉพาะละอ่อนชาวนาคนนั้น ทุก ๆ เย็นหลังจากลงเล่นน้ำในลำน้ำเสร็จแล้ว ก็จะแวะเวียนมาลูบมาคลำแรงให้ผักหวานป่าแตกใบเยอะๆ ให้พอแฉกกับปลาแห้งได้สักหม้อ

ต้นผักหวานป่าภูมิใจและมีความสุขเสีย ๆ ที่ยังมีประโยชน์ให้ผู้คนเลือบแลได้บ้าง

สองวันต่อมา ละอ่อนชาวนาก็จึงเจ้าควายหางตัวเดิมมา ก่อนจะลงอาบน้ำ เด็กน้อยบอกกับผักหวานป่าเบา ๆ ว่า เย็นนี้จะขอเก็บใบอ่อน ๆ กลับไปแกงกินนะ ผักหวานป่าก็เตรียมตัวเตรียมใจเต็มที่

เด็กน้อยดำผุดดำว่ายในลำน้ำเหมืองอย่างสนุกสนาน เจ้าควายหางเขาโง้งก็เล็มหญ้าอ่อนกินอย่างสนุกสนานใกล้ต้นผักหวานป่าเข้ามาทุกที ๆ แล้วมันก็หยุดกึกเบิ่งตากลมโถมองต้นผักหวานป่าอย่างประหลาดใจ

ผักหวานป่าใจหายวาบ ภาวนาให้เจ้าควายหงานเลิกสนใจหันไปทางอื่น บางทีมันจะอึดแล้วกระมัง "ไป ๆ" ผักหวานป่าตะโกนไล่ เจ้าควายหงานคงไม่ได้ยินหรอก มันเริ่มเดินท้อเข้ามา "ช่วยด้วย ๆ" ต้นผักหวานป่าร้องขอความช่วยเหลือ

จังหวะนั้น ละอ่อนชานาหันมาพอดี เจ้าควายหงานตัวยุ่งกำลังรีเข้าหาต้นผักหวานป่า เขาตะหวาดให้มันหยุด เจ้าควายหงานไม่ฟังเสียง มันมาถึงต้นผักหวานป่า แล้วเตะกรามกินใบอ่อน ๆ ของต้นผักหวานป่าทันที กินเอา ๆ กว่าเด็กน้อยชานาจะตะเกียกตะกายขึ้นมาจากลำน้ำเหมือง แล้วลากเจ้าควายหงานตัวดีออกไปได้ ต้นผักหวานป่าผู้นำสงสารก็ไม่เหลือใบเลยสักใบเดียว

ละอ่อนชานาจูงควายหงานกลับบ้าน พลางตำหนิความตะกละของมันไปตลอดทาง แต่ด่อนตะวันกำลังจะตกดิน ลมภูเขาพัดมาเบา ๆ ต้นผักหวานป่าถอนหายใจเอือกใหญ่ คิดไว้ว่าคืนนี้ดาวออกมาเต็มท้องฟ้าเมื่อไร จะตัดสินใจดูอีกสักครั้งว่า พรุ้งนี้เข้าจะตกใบใหม่หรือจะเป็นต้นผักหวานป่าใบโกร๋นต่อไปดี ...^^"

.....

ที่มา : ภาษาพาที ป.5 ครูสุภา

แบบทดสอบ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

1. ชังข้าว คืออะไร
 - ก. ตันข้าว
 - ข. ตอตันข้าวแห้ง ๆ
 - ค. ที่เก็บเมล็ดข้าว
 - ง. รวงข้าว

2. ทำไมผักหวานป่าจึงเศร้าใจ
 - ก. ไม่มีผู้เหลียวแล
 - ข. ก้อนหินก้อนใหญ่มาทับต้น
 - ค. ผักหวานป่าไม่มีเพื่อน
 - ง. ควายหงานกินยอดผักหวาน

3. ข้อความข้อใดให้ภาพ
 - ก. ใบอ่อน ๆ เป็นสีเขียว วาววับจับเป็นพุ่มสวยงาม
 - ข. ตันผักหวานโผล่อก
 - ค. ตันผักหวานป่าภูมิใจ และมีความสุขเจียบ ๆ
 - ง. ก้อนหินตกลงไปในน้ำดังจ๋อม

4. ข้อความใดให้ความรู้สึก
 - ก. ลงเล่นน้ำ
 - ข. ลมอ่อน ๆ แดดอุ่น ๆ
 - ค. มีประโยชน์
 - ง. ผู้คนเหลียวแลเห็น

5. ข้อใดคือคุณสมบัติของควายหงานตัวนี้
 - ก. ควายเขาโง้ง
 - ข. ควายหนุ่ม
 - ค. ควายแสนรู้
 - ง. ควายเชื่องช้า

6. ละอ่อน มีความหมายตรงกับข้อใด
- ก. ลูกอ่อน
 - ข. เด็กอ่อน
 - ค. เด็กโต
 - ง. วัยรุ่น
7. ใครเป็นคนเอาก้อนหินที่ทับต้นผักหวานออก
- ก. เด็กน้อย
 - ข. ค่ายหงาน
 - ค. ต้นผักหวานสลัดออกเอง
 - ง. ลมแรงพัดให้ก้อนหินหล่นลงไป
8. เมื่อต้นผักหวานแตกใบอ่อนงอกงามดี ใครเป็นผู้กินยอดอ่อนและใบผักหวาน
- ก. ละอ่อนชานา
 - ข. ครอบครัวละอ่อน
 - ค. ค่ายหงาน
 - ง. ค่ายตัวอื่น ๆ
9. เป้ง มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. ฝ้า
 - ข. คิด
 - ค. มอง
 - ง. ไป
10. ข้อใดคือลำน้ำเหมือง
- ก. คลองเล็ก ๆ
 - ข. บ่อน้ำ
 - ค. บึงน้ำ
 - ง. แม่น้ำ

เฉลยแบบทดสอบ

1. ข
2. ข
3. ก
4. ข
5. ง
6. ค
7. ข
8. ค
9. ค
10. ก

ใบความรู้เสริม เรื่อง ขนมไทยไว้เทียมทาน

หนูจำเปิดบทนี้	อ่านดูซิมีอะไร
หนูเปียกปูนนำเรื่องไว้	ขนมไทยมีหลากหลาย
แทรกความคิดความพอดี	สามัคคีทั้งหญิงชาย
ความประณีตจงใจหมาย	เห็นคุณค่า (ภูมิ) ปัญญาไทย

“ยายปูนเปียก ๆ เอ้า! ยายขนมเปียกปูน” เสียงเอะอะเฮฮาดังมาจากกลุ่มพี่น้องซึ่งกำลังล้อเลียนใครคนหนึ่งอยู่นั้น

ทำให้ยายที่กำลังนั่งปลูกกล้วยอยู่บนตั่งใหญ่หน้าครัวหลังบ้านถึงกับอึ้งมึน เพราะคาดเดาเหตุการณ์ที่กำลังจะเกิดต่อไปได้

แล้วก็เป็นอย่างที่ยายคิด เด็กหญิงตัวป้อมเดินหน้ามุ่มเข้ามากระแทกตัวนั่งบนตั่งใกล้ยาย กอดอกนึ่งเฉย ยายไม่ทัก ปลอบให้หลานอารมณ์ดีก่อน เดี่ยวคงพูดเอง

“ทำไมคุณยายไม่ตั้งชื่อปูนเป็นอย่างอื่นล่ะคะ มีแต่คนล้อว่าเป็นขนมเปียกปูน” ท่าทางหลานสาวกระฟัดกระเฟียด

“อ้าว! ปูนเองก็ชอบกินขนมเปียกปูนไม่ใช่หรือ พี่ ๆ เค้กล้อก็เพราะรัก แห่เรื่องอื่นปูนก้อไม่โกรธ เขาคงไม่สนุก แต่พอแห่เรื่องนี้ยังปูนโกรธพี่เขาก้อยิ่งสนุกกัน คิดดูให้ดีๆ ชื่อปูนนะมีอยู่ในวิชาเรียนด้วยนะ นึกออกไหม”

“อ้อ!” คราวนี้เสียงหลานสาวดีขึ้น “คุณยายหมายถึงสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนใช่ไหมคะ”

“ใช่แล้ว คนไทยเป็นชาติที่รักสวยรักงาม ต้องประติดประต่อดัดแปลงของกินให้ดูทั้งสวยงามและน่ากินด้วย ขนมเปียกปูนเมื่อกวนจนเหนียวเข้าที่แล้วเทใส่ถาด พอขนมเย็นก็ตัดเป็นชิ้น ๆ แทนที่จะตัดเป็นสี่เหลี่ยมธรรมดา ก็หั่นเป็นรูปหัวใจสวยขึ้น คนเลยเรียกติดปากเป็นสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน เท่ดีออกใช่ไหม” ตอนท้ายยายทำเสียงล้อเลียนทำให้สีหน้าของปูนดีขึ้น

ยังไม่ทันที่ยายหลานจะคุยต่อ เด็กกลุ่มหนึ่งทั้งชายและหญิงก็วิ่งกรูกันเข้ามาห้อมล้อมยาย

“คุณยายขา มีขนมอะไรกินบ้างคะ”

“คุณยายครับ พวกเราหิวแทบท้องหมดแล้วครับ”

“ล้อเล่นกันจนหิวแล้วสิ” ยายพูดพลางเลื่อนถาดที่มีขนมห่อใบตองกลัดไม้กลัดหลายห่อ มาวางไว้ตรงหน้าหลาน ๆ “เอ้า! ใครจะกินอะไรก็เลือกเอาเอง ไปล้างมือเสียก่อนนะ”

พอเห็นขนม ทุกคนหัวเราะกันดังลั่น โดยเฉพาะปูนเสียงดังกว่าคนอื่น “ขนมเปียกปูน”

“เป็นไงละ ล้อเค้าต๊นั๊ก เลยต้องมากินขนมเปียกปูน” ยายทำเสียงค่อนข้างอด พยางค์อึม ฆนมนเปียกปูน สีเขียว โรยหน้าด้วยมะพร้าวขูดสีขาว หอมกลั่นใบเตยอ่อนๆ ขวนให้หน้ากิน

“เปียกปูนของคุณยายเป็นสีเขียวอย่างนี้ คุณยายใส่สีหรือครับ” เป้งหลานคนโตถาม

“ใส่จ๊ะ ยายใช้ใบเตยคั้นกับน้ำ จึงได้น้ำออกมาเป็นสีเขียว ฆนมนไทยแท้แต่โบราณ เขาไม่ใช่สีวิทยาศาสตร์หรอกจ๊ะ ใช้แต่สีจากธรรมชาติเท่านั้น เป็นภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย แต่ก่อนฆนมนเปียกปูน เขาใช้กาบมะพร้าวเผาให้ดำไหม้ โขลกให้ละเอียด ใส่น้ำลงไปแล้วกรองเอากากทิ้ง ก็ได้น้ำสีดำใสมาฆนมน ทั้งยังหอมกลั่นไหม้อ่อนด้วย ส่วนฆนมนอื่นถ้าจะเป็นสีฟ้า เขาใช้ดอกอัญชัญ ถ้าบีบมะนาวลงไปสีฟ้าจะเปลี่ยนเป็นสีม่วง หากต้องการสีเหลืองก็จะใช้ฟักทอง เห็นไหม ฆนมนไทยใกล้ธรรมชาติที่สุด”

“คุณยายมีฆนมนชั้นไหนคะ ปองอยากกิน” หลานสาวอีกคนถาม ยายเลื่อนห่อฆนมนชั้นให้ ฆนมนชั้นมีชั้นสมชื่อ แต่ละชั้นมีสีต่างกัน เด็กๆ ลอกฆนมนทีละชั้นใส่ปากเคี้ยวอย่างเพลิดเพลิน

“หอมจังเลยคะ กลิ่นดอกมะลิใช้ไหมคะ” น้องพุด

“แม่ค้าเจ้านี้เค้าเก่ง ใช้สูตรโบราณทำ นี่คงเอาแป้งอบดอกมะลิก่อน ส่วนน้ำที่จะนำมาคั้นดอกมะลิก็อลอยดอกมะลิค้างคืนไว้ ฆนมนจึงมีกลิ่นหอม ถ้าปลูกมะลิใช้เองได้ยิ่งดี แต่ถ้าซื้อต้องแน่ใจว่า ไม่มียาฆ่าแมลงตกค้างอยู่”

“ทำไมบางคนเขาไม่ทำเป็นชั้น ๆ ละคะคุณยาย เขาทำเป็นรูปต่างๆ จิ้มที่เดียวเลยเข้าปากเลย ไม่ต้องลอก” ปูนถาม

“ยายว่า แม่ค้าสมัยใหม่บางคนเอาเร็วเข้าว่า เพราะกว่าจะเทแบ่งแต่ละชั้นได้ ต้องรอให้ชั้นเดิมสีหนึ่งเริ่มเย็นก่อน จึงค่อยเทแบ่งชั้นใหม่อีกสีหนึ่งทับลงไป สลับด้วยแบ่งอีกชั้นหนึ่งที่ไม่ผสมสี การทำขนมไทยสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทยที่มีความละเอียดอ่อน นุ่มนวล ฝึกให้คนทำใจเย็น อดทน ช่างสังเกตและศิลปะ”

ปอเอาใจยายด้วยการส่งน้ำให้ดื่ม พลาถามว่า

“คุณยายครับ การที่เราทำขนมเป็นชั้นๆ อย่างนี้ มีความหมายหรือเปล่าครับ”

ยายจิบน้ำก่อนตอบว่า “ขนมไทยส่วนใหญ่มีความหมายทั้งนั้น ขนมชั้นมักทำในงานฉลองยศ เพราะหมายถึงชั้น ลำดับยศ ขนมถ้วยฟู หมายถึง ความก้าวหน้าเฟื่องฟู ส่วนขนมตระกูลทอง เช่น ทองหยิบ ทองหยอด ฝอยทอง ทองเอก ทองพลุ ทองม้วน บางคนเชื่อว่าถ้าได้กินขนมพวกนี้ จะมีเงินทองใช้ หรืออย่างขนมเมืงคนมีความหมายไปในทางเกื้อหนุนว่า มีคนคอยสนับสนุนช่วยเหลือ แต่ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องของชื่อที่ให้ความหมายดีงาม จริง ๆ แล้วเราต้องขยันทำงาน และทำความดี จึงจะได้รับผลดีตอบแทนใหม่จะ”

ตอนท้ายยายถามแบบ ไม่ต้องการคำตอบ

มือเล็ก ๆ ช่วยกันแกะขนมห่อต่อไป คราวนี้เป็นขนมกล้วย ขนมตาล ขนมเผือก ขนมฟักทอง ห่ออีกแบบหนึ่งและใบตองไม่ใช่สีเขียวสด

“ของโปรดทั้งนั้นเลย” เด็ก ๆ ร้องขึ้นพร้อมกัน แล้วต่างก็หยิบขนมที่ตนเองชอบไปคนละห่อสองห่อ

“คุณยายครับ” เป้งรีบกลืนขนมกล้วยแล้วถามว่า “จะมีคนชาติไหนเหนือคนไทยไหมครับ ที่เอาพืชผัก ผลไม้ มาทำเป็นขนม ดัดแปลงจนไม่รู้ว่าเป็นมาจากอะไร”

“ของชาติไหนใครจะทำยังไง ยายก็ไม่รู้หรอก แต่รู้ว่าคนไทยเราเก่ง ทำขนมได้แปลกๆ ขนมไทยส่วนใหญ่ทำมาจากแป้ง น้ำตาล กะทิ จะต้องให้มีรสละมุนหวานมัน หมายถึงไม่หวานจัดเกินไป ต้องใส่กะทิคูนน้ำตาล เพราะความมันจากกะทิจะช่วยลดความหวานของน้ำตาลลง”

“อะไรที่คุณยาย เพิ่งไม่เข้าใจ”

ขณะที่ฟังจาร์เนซซื้อขนมแต่ละชนิด หลาน ๆ ทุกคนคิดตรงกันว่า...ขนมไทยไร้เทียมทาน จริง ๆ

แบบทดสอบ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

1. เพราะเหตุใด ปูนจึงเดินหน้ามุ่มไปหายาย
ก. ถูกเพื่อนรุ่นพี่ทำร้ายร่างกาย
ข. ถูกพี่ ๆ รุมด่า
ค. ไม่ชอบใจที่ถูกพี่ ๆ ล้อว่าเป็นขนมเปียกปูน
ง. ไม่อยากไปโรงเรียน
2. ยายของปูน ประกอบอาชีพอะไร
ก. แม่ค้า
ข. สอนเด็ก ๆ ทำขนม
ค. ดูแลหลาน ๆ
ง. พ่อค้า
3. ขนมเปียกปูน จะต้องทำด้วยวิธีใด
ก. นึ่ง
ข. กวน
ค. ต้ม
ง. ผิง
4. ส่วนประกอบสำคัญของขนมเปียกปูน ได้แก่อะไร
ก. มะพร้าวขูดสีขาว
ข. น้ำมะพร้าวอ่อน
ค. เนื้อมะพร้าวใช้ผสมขนม
ง. กาบมะพร้าวเผา
5. ขนมไทยชนิดใดที่มีสีของขนมมากกว่า ๑ สี ในชิ้นเดียวกัน
ก. ขนมผิง
ข. ขนมตาล
ค. ขนมกล้วย
ง. ขนมชั้น

6. ขนมนมเม็ดขนุน จะมีสีเป็นอย่างไร
- ก. สีขาว
 - ข. สีเหลือง
 - ค. สีแดง
 - ง. สีน้ำตาล
7. ห้ามที่ใช้กับกล้วยกำลังจะสุก ถ้าใช้กับคน หมายถึงข้อใด
- ก. บำ
 - ข. คนแก่
 - ค. ย่างเข้าวัยชรา
 - ง. บำบิ่น
8. ขนมหที่มีสีน้ำเงิน ใช้ส่วนประกอบจากอะไร
- ก. ดอกมะลิ
 - ข. ดอกเข็ม
 - ค. ดอกอัญชัน
 - ง. ดอกฟักทอง
9. มันสำปะหลัง เป็นส่วนผสมในการทำขนมชนิดใด
- ก. ข้าวต้มมัด
 - ข. ขนมชั้น
 - ค. ขนมสอดไส้
 - ง. ขนมบ้าบิ่น
10. ขนมชนิดใดที่ไม่ใช่ขนมไทยแท้
- ก. ขนมชั้น
 - ข. กลิบลำดวน
 - ค. ฝอยทอง
 - ง. ข้าวต้มมัด

เฉลยแบบทดสอบ

1. ค
2. ก
3. ข
4. ก
5. ง
6. ข
7. ง
8. ค
9. ง
10. ค

ใบความรู้เสริม เรื่อง เรื่องกล้วย ๆ

คำว่า “กล้วย ๆ” เรามักหมายถึงสิ่งที่ย่างมาก แต่ถ้าพูดถึงกล้วยที่เป็นพืชนั้น กล้วยจัดเป็นพืชเศรษฐกิจที่แสดงให้เห็นอัจฉริยภาพของบรรพบุรุษไทย กล้วยมีคุณค่าและประโยชน์ สามารถนำมาใช้ได้ทุกส่วนตั้งแต่ ดอก ใบ ผล ลำต้นและราก ซึ่งสามารถนำมาประกอบเป็นอาหารทั้งคาวหวาน อารมณ์ประหลาด ๆ หรือนำมาปรับปรุงเป็นอาหารก็ได้

ผู้ใหญ่สมัยก่อนมักใช้ใบตองมาห่อหรือเย็บกระทงเพื่อใส่อาหารหรือขนม ก้านกล้วยดัดแปลงเป็นของเล่นสำหรับเด็กและได้ออกกำลังกายไปในตัว แสดงให้เห็นความชาญฉลาดของคนไทยที่อบรมเลี้ยงดูเด็กๆ โดยหาเครื่องเล่นให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา นอกจากใช้ใบตองห่ออาหารแล้ว เรามักนำใบมะพร้าวมาทำเตี๋ย เนื่องจากใบมะพร้าวมีความเหนียวกว่าใบตอง โดยนำใบมะพร้าวมาเย็บก้านใบตอง ก็จะได้เตี๋ยสองสาย ส่วนก้านใบนำไปทำไม้กวาด เรียกไม้กวาดทางมะพร้าว นอกจากนั้นยังใช้ก้านมะพร้าวมาตัดเฉียง ๆ ให้ปลายแหลมไว้ใช้เป็นไม้กลัด

การทำเตี๋ยแสดงความฉลาดของคนไทยที่รู้จักสังเกตและใช้ความคิดอย่างรอบคอบถี่ถ้วน เพื่อป้องกันห่ออาหารฉีกขาดแล้ว ยังทำให้สามารถจำแนกประเภทของอาหารจากปลายเตี๋ย อาจตัดปลายแหลม ปลายแฉก ปลายเฉียง เพื่อช่วยให้ทราบว่ห่อไหนเป็นอะไร ประโยชน์อีกอย่างใช้เพื่อป้องกันฝุ่นละอองหรือมดและแมลงได้ต่อม เพราะห่อไว้มิดชิด

ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่า วิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกล้วยมาโดยตลอด ดังเห็นจากขนบธรรมเนียมประเพณีของไทย มีการนำใบตองมาทำเป็นบายศรีซึ่งเป็นเครื่องเชิญขวัญหรือรับขวัญ อาจมีจำนวน 3 ชั้น 5 ชั้น 7 ชั้น หรือ 9 ชั้น โดยมีเสาเล็ก ๆ ปักตรงกลางเป็นแกนมีเครื่องสังเวยวางอยู่ในบายศรีและไข่วขวัญเสียบเป็นยอดบายศรี บายศรีมีหลายชนิด เช่น บายศรีตอง บายศรีปากขาม บายศรีใหญ่ ฯลฯ

ในด้านหัตถกรรมคนไทยนำกล้วยมาใช้ทำผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เช่น เชือก กระเป๋า รองเท้า แก้ว ฯลฯ นอกจากนั้นยังมีงานฝีมือที่โดดเด่น คือ การแทงหยวกกล้วยซึ่งเป็นการสลักกาบกล้วยให้เป็นลวดลายเพื่อใช้ประดับเชิงตะกอน ในการเผาศพตามประเพณี

การส่งเสริมความรู้ ความคิด เพื่อพัฒนาสติปัญญาให้แก่ลูกหลานที่ผู้ใหญ่นำมาเล่นคำทาย เช่น อะไรเอ่ย ต้นเท่าขาใบวาเดียว คำตอบ คือ กลั้ว การร้องเล่นสนุกสนาน เช่น ผมเปียมาเลียใบตอง พระตีกลองตะลุ่ม ตุ่มม หรือสำนวนไทยที่ว่า หมาเห่าใบตองแห้ง ปอกกลั้วเข้าปาก ก็มีที่มาจากกลั้วเช่นกัน

จะเห็นได้ว่ากลั้วเป็นพืชที่มีคุณค่า มีประโยชน์และเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน แม้สังคมจะเปลี่ยนจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคมอุตสาหกรรม การเกษตร มีการนำเทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากกลั้วให้มีความหลากหลาย

แต่คนไทยก็ยังสืบสานวัฒนธรรมและประเพณี ให้คงอยู่และเป็นมรดกตกทอดไปสู่คนรุ่นหลังได้รับถึงภูมิปัญญาไทย

แบบทดสอบ

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว

1. กล้วยแสดงถึงอัจฉริยภาพของคนไทยเพราะเหตุใด
 - ก. เพราะคนไทยนำกล้วยมาใช้ประโยชน์ได้ทุกส่วนตั้งแต่ดอกจนถึงราก
 - ข. เพราะคนไทยนำกล้วยมาเป็นของเล่นเด็กได้
 - ค. เพราะคนไทยสามารถนำกล้วยประดิษฐ์เป็นสำนวนได้
 - ง. เพราะคนไทยรู้จักการนำกล้วยมาทำอาหารการกินได้

2. การขี่ม้าและยิงปืนที่ทำจากก้านกล้วยช่วยเสริมสร้างเด็กในด้านใดมากที่สุด
 - ก. ส่งเสริมทักษะการพูดและการร้อง
 - ข. การออกกำลังกายและส่งเสริมจินตนาการของเด็ก
 - ค. ส่งเสริมให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเอง
 - ง. ส่งเสริมให้เด็กรู้จักขอความช่วยเหลือจากผู้ใหญ่

3. ก้านกล้วยสอนให้เด็กมีจินตนาการในการเล่นได้อย่างไร
 - ก. เพราะเด็กต้องวิ่งไปพร้อมกับก้านกล้วย
 - ข. เพราะเด็กต้องส่งเสียงเป็นเสียงปืน
 - ค. เพราะเด็กต้องแสดงให้สมบทบาท
 - ง. เพราะเด็กต้องคิดว่าตนเองเล่นเป็นอะไรมีท่าท่าและส่งเสียงตามวิธีเล่น

4. ก้านมะพร้าวหลังจากนำไปใช้เป็นเตี๊ยมแล้วนำไปทำอะไร
 - ก. ไม้จิ้มฟัน
 - ข. เป็นเชือกเพลิง
 - ค. ทำของเล่นเด็ก
 - ง. ทำไม้กวาด

5. ข้อใดเป็นประโยชน์ของเตี๊ยมที่นำมาคัดห่ออาหารหรือขนมมากที่สุด
 - ก. เพื่อให้สามารถหิ้วห่อของได้ง่ายขึ้น
 - ข. เพราะต้องการให้ห่อเป็นรูปร่างไว้ตลอด
 - ค. เพราะต้องการให้อาหารมีความสะอาดป้องกันปราศจากฝุ่นละออง
 - ง. เพราะต้องการรูปทรงสวยงาม

6. การสลักกากกล้วยให้เป็นลวดลายเรียกว่าอะไร
- ก. การแกะเปลือกกล้วย
 - ข. การตอกหยวกกล้วย
 - ค. การแทงหยวกกล้วย
 - ง. การหั่นหยวกกล้วย
7. การสลักกากกล้วยให้เป็นลวดลายแบบไทยนำไปใช้ในงานอะไร
- ก. งานแต่งงาน
 - ข. งานบวช
 - ค. การทำขวัญนาคนาค
 - ง. งานศพ
8. ต้นเท่าขาใบวาเดียว
- ก. มะพร้าว
 - ข. มะม่วง
 - ค. มะละกอ
 - ง. กล้วย
9. ผมเปียมาเลียใบตอง.....ควรเติมข้อความใด
- ก. พระตีกลองตะลุ่มตุ้มมม
 - ข. เราตีกลองตะลุ่มตุ้มมม
 - ค. ช่วยตีกลองตะลุ่มตุ้มมม
 - ง. เลิกตีกลองกันเถอะเสียงดัง
10. สิ่งใดไม่เกี่ยวข้องกับกล้วย
- ก. งานศพ
 - ข. หมาเห่าใบตองแห้ง
 - ค. วันเกิด
 - ง. ปอกกล้วยเข้าปาก

เฉลยใบงาน

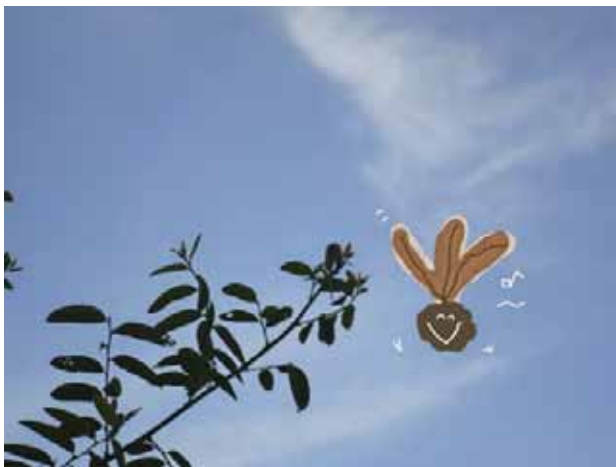
1. ก
2. ข
3. ง
4. ก
5. ค
6. ค
7. ง
8. ง
9. ก
10. ค

ใบความรู้เสริม คุณธรรมเพื่อชีวิต

ลูกยางเดินทาง (จากหนังสือภาษาพาที ป. 5)

ลูกยางเดินทาง
ลมฤดูร้อนพัดมาแต่ไกล ต้นยางใหญ่บอกรบรดาลูกๆ
ให้เตรียมเดินทางได้

ลูกยางจึงกางปีกอย่างเต็มที่
ปีกสีแดงของลูกยางเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาล
และแล้วลมก็พัดอุ้มเข้ามา ลูกยางทั้งหลายพร้อมเดินทางแล้ว
สายลมฤดูร้อนมาถึงต้นยาง
แล้วก็พัดพาลูกยางไปทันที่ปีกลูกยางกางเต็มที่
ลมปะทะและลูกยางก็เหินขึ้นสู่ห้วงฟ้ากว้าง

ลูกยางบางลูกريبตกลงไถ่ๆ แม่ต้นยาง
บางลูกร้อนลงริมบึงแม่น้ำใหญ่
บางลูกร้อนลงที่ดงไม้
บางลูกร้อนลงไถ่บ้านคน
แต่ละลูกเลือกที่ตนชอบ
ลูกยางลูกสุดท้ายยังคงหม่นอยู่กับสายลมฤดูร้อน
มันมองไปที่ผืนดินโล่งริมถนนลูกร้าง จึงตัดสินใจร้อนลงไป
เจ้าลูกยางน้อยร้อนลงตรงรอยแตกเล็กๆ
ระหว่างถนนกับท้องนาแล้ง
ฤดูร้อนผ่านไปเข้าสู่ฤดูฝน
ปีกลูกยางหลุดร่วงไปตามธรรมชาติ
ระหว่างนั้นต้นอ่อนข้างใน
ค่อยๆงอกออกมาเป็นต้นยางเล็กๆ
มันใช้รากขนไชหาอาหารและน้ำซึ่งดินนั้นแข็งกระด้าง
มันนึกท้อแท้ แต่แว่วๆได้ยินเสียงแม่ที่เคยสอนไว้
บ้างลูกอาจพบที่อยู่แสนลำบาก
บางที่อาจร้อนจัดแข็งเป็นหิน เปียกจนหนาว
แต่เมื่อลูกตั้งใจแล้วว่าอยู่ตรงไหน ก็ต้องทำให้ดีที่สุด
โชคดีที่ต้นยางอดทน
พากเพียร และฝนถึงวันที่เติบโตแข็งแรง
หลังจากนั้นไม่กี่วันฤดูฝนพาความชุ่มชื้นมา
รากต้นยางไชดินเพียงนิดเดียวก็พอสมบูรณ์ที่อยู่ข้างล่าง

ต้นยางเตี้ยโตผิดหูผิดตาความพากเพียรก่อนหน้า
ทำให้มันพร้อมจะเติบโตทันฤดูฝนพอดี
อีกไม่นานฤดูหนาวที่มันไม่เคยรู้จักก็จะมาถึง
และอีกนานกว่าจะถึงฤดูฝน
ฤดูกาลที่เปลี่ยนแปลงช้าอย่างน้อยจะต้องพบกับอะไรบ้าง
ไม่มีใครรู้ แต่เรามั่นใจได้ว่า
หัวใจนักสู้ของต้นยางน้อย คงจะไม่ยอมแพ้สิ่งใดๆ

นิทานเรื่องนี้ได้มาจาก หนังสือภาษาพาทีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ครูสุภา

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2545. แบบฝึกหัดอ่านหนังสือไทย กศน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) .
- กัลย์ชลิตา ศิวารมย์. 2548. เสริมการเรียนรู้ภาษาไทย ป.6. กรุงเทพฯ ฯ : เบลโล่การพิมพ์.
- คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. 2554. ภาษาพาที ป.4. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สกสค.ลาดพร้าว.
- คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. 2554. ภาษาพาที ป.5. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สกสค.ลาดพร้าว.
- คณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน,สำนักงาน. 2554. ภาษาพาที ป.6. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สกสค. ลาดพร้าว.
- ณัฐิมา โตประเสริฐพงศ์ . ม.ป.ป. หลักภาษาไทย ป.6 . กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทไฮเอ็ดพับลิชชิง จำกัด
- สมศรี ตรีทิเพนทร์และคนอื่นๆ. 2537. คู่มือเตรียมสอบ ป.5. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทไฮเอ็ดพับลิชชิง
- สุพัตรา สดายุรัตน์ . ม.ป.ป. ภาษาพาที วรรณคดีลำนํ้า ป.4 . กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทภูมิบัณฑิตการพิมพ์
- เว็บไซต์โรงเรียนวัดไทรงาม www.thaischool.in.th/tringam/main/ วันที่เข้าถึง 22 เม.ย.2557
- เว็บไซต์ทรูปลูกปัญญาคอม. www.truelookpanya.com วันที่เข้าถึง 22 เม.ย.2557
- เว็บไซต์การบ้านวิชาภาษาไทย 2skclub.fr.yuku.com/topic/14 วันที่เข้าถึง 22 เม.ย.2557
- เว็บไซต์วิชาการต่าง ๆ www.thaigoodview.com วันที่เข้าถึง 22 เม.ย.2557
- เว็บไซต์ Sanook .com และ Google.com วันที่เข้าถึง 22 เม.ย.2557

ภาคผนวก

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม (ครั้งที่ 1)
พัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาเลือก
สำหรับเด็กไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ
ตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ระหว่างวันที่ 21–25 เมษายน 2557 ณ โรงแรม พี เอ็ม วาย บี รีสอร์ท จังหวัดระยอง

1. นางสาวสุทธี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงาน กศน.
2. นางวรมน	รัตนจีน	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอวังจันทร์ จังหวัดระยอง
3. นางกรรณกร	ชูเทพ	ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
4. นางสาวบุปผา	ประกฤติกุล	ข้าราชการบำนาญ สำนักงาน กศน.
5. นางสาวจุฑาทิพย์	แก้วศิริ	ข้าราชการบำนาญ สพฐ.
6. นางสาวฐิตาพร	จินตะเกษกรณ์	ครูชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.
7. นางประพัฒน์	มิ่งเมือง	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลระยอง จังหวัดระยอง
8. นางจิตตกาญจน์	มงคลบุรณะศิริ	ครูชำนาญการ กศน.เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
9. นางชลพิชา	หาญณรงค์	ครูชำนาญการ กศน.อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ
10. นางสาวบุษยา	ปิยารมย์	ครูชำนาญการ สถาบัน กศน. ภาคตะวันออก จังหวัดระยอง
11. นางสาวพัชรนันท์	หลี่ประเสริฐ	ครูผู้ช่วย โรงเรียนวัดลานบุญ กรุงเทพมหานคร
12. นายสุภัก	จานแก้ว	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านหลักเมตร จังหวัดนครปฐม
13. นายพงษ์พันธ์	พรมทอง	ครูชำนาญการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
14. นางธัญวรรณ์	พงษ์เดชาตระกูล	ครูปฏิบัติการ สำนักงาน กศน.จังหวัดชัยภูมิ
15. นางพนิดา	พลธรรม	ครูปฏิบัติการ กศน.อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
16. นางลัทธพรณ	ตุงชีพ	ครูปฏิบัติการ กศน.อำเภอแก่งศรีภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
17. นางสาวคำเพียร	คณะสุข	ครูอาสาสมัคร กศน.อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
18. นางสาวศรีเมือง	บัววัฒน	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
19. นางสาวสุชาดา	ช่อทอง	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
20. นายพิศวัศน์	นนทสิทธิ์ชัย	ครูอาสาสมัคร กศน.อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
21. นางสาวสุรีย์	พิชาลี	ครูปฏิบัติการ กศน.เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร
22. นางวัลลี	สาธธรรม	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
23. นางวัชรารัตน์	ตราชื่นต้อง	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
24. นางสาวปรีชา	คงเจริญ	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
25. นางสาวลัดดาวัลย์	หลักแก้ว	ผู้จัดการมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท
26. นายมงคล	สุวรรณศิริศิลป์	ผู้ช่วยผู้จัดการมูลนิธิเพื่อเยาวชนชนบท
27. นางสาวจรัสรัตน์	หวั่งสิริรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สำนักงาน กศน.
28. นางสาวสุจิตรา	แสงอินทร์	พนักงานพิมพ์ ส3 สำนักงาน กศน.
29. นางสาวสมพร	รุจิภมลพงศ์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล สำนักงาน กศน.

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม (ครั้งที่ 2)
 บรรณาธิการแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาเลือก
 สำหรับเด็กไม่มีสัญชาติไทยที่อยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ
 ตามหลักสูตรการศึกษาอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 ระหว่างวันที่ 6-8 พฤษภาคม 2557ณ รอยัลเจมส์ กอล์ฟ รีสอร์ท จังหวัดนครปฐม

1. นางสาวสุดใจ	บุตรอากาศ	ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน กศน.
2. นางสาวบุปผา	ประภคติกุล	ข้าราชการบำนาญ สำนักงาน กศน.
3. นางสาวสอั้ง	อิมกมล	ข้าราชการบำนาญ สำนักงาน กศน.
4. นางสาวจุฑาทิพย์	แก้วศิริ	ข้าราชการบำนาญ สพฐ.
5. นางสาวจิตาพร	จินตะเกษกรณ์	ครูชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.
6. นางสาวจินตนา	อยู่สินธุ์	ครูชำนาญการพิเศษ กศน.เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร
7. นางจิตตกาญจน์	มงคลบุรณะศิริ	ครูชำนาญการ กศน.เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
8. นางชลพิชา	หาญณรงค์	ครูชำนาญการ กศน.อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ
9. นางลัทธพรธม	ตุงชีพ	ครูปฏิบัติการ กศน.อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ
10. นางปัญชลิดา	นุศิริหาญ	ครูปฏิบัติการ กศน.อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
11. นางพนิดา	พลธรรม	ครูปฏิบัติการ กศน.อำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ
12. นางสุรีย์	พิชาลี	ครูปฏิบัติการ กศน.เขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร
13. นายพิศวัสน์	นนทสิทธิ์ชัย	ครูอาสาสมัคร กศน.อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
14. นางสาวคำเพียร	คณะสุข	ครูอาสาสมัคร กศน.อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ
15. นายพงษ์พันธ์	พรหมทอง	ครูปฏิบัติการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร
16. นายสุภัก	จานแก้ว	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านหลักเมตร จังหวัดนครปฐม
17. นางสาววัชรชาติ	ตราชื่นต้อง	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
18. นางวัลลี	สาธธรรม	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
19. นางสาวศรีเมือง	บัววัฒนา	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
20. นางสาวดา	ช่อทอง	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
21. นางสาวรัตนกร	พิมพ์ประสิทธิ์	ครู กศน.ตำบล กศน.อำเภอองครักษ์ จังหวัดนครนายก
22. นางสาวอารียา	สิริปริชาชัย	ศูนย์การเรียนรู้ปาร์มี อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
23. นางสาวสุชีรา	จรรยาสุภาพ	ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเด็กด้อยโอกาส อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
24. นางอติตา	ออร์เรลล์	ผู้ประสานงาน องค์กร World Education
25. นายชัยวัฒน์	อินตะ	ผู้ประสานงาน องค์กร World Education
26. นางสาวพัชรภรณ์	กันทะเอ้ย	ผู้ประสานงาน องค์กร World Education
27. นางสาวจรัสรัตน์	ห้วงสิริรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน สำนักงาน กศน.
28. นางสาวสมพร	รุจิภมลพงศ์	เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล สำนักงาน กศน.
29. นางสาวอรุณรัศมี	พุ่มไพศาล	เจ้าหน้าที่เทคโนโลยี สำนักงาน กศน.

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายประเสริฐ	บุญเรือง	เลขาธิการ กศน.
2. นายชาญวิทย์	ทับสุพรรณ	รองเลขาธิการ กศน.
3. นายสุรพงษ์	จำจด	รองเลขาธิการ กศน.
4. นางศุทธิณี	งามเขตต์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษาออกโรงเรียน
5. นายประยุทธ	หลักคำ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

ผู้จัดทำต้นฉบับ

1. นางสาวจิตาพร	จินตะเกษกรณ์	ครูชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.
2. นางจิตตกาญจน์	มงคลบุรณะศิริ	ครูชำนาญการ กศน.เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
3. นายพงษ์พันธ์	พรมทอง	ครูปฏิบัติการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
4. นางสาววัชราวดี	ตราขึ้นต้อง	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
5. นางวัลลี	สาธธรรม	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

ผู้รับผิดชอบ

1. นายประยุทธ	หลักคำ	ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกลุ่มเป้าหมายพิเศษ
2. นางสาวจิตาพร	จินตะเกษกรณ์	ครูชำนาญการพิเศษ สำนักงาน กศน.
3. นายพงษ์พันธ์	พรมทอง	ครูปฏิบัติการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
4. นางสาววัชราวดี	ตราขึ้นต้อง	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
5. นางวัลลี	สาธธรรม	ครู กศน.ตำบล กศน.เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร

International
Labour
Organization